

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมกำบังกันตัวเอง
จากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

นางสาว สุภารัตน์ แก้วสุทธิ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INTERNET USE BEHAVIOR, MEDIA LITERACY AND SELF-DEFENSE BEHAVIOR
AGAINST PRIVACY RIGHT VIOLATION

Miss Suparat Kaewsutthi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรม
การป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทาง
อินเทอร์เน็ต

โดย

นางสาว สุภารัตน์ แก้วสุทธิ

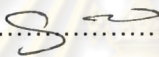
สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ พัทณี เขยจรรยา

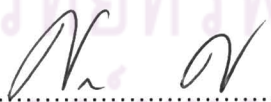
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร ฟานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ พัทณี เขยจรรยา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.ศรัณย์ธร ศศิธนากรแก้ว)

สุภารัตน์ แก้วสุทธิ : พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต. (INTERNET USE BEHAVIOR, MEDIA LITERACY AND SELF-DEFENSE BEHAVIOR AGAINST PRIVACY RIGHT VIOLATION) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. พัทธนี เขยจรรยา, 125 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตซึ่งมีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จำนวน 449 คน โดยใช้แบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี กลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลน้อยกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า, กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า, กลุ่มคนวัยทำงาน และกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. การรู้เท่าทันสื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อ ด้านเพศที่แตกต่างกัน สำหรับอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ไม่มีความแตกต่าง
4. ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ สำหรับเพศไม่มีความแตกต่าง

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....ลายมือชื่อนิสิต สุภารัตน์ แก้วสุทธิ
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2553.....

5284897028 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEYWORDS : INTERNET USE BEHAVIOR / MEDIA LITERACY / SELF-DEFENSE BEHAVIOR / AGAINST / PRIVACY RIGHT VIOLATION

SUPARAT KAEWSUTTHI : INTERNET USE, BEHAVIOR, MEDIA LITERACY AND SELF-DEFENSE BEHAVIOR AGAINST PRIVACY RIGHT VIOLATION. ADVISOR : ASSOC. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 125 pp.

The purposes of this research are to study internet use behavior, media literacy and self-defense behavior against privacy right violation among the internet users in Thailand. This study also compares the relationship between internet use behavior, media literacy and self-defense behavior against privacy right violation and compares differences in media literacy and self-defense behavior against privacy right violation of various people. The samples were 449 internet users in Thailand. Questionnaires were used for data collection through internet.

The results of the research indicates the internet users age under 18 years old, the internet users at the lower secondary education level, the students and the internet users' income less than 5,000 baht/month have lower self-defense behavior against privacy right violation than the elder users, working people and the high income internet users .

The results of hypothesis are as follows:

1. Internet use behavior is not correlated with media literacy.
2. Media literacy is not correlated with self-defense behavior against privacy right violation.
3. Differences in sex revealed differences in media literacy except age, occupation, education and income.
4. Differences in age, occupation, education and income revealed differences in self-defense behavior against privacy right violation except sex.

Department : Public Relations

Student's Signature _____

Field of Study : Development Communication

Advisor's Signature Patchanee

Academic Year : 2010

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ พัทธนี เชนจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้คอยให้คำแนะนำที่ดี ข้อเสนอแนะ แสดงความเป็นห่วงเป็นใย ทำให้ผู้วิจัยมีความพยายามในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ และช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งได้สละเวลาอันมีค่าของท่านตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ตรงตามเวลา รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อแก้ไขเพิ่มเติมในข้อบกพร่องของงานวิจัย ดร.ศรัณย์ธร ศศิธนากรแก้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำต่างๆเพิ่มเติมทำให้งานวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ เพื่อนๆ ร่วมรุ่นนิเทศศาสตร์พัฒนาการ (ภาคนอกเวลาฯ) รุ่นที่ 32 ทุกคน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดี และคอยให้กำลังใจ ตามได้สาระทุกข์สุขดิบ ผ่าน Facebook มาโดยตลอดเวลาการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อนที่เป็นกำลังใจยามท้อแท้ เหนื่อยล้า และช่วยเหลือ ให้อำนาจวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ กราบขอบพระคุณ คุณแม่ คุณยาย คุณป้า คุณลุง คุณอา ที่เป็นแรงผลักดันให้เข้าศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคอยสนับสนุน ส่งเสริมด้านการศึกษามาโดยตลอด

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	15
ขอบเขตการวิจัย.....	15
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
แนวคิดเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร.....	23
แนวคิดเรื่องการเรียนรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต.....	25
แนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคล.....	39
แนวคิดเรื่องพฤติกรรมกำบังตนเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทางอินเทอร์เน็ต.....	46
แนวคิดประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต.....	52
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55

บทที่		หน้า
3	ระเบียบวิธีวิจัย	61
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
	วิธีสุ่มตัวอย่าง.....	62
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
	การตรวจสอบเครื่องมือ.....	63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
	เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น.....	66
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	70
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	84
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
	สรุปผลการวิจัย.....	95
	อภิปรายผลการวิจัย.....	100
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	111
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	112
	รายการอ้างอิง.....	113
	ภาคผนวก.....	116
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	125

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....70
2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....71
3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....71
4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....72
5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....73
6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ที่เข้าไปใช้ อินเทอร์เน็ต.....74
7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ อินเทอร์เน็ต.....75
8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยในการใช้ อินเทอร์เน็ต.....75
9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเวลาเฉลี่ยต่อการใช้ หนึ่งครั้ง.....76
10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเนื้อหาที่เข้าไปใช้ อินเทอร์เน็ต.....76
11	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความบ่อย ของวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายชื่อ.....77
12	แสดงจำนวนและร้อยละของการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่ม ตัวอย่างจำแนกเป็นรายชื่อ.....79
13	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความบ่อย ของพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทาง อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายชื่อ.....81
14	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง พฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.....84

ตารางที่	หน้า
15	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิด สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย85
16	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตที่มีเพศต่างกัน.....85
17	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน.....86
18	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน.....87
19	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน.....88
20	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน.....89
21	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน ตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีเพศต่างกัน.....90
22	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน ตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน.....90
23	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน ตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษา สูงสุดต่างกัน.....91
24	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน ตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน.....92
25	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกัน ตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน.....93

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2552.....2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

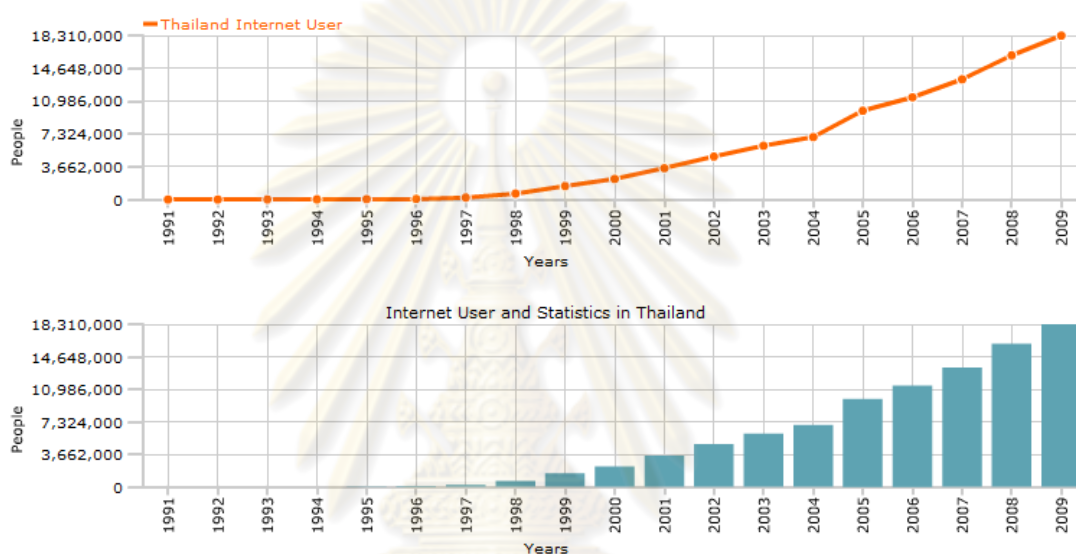
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทยอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นคนในสังคมใดก็สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างง่ายดาย ประกอบกับเทคโนโลยีทำให้ผู้คนมีความสะดวกสบาย จึงทำให้มีผู้ใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตที่มีการพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างอิสระ ไม่จำกัดเวลา สถานที่นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาประเทศโดยนำไปสู่การพัฒนาในด้านสังคมและระบบเศรษฐกิจ

อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่อีกชนิดหนึ่งที่มีความแตกต่างจากสื่อประเภทอื่นๆ เป็นการรวมคุณสมบัติของสื่ออื่นๆ เข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น ทีวี วิทยุ หนังสือพิมพ์ โดยอินเทอร์เน็ตสามารถดูได้ทั้งภาพ ฟังได้ทั้งเสียง และสามารถเก็บข้อมูลได้ไม่จำกัด ไม่ว่าหนังสือจำนวนหลายร้อยหน้า หรือหลายร้อยเล่ม อินเทอร์เน็ตก็สามารถบรรจุข้อมูลไว้ได้หมด นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังเป็นสื่อในการสื่อสารที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่ง เห็นได้จากที่มีการปิดการให้บริการโทรเลข นอกจากสาเหตุจะมาจากการที่มีโทรศัพท์มือถือแล้ว การส่งข้อความผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีความรวดเร็ว เช่น โปรแกรม Chat ต่างๆ หรือ E-mail ซึ่งทำให้ข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ ไม่เป็นปัญหาในการสื่อสารระหว่างกันอีกต่อไป โดยแนวโน้มของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยนั้นมีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยผู้ให้บริการเว็บไซต์ต่างๆ พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบ ให้มีความทันสมัยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก การดูรายการโทรทัศน์ในอินเทอร์เน็ต การจัดรายการวิทยุผ่านเว็บไซต์ต่างๆ ข้อมูลข่าวสารทั่วทุกมุมโลกสามารถค้นหาและเข้าถึงผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้เวลาไม่กี่นาที ความได้เปรียบนี้ทำให้มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น สามารถกล่าวได้ว่าเด็กเล็ก ๆ สมัยนี้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้โดยไม่ต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ลักษณะสำคัญของอินเทอร์เน็ต คือมีการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตหลายแบบ คือ 1) การสื่อสารทางเดียว โดยดูจากเว็บไซต์ 2) การสื่อสารสองทาง เช่น การส่งอีเมลล์หรือโปรแกรมมิ่ง อีเล็กทรอนิกส์ได้ต่อกัน การสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต 3) การสื่อสารแบบหนึ่งแหล่งไปหลายที่เป็น การส่งข้อความจากแหล่งเดียวแพร่กระจายไปหลายแห่ง เช่น การอภิปรายจากคนเดียวให้คน

อื่น ๆ ได้รับฟังด้วย หรือการประชุมทางคอมพิวเตอร์ 4) การสื่อสารหลายแหล่งไปสู่หลายแหล่ง เช่น การใช้ระบบการกลุ่มในสื่อสารบนเว็บโดยมีผู้ใช้หลายคนและรับรู้หลายคนเช่นกัน โดยอินเทอร์เน็ตเป็นเสมือนเครือข่ายใยแมงมุมที่ครอบคลุมทั่วโลกในแต่ละจุดที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถสื่อสารได้หลายเส้นทางตามความต้องการโดยไม่กำหนดตายตัวและไม่จำเป็นต้องไปตามเส้นทางโดยตรงอาจจะผ่านจุดอื่น ๆ หรือเลือกไปเส้นทางอื่นได้หลาย ๆ เส้นทาง การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นอาจเรียกว่าการติดต่อสื่อสารแบบไร้มิติ หรือ Cyberspace

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2552 มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 18,300,000 คน ดังตารางที่ 1 (NECTEC, 2553 : ออนไลน์) โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ได้แทรกซึมเข้าไปในทุกภาคส่วนของสังคม และเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากเดิมที่อินเทอร์เน็ตเป็นเพียงแหล่งข้อมูลสำหรับนักวิชาการและนักวิจัยด้านคอมพิวเตอร์ ปัจจุบันได้ขยายการใช้ประโยชน์ออกไปในวงกว้างซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายทุกสาขาอาชีพและทุกเพศทุกวัย เนื่องจากอัตราค่าบริการที่ปรับตัวลดลงเรื่อยๆ จากการแข่งขันกันให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของผู้ให้บริการภายในประเทศ ประกอบกับการสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ของภาครัฐ (สุมาวดี ศาสลาสุข, 2551)

อินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทมากในปัจจุบัน เพราะเป็นเครือข่ายของโลกที่เชื่อมเอาเครื่องคอมพิวเตอร์จากที่ต่างๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน เป็นโครงข่ายใยแมงมุม

(เครือข่ายเวปไซด์ ไรต์ เวป) มีการติดต่อสื่อสารกันผ่านเครือข่ายนี้เช่น การใช้อีเมลติดต่อสื่อสารแทน การเขียนจดหมายบนกระดาษ การถ่ายโอน/แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์ที่อยู่ห่างไกลกัน การสืบค้นหาข้อมูลผ่าน Search Engine หรือการใช้งานเว็บไซต์สังคมออนไลน์ต่างๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น Hi5, Facebook, Blog, Twitter เป็นต้น

นอกจากการใช้งานเพื่อความบันเทิงแล้ว ยังมีการใช้เพื่อธุรกิจการค้า ขายสินค้าออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์มากยิ่งขึ้น เพราะไม่ต้องลงทุนด้านอาคารสถานที่ คลังสินค้าเพียงแต่มีระบบจัดจำหน่ายสินค้า ระบบรับชำระเงินออนไลน์ และการจัดส่งสินค้าไปยังผู้ซื้อปลายทาง ซึ่งในปัจจุบันมีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งในระบบการศึกษา สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย โรงเรียน ทั้งในและนอกประเทศ ก็มีการพัฒนาสร้างแหล่งเรียนรู้บนเว็บไซต์เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้บริการกับผู้เรียนได้ทั้งในระบบและนอกระบบ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียน การทดสอบได้จาก ทุกๆ ที่ในโลกที่สามารถเชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถความสนใจ และเวลาที่สะดวกในการเข้าเรียน เรียนไปพร้อมกับการทำงานหรือประกอบอาชีพอื่น สามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านจุดเชื่อมโยงที่ผู้สอนได้ให้คำแนะนำไว้ หรือย้อนกลับไปศึกษาบทเรียนได้ทุกเมื่อ ด้วยวิธีการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลดิจิทัลอื่นๆ ที่มีผู้สร้างไว้มากมายในหลากหลายภาษา หน่วยงานราชการ องค์กร สถาบัน บริษัท ห้างร้าน จึงสร้างเว็บไซต์ของตนเองเพื่อเป็นการนำประโยชน์ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้งาน เพื่อการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และกิจกรรมขององค์กร เพราะมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการทำโฆษณาด้วยเอกสาร แผ่นพับ วารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับในลักษณะการเข้าถึงข้อมูลจำนวนผู้ชม และไม่มีค่าใช้จ่ายในการจัดส่งไปยังผู้รับข่าวสาร แม้ว่าจะอยู่ห่างไกลกันคนละซีกโลก และยังสามารถนำเสนอได้ทั้งตัวอักษร ข้อความรูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวและไฟล์มัลติมีเดียอื่นๆ ทำให้มีความน่าสนใจ สื่อความหมายได้มากกว่า

ทั้งนี้ ยุคของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ที่มาถึง ได้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่สาธารณะที่ก่อให้เกิดชุมชนเสมือน (Virtual Communities) ที่ไม่จำเป็นต้องเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Communications) ดังเช่นแต่ก่อน และการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกันอย่างไม่ค่อยมีเหตุผล และไม่มีเหตุผลคดล้องกัน ซึ่งมีสาเหตุจากลักษณะเฉพาะบางประการของรูปแบบการสื่อสารนี้ที่ผู้ใช้ สามารถเลือกเอกลักษณ์และเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ตามความต้องการตลอดเวลา ในการแสดงตัวตนเพื่อ

แสดงความคิดเห็นที่ไม่ต้องการพบเจอกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง คนแก่หรือคนหนุ่มสาว ขึ้นอยู่กับจินตนาการของแต่ละบุคคล และสามารถสร้างภาพเสมือนที่ทำให้เป็นได้ทุกอย่าง ที่แตกต่างจากความเป็นจริงที่ตนเป็นอยู่

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นการปฏิวัติรูปแบบของการสื่อสารซึ่งเดิมบุคคลหนึ่ง ที่ติดต่อสัมพันธ์กันก็ย่อมมีเอกลักษณ์ (Identity) ของตนเอง โดยเอกลักษณ์จะยึดติดกับลักษณะทางกายภาพของมนุษย์ ซึ่งทำให้บุคคลที่แสดงความคิดเห็นนั้น ๆ ต้องรับผิดชอบต่อจุดยืนของตนเอง และมีความไว้วางใจระหว่างกันสูง เพราะเป็นการสื่อสารที่เห็นหน้าซึ่งกันและกันว่าบุคคลที่แสดงความคิดเห็นนั้นเป็นใคร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยขนาดไหน แต่การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์จะไม่มีปรากฏการณ์เช่นนั้น จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มที่ไม่ค่อยลงตัว ไม่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน และเกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกันมากเกินไป ทั้ง ๆ ที่ความคิดเห็นนั้นอาจจะมาจากคนๆเดียวกันก็ได้ การสื่อสารรูปแบบนี้จึงเป็นการแสดงความคิดเห็นตามความสนใจของแต่ละคนมากกว่า ซึ่งผลของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดชุมชนที่ปฏิสัมพันธ์ทางคอมพิวเตอร์ (Human-Machine Assemblage) แทนการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face) เหมือนในอดีต

ปัจจุบันคนส่วนมากใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาความรู้และติดต่อสื่อสาร รวมถึงใช้ค้นหาความทรงจำในอดีต ถือเป็นประโยชน์และข้อแตกต่างจากสื่อประเภทอื่นที่สำคัญ ส่งผลให้เกิดมิติในการแลกเปลี่ยนความรู้ เปรียบเสมือนการเมืองระหว่างผู้ใช้และระบบทุน แม้ว่า หลายครั้งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาก็ตาม ทำให้กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความหลากหลายและไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเยาวชนหรือวัยรุ่น ถือเป็น การปฏิวัติและเปลี่ยนแปลงทางการสื่อสารอย่างแท้จริง นอกจากนี้ อินเทอร์เน็ตยังเปลี่ยนสถานะของผู้ติดต่อ โดยเปลี่ยนฐานะผู้รับสารให้กลายเป็นผู้ส่งสาร ขณะเดียวกัน ยังสามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้จำนวนมากในเวลาเดียวกัน (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2552)

ดังจะเห็นได้ตามเมืองใหญ่ๆมีประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมาก เกือบทุกครัวเรือนมีอินเทอร์เน็ตใช้ ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานครมีการเปิดให้บริการร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ที่มีเกือบทุกซอยในทุกเขต รวมทั้งการสนับสนุนจากกรุงเทพในการให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายฟรี Green Bangkok Wi-fi ที่ช่วยให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสะดวกในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ทุก

สถานที่ทุกเวลา ในระยะสัญญาของกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการแข่งขันกันมากในด้านคุณภาพ ที่ดีขึ้น มีความสะดวกสบายในการใช้งาน มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงขึ้นและค่าบริการถูกลง จึงมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตไม่ใช่เพียงการติดต่อผ่านทางคอมพิวเตอร์เท่านั้น โทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ ๆ ก็สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่เนื่องจากเป็นอุปกรณ์ขนาดเล็กที่สามารถพกพาได้ตลอดเวลา จึงน่าเป็นห่วงผู้ที่อยู่ในสังคมปัจจุบันที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างอิสระ ทำให้ไม่สามารถควบคุมการใช้งานที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ได้ บางครั้งก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆตามมา เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์หรือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย ปัญหาการล่อลวงโดยให้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อ หรือการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการกระทำความผิดต่างๆ เช่น การพนัน การขายสิ่งผิดกฎหมาย การขโมยข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น

แม้ว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะมีประโยชน์มากมายมหาศาลเพียงใดก็ตาม ในอีกมุมหนึ่งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ก่อให้เกิดโทษขึ้นได้ หากผู้ใช้งานไม่ระมัดระวังในการใช้สื่อและเทคโนโลยี ประเด็นที่น่าสนใจคือ พฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น ไม่ใช่ปัญหาที่เริ่มเกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งปัญหานี้ยังเป็นประเด็นปัญหาที่ว่ามาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ของไทยนั้นสามารถคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลได้เพียงพอ เหมาะสมหรือไม่ โดยกฎหมายของไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นมาตรการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นกฎหมายของสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ เหตุผลในการมีมาตรการนี้ เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันทำให้งานพิมพ์ต่างๆรวดเร็วขึ้น โดยการกดปุ่ม “Copy” หรือใช้ “Cut and Paste” ที่คีย์บอร์ดคอมพิวเตอร์ ก็สามารถผลิตงานพิมพ์ที่เหมือนต้นฉบับได้อย่างง่ายดาย การคัดลอกงานพิมพ์ต่างๆ จึงมีความแพร่หลายอย่างรวดเร็ว และด้วยลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตหรือโลกเสมือน ที่เป็นสื่อที่ทำให้การติดต่อสื่อสารกับคนทั่วโลกได้รวดเร็ว

ปัจจุบันผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) กันอย่างแพร่หลาย เช่น ไฮไฟว์ มายสเปซ เฟซบุ๊ก และยูทูป มีการนำเสนอข้อมูลส่วนตัวในเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเปิดเผย ซึ่งก่อนที่จะมีเครือข่ายสังคมออนไลน์ ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลลับที่มีแต่คนที่รู้จักและสนิทจริงๆเท่านั้นที่ทราบ แต่เมื่อมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ต ข้อมูลเหล่านี้จึงไม่เป็นความลับอีกต่อไป เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อเปิดสำหรับทุกคนที่ใช้อินเทอร์เน็ต เป็นเหตุให้การค้นข้อมูลต่างๆและการเข้าไปดูข้อมูลของบุคคล ตลอดจน

ข้อมูลขององค์กรต่างๆ จึงเป็นเรื่องง่าย บางครั้งเมื่อใส่ชื่อบุคคลหนึ่งเข้าไปในเว็บ search engine เช่น google ก็จะสามารถรู้ชื่อบุคคลผู้นั้นว่าเคยทำอะไร ส่งข้อมูลอะไร เปิดหรือสมัครเว็บอะไรในอินเทอร์เน็ตบ้าง ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นจะไม่สามารถลบออกจากอินเทอร์เน็ตได้ จึงกลายเป็นข้อมูลสาธารณะที่ลบไม่ได้ หากข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่เป็นส่วนตัวสำคัญมาก เช่น รหัสบัตรเครดิต เลขที่บัญชีธนาคาร เลขที่บัตรประชาชน วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ประวัติส่วนตัว รูปภาพส่วนตัว เป็นต้น ถ้ามีคนมาขโมยข้อมูลก็จะเกิดปัญหาต่างๆตามมา สิ่งที่น่าคิดคือการเก็บข้อมูลของเว็บเบราว์เซอร์อย่าง google นี่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ อีกกรณีคือสื่อสังคมออนไลน์เช่น Facebook , Twitter ที่มีการเพิ่มเพื่อนในเครือข่าย ซึ่งในบางครั้งผู้ใช้เองก็ไม่ทราบว่าผู้ที่เพิ่มเข้ามาในเครือข่ายออนไลน์ของตนเองนั้นใคร หรือเป็นเพื่อนของตัวเองจริงๆหรือไม่ หรือมีใครเข้ามาแอบดูหรือติดตามข้อมูลส่วนตัวหรือไม่ บางคนยอมรับการส่งคำเชิญขอเป็นเพื่อนของบุคคลอื่นโดยไม่เคยรู้จักหรือไม่เคยเห็นหน้ากันมาก่อน และการค้นหาเพื่อนก็เป็นไปอย่างง่ายดาย เช่น สามารถค้นหาเพื่อนเก่าที่ไม่ได้พบกันมาหลายสิบปีด้วยการพิมพ์ชื่อ หรือนามสกุลแล้วกดปุ่มค้นหา ก็มีโอกาสที่จะเจอเพื่อนในโลกอินเทอร์เน็ตได้ทันที หรือสนใจอยากรู้จักใครซึ่งในโลกความจริงไม่สามารถเจอหรือคุยกันจริงๆได้ ก็สามารถค้นหาชื่อแล้วเพิ่มบุคคลนั้นเป็นเพื่อนในเครือข่ายได้พูดคุยกันได้ในโลกอินเทอร์เน็ตโดยไม่ต้องเจอหน้าค่าตากันจริงๆ โดยแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนิยมขยายสังคมเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมีความรุนแรงมากขึ้น

อีกหนึ่งในบทความเรื่องปรากฏการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ วันที่ 4 มิถุนายน 2553 กล่าวว่าในช่วงที่ประเทศไทยกำลังตกอยู่ในสถานการณ์ขัดแย้งแบ่งขั้วอันเนื่องมาจากความเห็นที่แตกต่างทางการเมืองในยุค พ.ศ. 2553 หากเทียบกับในอดีตที่สังคมไทยเกิดจุดเปลี่ยนทางการเมืองในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516, 6 ตุลาคม 2519, เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 เป็นต้นมา ในแง่การติดต่อสื่อสารของผู้คนในสังคม จะเห็นความแตกต่างจากยุคสมัยนี้เห็นได้ชัด เพราะปัจจุบัน การดำเนินชีวิตประจำวันของคนทำงานหรือคนเมือง ได้มีการใช้สื่อไอทีเข้ามามีอิทธิพล เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นใช้เพื่อติดต่อสื่อสารในการทำงาน พูดคุยกับเพื่อนสนิท มิตรสหาย หรือในเรื่องต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือใช้สื่อไอทีเป็นช่องทางระบายความรู้สึกหลากหลายที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองผ่านเว็บบล็อกส่วนตัว, อีเมลล์ หรือโปรแกรมสนทนาโต้ตอบ (chat) ซึ่งข้อมูลที่สะท้อนสถานการณ์ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ก็คือ ผลการศึกษาของ มีเดียมอนิเตอร์

เกี่ยวกับ ปราบปรามการฉ้อโกงความขัดแย้งทางการเมืองในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งได้ศึกษาตั้งแต่วันที่ 12 มี.ค. – 30 มี.ค.2553 ในการสื่อสาร 4 ช่องทาง คือ เว็บบอร์ด, ทวิตเตอร์, เว็บบอร์ดพันทิป และการใช้ฟอรัมเวิร์ดเมล์ โดยผลการศึกษาพบว่า มีการใช้พื้นที่ออนไลน์เพื่อการสื่อสารทางการเมืองในระดับกว้าง อย่างคึกคัก และเข้มข้น แต่ค่อนข้างเป็นไปในลักษณะที่สร้างความแตกแยกมากกว่าการสร้างคามสมานฉันท์ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหลายคนที่ได้โพสต์ข้อความว่าร้ายผู้อื่นทั้งในเว็บเพจของตัวเองและหน้าเว็บต่างๆ บางคนเข้าไปประบายอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัววิพากษ์วิจารณ์การเมืองกันอย่างแพร่หลาย บางคนใช้ถ้อยคำรุนแรง หยาดคาย กล่าวหาว่าร้ายผู้อื่น หมิ่นสถาบัน โดยเจ้าของเว็บเองไม่สามารถที่จะควบคุมและกั้นกรองข้อความเหล่านั้นได้ทันทั่วถึง

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางคนมีการก๊อปปี้รูปของบุคคลอื่นมาเป็นของตัวเอง หรือนำรูปนั้นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต บางคนมีการ download หรือการนำข้อมูลของผู้อื่น เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง คลิปวิดีโอ ภาพที่แอบถ่าย ไปเผยแพร่โดยเจ้าของไม่ได้อนุญาต ซึ่งล้วนแล้วแต่ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งสิ้น โดยการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหลายกรณีที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือความเสียหายแก่บุคคลเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเยาวชนที่มีการเลียนแบบการกระทำดังกล่าว ตัวอย่างข่าวการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

“สาวพริตตี้ ร้อง ตร.กองปราบ ถูกมือดีเอาอีเมลไปแฮดโปรแกรมสนทนา MSN แคมแอบอ้างเป็นคนรู้จัก ให้ร้ายว่าเป็นนางแบบนู้ด ต้องการถ่ายภาพนู้ดหาเงิน ก่อนที่มีคนรู้จักทราบเรื่อง จึงตัดสินใจเข้าแจ้งความ เกรงเอาชื่อและภาพถ่ายไปใช้แอบอ้างหลอกลวงผู้อื่น เนื่องจากเป็นคดีที่มีการเอาชื่อผู้อื่นไปใช้แอบอ้างทำให้เกิดความเสียหาย ซึ่งจะเรียกประชุมฝ่ายสืบสวน ให้ดำเนินการติดตามตัวผู้แอบอ้างรายนี้มาดำเนินคดีในข้อหาการดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550 มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 60,000 บาท”

ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 21 สิงหาคม 2551

“ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อวันที่ 24 ก.ค. ที่ศาลอาญา ถ.รัชดาภิเษก ศาลมีคำพิพากษาในคดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีอาญา 5 เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายพงษ์วิทย์ สิงห์สัน อายุ 23 ปี เป็นจำเลยในความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โจทก์ฟ้องสรุปว่า

เมื่อระหว่างวันที่ 6 ต.ค. – 30 พ.ย. 50 ต่อเนื่องกัน จำเลยเป็นเจ้าของเว็บไซต์ชื่อ โพสต์มันแกง ดอทคอม (www.postmungang.com) โดยให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใช้บริการ รับทราบถึง ข้อมูลต่างๆได้ ทำให้จำเลยได้รับประโยชน์จากการเก็บค่าโฆษณา ๆ สินค้าต่างๆ เดือนละ 20,000 บาท ต่อมาจำเลยปล่อยให้สมาชิกผู้ใช้นาม po2k โพสต์ ภาพเปลือย และภาพแสดงการร่วมเพศ ของ น.ส.เชอริ (นามสมมติ) ผู้เสียหายโดยประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปชมในเว็บไซต์ได้ เหตุเกิดที่ แขวง-เขตบางรัก กทม. และ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ การกระทำของจำเลยทำให้ น.ส.เชอริ เสื่อมเสีย ชื่อเสียง ต้องอับอาย จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า จำเลยกระทำผิด ตามฟ้องจริง ให้จำคุก 2 ปี ปรับ 40,000 บาท ค่ารับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 1 ปี ปรับ 20,000 บาท โทษจำให้รอลงอาญาไว้ 2 ปี คุมประพฤติ 2 ปี รายงานตัว 8 ครั้ง และให้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เป็นเวลา 48 ชม.”

มติชนออนไลน์ วันที่ 24 กรกฎาคม 2552

“ปดส.บุกรวบเสียโรง งานผลิตอะไหล่รถยนต์คันตามจีบสาวแบงก์ไม่สำเร็จ นำ ภาพใบหน้าตัดต่อกับรูปลามกโพสต์ในเว็บไซต์ของธนาคารที่เหยื่อทำงานอยู่ พร้อมลงข้อความ ขยายบริการทางเพศด้วย เหยื่อเห็นรูปกรีดเข้าแจ้งตร.พร้อมให้เบาะแสสงสัยเสียรายนี้ ปดส.หา หลักฐานได้ออกหมายจับก่อนบุกรวบ เสียสารภาพทำไปเพราะแค้นที่รักชอบและเคยไปมาหาสู่กัน จนถึงกับเอ่ยปากขอแต่งงาน แต่ฝ่ายหญิงปฏิเสธและค่อยๆ ตีตัวออกห่าง เลยก่อเหตุให้อับอาย”

ข่าวสด วันที่ 14 สิงหาคม 2552

“ตร.รวบแล้ว 2 ตัว การปล่อยข่าวลืออับมงคลทำหุนตก คนแรกเป็นพนักงานชาย ย่านสีลม คั่นที่อยู่พบหลักฐานโพสต์ข้อความลงเว็บไซต์ อีกคนเป็นผู้บริหารหญิงของหลักทรัพย์ ยู บีเอส ตร.ไปรอจับที่สุวรรณภูมิ หลังลงเครื่องกลับจากเวียนนา สารภาพโพสต์ข้อความตามสำนัก ข่าวต่างประเทศ ไม่มีเจตนาปั่นหุน อ้างประชาชนอยากรู้ว่าทำไมหุนตก เมื่อเวลา 13.30 น. วันที่ 1 พ.ย. พล.ต.ต. ปัญญา มาเม่น รองผบช.ก. พล.ต.ต.อดิษฐ์ งามจิตสุขศรี ผบ.ก.ทท. พ.ต.อ.พิสิษฐ์ เปาอินทร์ รองผบ.ก.ปอท. พ.ต.อ.อชายน ไกรทอง กก.1 บก.ทท. พ.ต.ท.พันธนะ นุชนารถ รอง ผกก.1 บก.ทท. นำกำลังจับกุมนายคธา ปาจาจรรย์พงษ์ อายุ 35 ปี อยู่บ้านเลขที่ 6/156 ซอยปลูก

จิตต์ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กทม. พนักงานบริษัท หลักทรัพย์ซีมิโก้ จำกัด ในความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ กรณีโพสต์ข้อความลงเว็บไซต์เกี่ยวกับข่าวลือร้ายแรง จนทำให้ตลาดหลักทรัพย์ของไทยมีมูลค่าซื้อขายลดลงอย่างมากภายในวันเดียว”

ข่าวสด วันที่ 2 พฤศจิกายน 2552

“นักท่องเที่ยวตตะลิ่ง เข้าเว็บไซต์ จ.ปัตตานี สืบค้นข้อมูล-คลิกหน้าเว็บบอร์ดเจอ ภาพลามกเพียบตั้งแต่วันที่ 19 ธ.ค. ยันเช้า 20 ธ.ค. 2552 ยังไม่มีใครลบข้อความ ผู้ว่าฯ เต็มสั่ง ลบด่วน-จี๊สอบข้อเท็จจริง หัวหน้า เชื่อมมือดีโพสต์ป่วนจากต่างประเทศ เหตุการณ์สร้างความตกตะลิ่งแก่ประชาชนผู้ใช้บริการเว็บไซต์ราชการเพื่อสืบค้นข้อมูล แต่ปรากฏว่ามีมือดีโพสต์ภาพอนาจารลงในเว็บบอร์ดครั้งนี้ สร้างความแปลกใจให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเว็บไซต์ของจังหวัด แต่ปล่อยให้มีการโพสต์ภาพโป๊เข้าไป ถือว่าเป็นสิ่งไม่เหมาะสม ทำให้ชาวบ้านตั้งข้อสงสัยกันว่าเว็บไซต์ดังกล่าวมีผู้ดูแลอยู่ตลอดเวลาหรือไม่”

คมชัดลึก วันที่ 21 ธันวาคม 2552

“วันที่ 3 มี.ค. 2553 บุ่ม ปนัดดา วงศ์ผู้ดี อดีตนางสาวไทย พร้อมด้วย ปวีณา หงสกุล ประธานมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ได้เข้าร้องทุกข์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (ปคม.) โดยเปิดเผยแก่สื่อมวลชนว่า เมื่อปลายปี 2552 เคยร้องทุกข์กับมูลนิธิปวีณาฯ มาแล้ว กรณีมีภาพตัดต่อเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต โดยได้มีการจับกุมผู้เผยแพร่ได้เมื่อปลายปี 2552 มาวันนี้ภาพดังกล่าว ยังระบาดหนัก เดือดร้อนมาก จึงต้องเข้าแจ้งความ”

ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 3 มีนาคม 2553

อีกหนึ่งในตัวอย่างของสังคมออนไลน์คือ วงการดารานักแสดงตอนนี้ที่นิยมการโพสต์ข้อความลงในเฟซบุ๊กหรือทวิตเตอร์ และเป็นข่าวตามสื่อต่างๆกันครึกโครมจนกลายเป็นประเด็นที่โด่งดังในสังคม ตัวอย่างเช่น พลอย เฉอมมาลัยที่โพสต์สตั๊ต่อว่า ได้ ได้อาน่า เรื่องแฟนหนุ่ม นาวิณ ตาร์

Ploy Chermarn ไม่เข้าใจว่าต้องการอะไรคะถึงไปให้ข่าวว่ายังคุยกับพี่ตาทางemailหึ่งหึ่งที่มันเป็นเรื่องภายใน!!! อย่ามาบอกพลอยนะคะว่าได้ไม่ได้ให้ข่าวแล้วหมาที่โหม่นพุดจนให้เป็นข่าวละคะ??

3 hours ago via Facebook for BlackBerry · Comment · Like

2 people like this.

Tommi Ben Calm down krub. It's just someone cries out for attention. The better one deserves to be chosen. =)

2 hours ago · Like · Delete

Ploy Chermarn Thanks na ka

2 hours ago · Like

May Buranasiri ปรนมือตั้งๆให้ความไม่เอ็นแอม์ของน้องสาว xoxo, love you Chermarn!

about an hour ago · Like

Ploy Chermarn ถึงจะได้ฉายาว่า เหยียง แต่ก่อนเคยพูดอะไรที่ทำให้คนอื่น bberny!!!! Love u too p may!!!! Xoxxo

40 minutes ago · Like

www.bbberry.net

Ploy Chermarn Ploy Chermarn On Saturday 14th August 2010, @ploy_chermarn said: ทำไมนักแสดงอย่างเราจะ มีความรู้สึกบ้างไม่ได้ เมื่อเรารุกกลืนแกล้ง?? บ้างก็หาว่าเลวเหมือนในละครที่เล่น ซีรึน ขาเหวี่ยง ถ้าเราเป็นอย่างที่เค้าว่า จิงจิง เรา จะอยู่ในวงการมาได้ 16 ปีหรือคะ ??? เราเองก็ไม่ได้เป็นคนดี100 หรือแต่เรา มีสำนักพอที่จะไม่ทำให้ใครต้องเดือดร้อน

August 14 at 1:48pm via Facebook for BlackBerry · Comment · Like

Venick Kridsanarat Let it be ka sisss

August 14 at 2:19pm · Like

Violet Mully อย่าใส่ใจเลยพลอยฮึดแ่งบกว่าเราแสดงถึงใจเราดีตาม^^

August 14 at 3:37pm · Like

Aom Thabsakul Su su ja

August 14 at 4:04pm · Like · 1 person

MeLon P.veerapong ยังตอกย้ำให้ได้ว่า "น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า" เป็นแค่คำขวัญของพี่ๆบางท่านเท่านั้น ในเมื่อไม่เคารพกติกา ไม่โทษภัยรันทกแสดง ได้ผลประโยชน์จากเราแบบใจบุญธรรม เพียง40% เท่านั้นที่ "ข่าว" สร้างชื่อเสียงให้นักแสดง อีก60% มาจากความสะอาดและความเป็นตัวเราล้วนๆ แต่ในทางกลับกันเกือบ100% ของเงินเดือนพี่ๆบางท่าน มาจากเราทั้งหมด สิ่งสำคัญที่สุดคือ เราสร้างงานให้คุณเสมอ แต่คุณสร้างความเป็นศัตรูกับเราเป็นประจำ นี่คือเหตุผลของ "ปาก กับ ปากก้า" มันเสียเปรียบอย่างไม่มีใครเข้าใจเสมอ โดยเฉพาะประชาชนคนอ่าน ถ้าทบทวนดูดีๆแล้ว ถึงความได้เปรียบ เสียเปรียบ ใครกันแน่ที่ต้องเป็นคนเอ่ยคำว่า "ขอโทษ และ ขอขอบคุณ"

August 16 at 5:21pm · Like

MeLon P.veerapong เฮ้!!! น้องเค้าเก็บกตมาจกไหนวะ???? 55555555

August 16 at 5:22pm · Like · 1 person

Sornkrit Thongalarn ทำบุญนะครั้บจะได้สบายใจ :-D

August 16 at 11:25pm · Like

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือผู้เข้าแข่งขันรายการ AF7 อย่าง มาร์ค วิทวัส ท้าวคำลือ หรือ มาร์คV11ที่แสดงความคิดเห็นทางการเมืองลงใน facebook พาดพิงนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จนถูกสังคมกดดันจากการโพสต์ข้อความที่ไม่เหมาะสม สุดท้ายต้องถอนตัวจากการประกวด

อีกตัวอย่างคือข้อความของ กอล์ฟ พิชญะ นักร้องสังกัดแกรมมี่ ที่โพสต์ข้อความปกป้องแฟนสาว ดิว อริศรา กรณีที่แฟนสาวเกิดกรณีพิพาทกับ สวเมเบิ้ล ที่ออกมาแฉว่าดิ্বরุมตบน้องสาวของเธอ จนต้องขึ้นโรงพักแจ้งความ โดยกอล์ฟได้โพสต์ต่อว่าเมเบิ้ล จนถึงเรียกว่า สวไซค์ไลน์

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตัวอย่างดังกล่าว ทำให้มองเห็นว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางคนยังมีความไม่เข้าใจในสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนขอบเขตของสิทธิส่วนบุคคลของตนเองว่ามีมากน้อยเพียงใด หรือยังรับรู้ในเรื่องสิทธิส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องนัก และมีความสับสนในพฤติกรรมบางอย่างของตนเองว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลของตัวเองแต่สิ่งนั้นได้ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นหรือไม่ นอกจากนี้ปัญหาอีกรูปแบบหนึ่งของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตคือปัญหาสแปมเมล หรืออีเมลขยะ ที่แฝงตัวเข้ามาในอีเมลส่วนตัวโดยที่เราไม่รู้จักรับผู้ส่งมาก่อน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอีเมลเชิญชวนซื้อสินค้า หรือแนะนำให้เข้าร่วมทำธุรกิจออนไลน์ที่สร้างความรำคาญให้กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก ปัจจุบัน สแปมเหล่านี้เริ่มเข้าสู่สังคมเครือข่ายออนไลน์อย่างเฟื่องฟู ในรูปแบบของการเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกกดตอบตกลง เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสแปมดังกล่าวดูเหมือนจะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลที่เกิดขึ้น แม้ว่าเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์จะเป็นที่ที่ผู้คนนิยมใช้ในการแสดงตัวตนให้บุคคลอื่นรับรู้

เนื่องด้วยเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา การกำกับดูแลสื่อจึงเป็นไปได้ยาก แม้จะมีกฎหมายหลายฉบับที่ใช้ในการกำกับดูแล แต่ก็ยังขาดกรอบที่ชัดเจนว่าเนื้อหาแบบใดเข้าข่ายไม่เหมาะสมหรือต้องห้าม แม้ว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเองมีการใช้อินเทอร์เน็ตทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์ เช่น เพื่อการศึกษา การหาข้อมูล เป็นต้น แต่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในเรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ที่บางคนยังไม่ตระหนักรู้ว่าการ

กระทำอย่างไรเรียกว่าการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตหรือมีความผิดตามกฎหมาย ทั้งที่มีผู้อื่นละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของตนเองและการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น อีกทั้งกฎหมายในประเทศไทยยังจำกัด และอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่ถูกออกแบบมาให้มีการกระจายทั่วไป ทั้งยังไม่จำกัดเรื่องพื้นที่และขอบเขต โดยการกำกับดูแลอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย สามารถประมวลคร่าวๆ ดังนี้ (พิรงรอง รามสูต ธาระนันท์และนิธิมา คณานินันท์, 2547)

1. การปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม
2. การกำกับดูแลตนเอง
3. โครงการ Good Net
4. การจัดอันดับเนื้อหาเว็บไซต์
5. การสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง
6. กฎหมายในการกำกับดูแล

หนึ่งในบทบัญญัติที่ใช้ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่มีการลงโทษผู้กระทำความผิดเฉพาะการกระทำบนคอมพิวเตอร์เท่านั้น ปัจจุบันมีการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือที่มิกซ์องติมาพร้อมกับโทรศัพท์ ทำให้ทุกคนสามารถถ่ายรูป ถ่ายวิดีโอ บันทึกเสียง ได้ง่ายมาก บางคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์ส่งรูปที่เป็นส่วนตัว วิดีโอส่วนตัวหรือเสียงที่บันทึกไว้นั้นเข้าสู่อินเทอร์เน็ต สิ่งเหล่านั้นก็จะถูกเผยแพร่ออกไปอย่างรวดเร็วด้วยเวลาไม่กี่วินาที ไม่สามารถเรียกคืนหรือลบออกจากอินเทอร์เน็ตได้อย่างถาวร ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ก็ไม่ได้ครอบคลุมเรื่องนี้ หรือการดูลิขิไป ผ่าน Thumb drive ก็ไม่มีความผิดตามกฎหมายเพราะถือว่ามีไม่ได้ส่งผ่านทางคอมพิวเตอร์ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายยังไม่สามารถจัดการครอบคลุมการกระทำความผิดในการใช้อินเทอร์เน็ตได้ทุกกรณี ประกอบกับการกำกับดูแลสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีปัญหาเรื่องบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีด้านนี้ จึงทำให้ไม่สามารถกำกับดูแลสื่ออินเทอร์เน็ตและจัดการกับผู้กระทำความผิดได้ทั้งหมด ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยังกระทำผิดกรรมดังกล่าวอยู่

อีกทั้งอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่มีลักษณะพิเศษหลายประการการออกกฎหมายเพื่อควบคุมเนื้อหาอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จึงยังเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่สำหรับวงการผู้วางนโยบาย ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า อินเทอร์เน็ตมีลักษณะของสื่อประสม (Multimedia) ซึ่งได้รวมเอาหลากหลายรูปแบบของการสื่อสารไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น การพิมพ์ การไปรษณีย์ การแพร่ภาพ และการกระจายเสียง และการโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ในเวลาจริง การควบคุมเนื้อหาจึงเป็นเรื่องยาก เพราะต้องอาศัยกรอบและกระบวนการทางกฎหมายที่ครอบคลุมกว้างขวางและมีความซับซ้อนเพียงพอ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2552)

ดังจะเห็นได้ว่าการที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะหวังพึ่งพาหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยกำกับดูแลอินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียวนั้น ไม่สามารถช่วยป้องกันการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตได้เต็มที่นัก เนื่องด้วยขอบเขตของกฎหมาย นโยบายที่ยังไม่ชัดเจน และขาดแคลนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในการจัดการปัญหา แนวทางที่ดีที่สุดคือการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งของตัวเองและของผู้อื่น โดยการใช้อินเทอร์เน็ตด้วยความระมัดระวัง คิดให้รอบคอบก่อนที่จะโพสต์ข้อความหรือข้อมูลต่างๆบนอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างจิตสำนึกในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นประเด็นที่ทางผู้วิจัยสนใจศึกษาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อโดยใช้ตัวชี้วัดคือการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตและความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตัวเองและผู้อื่น กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

ศูนย์วิจัยทรัพยากรสารสนเทศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
5. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ระยะเวลาในเก็บแบบสอบถาม คือ เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2554 โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเขียนข้อความเชิญชวนให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเข้าไปทำแบบสอบถามตามเว็บไซต์ต่างๆ และส่งข้อความเชิญชวนผ่านทางอีเมล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง ความบ่อยครั้งในการแสวงหาข่าวสาร
เนื้อหาในการแสวงหาข่าวสาร และวัตถุประสงค์ในการอินเทอร์เน็ต

การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง ตัวชี้วัด 2 ตัวคือ ขอบเขตในการรับรู้สิทธิ
ส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต และความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเองและของผู้อื่นใน
การใช้อินเทอร์เน็ต

ขอบเขตในการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต คือ ข้อจำกัดของแต่ละ
บุคคลในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยไม่ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวหรือสิทธิส่วนบุคคลทาง
อินเทอร์เน็ตตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้

ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเองและของผู้อื่นในการใช้
อินเทอร์เน็ต คือ การรู้ว่าการกระทำใดเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและการกระทำใดเป็นการ
ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

พฤติกรรมป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
หมายถึง มีพฤติกรรมที่กระทำเพื่อคุ้มครองตนเองจากการถูกรุกล้ำข้อมูลส่วนตัวและการไม่ละเมิด
ข้อมูลส่วนตัวของบุคคลอื่นหรือไม่ ได้แก่ การไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแก่บุคคลที่ไม่รู้จัก การไม่นำ
ข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายชื่อเสียง การไม่คัดลอกข้อมูลของ
ผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นต้น

สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต หมายถึง สิทธิของแต่ละบุคคล ในการบริหาร
จัดการข้อมูลของตัวเอง ตัดสินใจว่า ข้อมูลข่าวสารของตนเองนั้นจะถูกเปิดเผยต่อบุคคลอื่น เมื่อใด
อย่างไร และมีขอบเขตมากน้อยเพียงใด

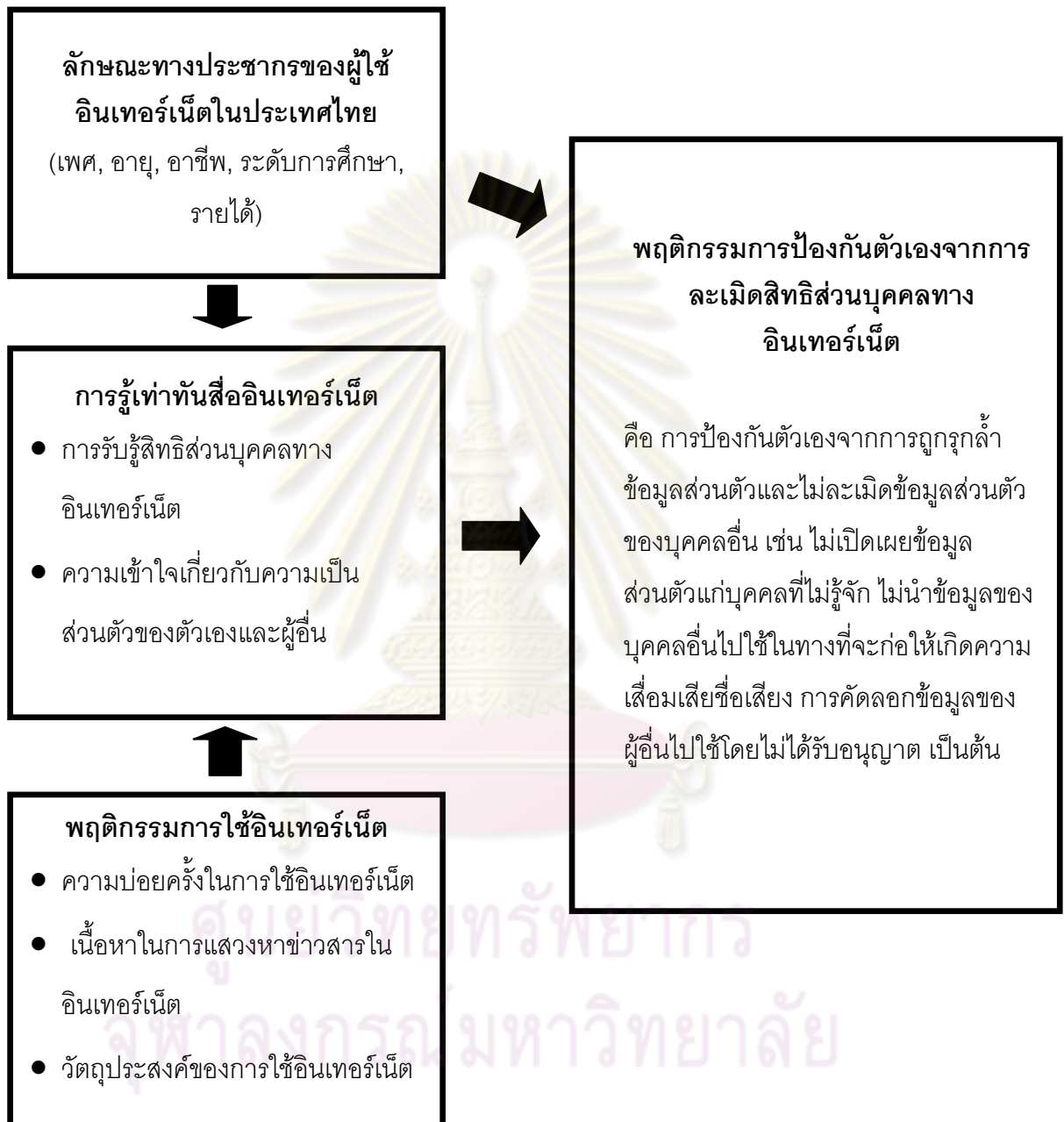
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
2. ทำให้ทราบพฤติกรรมในการป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตให้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างระมัดระวัง ป้องกันการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตและไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย” ผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้เป็นแนวทางในการศึกษา

1. แนวคิดเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต
2. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร
3. แนวคิดเรื่องการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต
 - 3.1 ขอบเขตในการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
 - 3.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตัวเองและผู้อื่น
4. แนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคล
5. แนวคิดเรื่องพฤติกรรมป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
6. แนวคิดประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

จากผลสำรวจของเนคเทคเรื่องพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในไทยปี 2553 พบว่าแนวโน้มพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมากขึ้น การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านสายโทรศัพท์มีการใช้งานลดลงอย่างมาก โดยสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตจากที่บ้านและที่ทำงานมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย ขณะที่การใช้งานจากสถานศึกษาและร้านอินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนลดลง กิจกรรมการ

ใช้งานอินเทอร์เน็ตอันดับหนึ่งคือการรับ-ส่งอีเมล รองลงมาคือการค้นหาข้อมูล ถัดมาคือการติดตามข่าว และอี-เลิร์นนิ่ง ตามลำดับ นอกจากนี้คนไทยยังนิยมใช้งานแอปพลิเคชันผ่านโทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาอุปกรณ์สื่อสารที่มีความทันสมัยมากขึ้น ส่วนสินค้าและบริการที่มีการสั่งซื้อบนอินเทอร์เน็ต ยังคงได้รับความนิยมในอัตราที่สูง ส่วนสาเหตุของผู้ที่ไม่ซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต ยังคงเป็นเรื่องของการที่ไม่สามารถเห็นสินค้าหรือจับต้องสินค้าก่อนเป็นสาเหตุหลัก รองลงมาเป็นเรื่องความไม่ไว้วางใจผู้ขาย ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรได้รับการพิจารณาในเชิงนโยบายเป็นลำดับต้นๆ คือการให้ความสำคัญกับการกระจายความทั่วถึงของบริการอินเทอร์เน็ตให้ได้อย่างแพร่หลายรวมถึงประเด็นเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวบนอินเทอร์เน็ตเป็นประเด็นที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญเป็นลำดับ ปัจจัยในการเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยคืออัตราค่าใช้บริการในราคาที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับความเร็วที่จะได้รับ โดยการเลือกซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ขณะที่กิจกรรมเพื่อความบันเทิง อาทิ การสนทนาออนไลน์ เล่นเกมออนไลน์มีสัดส่วนลดลง โดยการรับส่งอีเมลและการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ยังคงเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 2 ปีมีจำนวนลดลงเรื่อยๆ

นอกจากนี้ ผลสำรวจของเนคเทคปี2553ยังพบอีกว่าแนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตในปีต่อไปนั้น ความนิยมและความแพร่หลายของการใช้แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่จะมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาอุปกรณ์สื่อสารให้มีความทันสมัยและสามารถรองรับการใช้งานแอปพลิเคชันที่หลากหลาย โดยเฉพาะกระแสของเครื่องโทรศัพท์สมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ๆ และ Tablet PC ที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากทั้งภายในประเทศและทั่วโลก อาจส่งผลต่อความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เปลี่ยนแปลงไปจากปีนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ไร้สายจะมีบทบาทมากขึ้นสำหรับความต้องการของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตภายในประเทศ นอกจากนี้ การพัฒนาทางด้านแอปพลิเคชัน จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคเนื้อหาดิจิทัลของไทยอีกมาก จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกภาคส่วนจะเตรียมความพร้อมเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ เพื่อพัฒนาและก่อให้เกิดการสร้างสรรคแอปพลิเคชันเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันทางการศึกษา การแพทย์ การเกษตร การเตือนภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการสร้างสรรคและการใช้งานแอปพลิเคชันอย่างแพร่หลายภายในประเทศนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเรื่องของอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อให้แอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

สำหรับรูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ถ้าพิจารณาตามขนาดของผู้รับสารจะมีตั้งแต่ระดับการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การสื่อสารโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail หรือ E-Mail) ไปจนถึงระดับกว้างสุดคือมีผู้รับสารได้อย่างไม่จำกัดและไม่สามารถทราบได้ว่าใครบ้างคือผู้รับสาร เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบของเว็บไซต์ ซึ่งเป็นรูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันที่เป็นที่แพร่หลาย มีดังนี้

1. การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail หรือ E-Mail) คือ การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จะมีลักษณะรูปแบบเช่นเดียวกับการส่ง จดหมายทางไปรษณีย์ เพียงแต่จะเปลี่ยนเป็นการส่งจากระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งไปยังระบบคอมพิวเตอร์ของผู้รับผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเราสามารถส่งเอกสารจดหมายที่อยู่ในรูปแบบของดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นตัวหนังสือ รูปภาพกราฟิก วิดีโอ โปรแกรม หรือแฟ้มข้อมูลประเภทต่าง ๆ ได้ โดยจะส่งไปยังผู้รับภายในเวลาไม่กี่นาทีเท่านั้น จะเห็นได้ว่าการรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ทำได้อย่างรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าการส่งจดหมายธรรมดาหรือ EMS เป็นอย่างมาก ทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวกรวดเร็วและใช้เวลาน้อยลง

2. การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (File Transfer Protocol) เป็นการรับ/ส่ง (Download/Upload) ข้อมูล โปรแกรม หรือเอกสารที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลจากคอมพิวเตอร์ที่อยู่ห่างไกลกัน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ มีองค์กรหลาย ๆ แห่งได้เปิดโอกาสให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตภายนอกสามารถถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลได้โดยไม่คิดมูลค่า บางบริษัทได้เปิดให้ผู้ใช้งาน Download โปรแกรมต่าง ๆ มาทดลองใช้ฟรี และหากผู้ใช้ประสงค์จะใช้งานโปรแกรม ดังกล่าวอย่างเป็นทางการก็สามารถลงทะเบียนสั่งซื้อได้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3. การเข้าใช้ระบบคอมพิวเตอร์ระยะไกล (Remote Login, Telnet) ผู้ใช้จะสามารถเข้าไปใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะคอมพิวเตอร์เครื่องนั้นจะตั้งอยู่ใกล้หรือไกลได้ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ไม่ต้องเดินทางไปทำงานอยู่หน้าคอมพิวเตอร์เครื่องนั้นโดยตรง สำหรับ

เครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวผู้ใช้จะต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ควบคุมเครื่องนั้น ๆ ด้วย โดยผู้ใช้จะต้องมีชื่อบัญชีและรหัสผ่านที่กำหนดให้ไว้สำหรับเข้าไปใช้งาน มีศูนย์บริการหลายแห่งที่ได้เปิดเครื่องที่ให้บริการนี้สาธารณะโดยอนุญาตให้เข้าไปใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่จำเป็นต้องมีชื่อบัญชีผู้ใช้อย่างเป็นทางการ

4. การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น (Usenet News) ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งมีผู้ใช้เป็นจำนวนมากทั่วโลก มีบุคคลหลากหลายประเภท ต่างมีความสนใจที่แตกต่างกันออกไป จึงได้มีการจัดแบ่งกลุ่มผู้ใช้ที่มีความสนใจร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ และแสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกกระจายจากเครือข่ายหนึ่งไปยังเครือข่ายอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจึงได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกจัดแยกเป็นหัวข้อ เรียกว่า กลุ่มข่าว (News Groups) ซึ่งในปัจจุบันมีกลุ่มข่าวและกลุ่มข่าวย่อย ๆ มากมายนับพันหัวข้อและครอบคลุมศาสตร์ทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นหัวข้อด้านวิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ กีฬา วัฒนธรรม เป็นต้น

5. การสนทนาออนไลน์ (Chat) นอกจากการติดต่อถึงกันในลักษณะจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แล้ว การติดต่อสื่อสารที่ได้รับความนิยมอีกอย่างคือการสนทนาในรูปแบบของการตอบสนองอย่างทันที (Interactive) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถที่จะคุยโต้ตอบกันได้เสมือนกับมาสนทนากันในระยะใกล้ๆ โดยในปัจจุบันสามารถสนทนาโดยใช้ทั้ง ข้อความตัวอักษรภาพและเสียงได้ในขณะเดียวกัน ทั้งนี้ยังสามารถสนทนาเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือเฉพาะบุคคลได้

6. การค้นหาข้อมูลและแสดงข้อมูลในลักษณะของ Gopher, Archie และ WAIS เป็นกลุ่มโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการในอินเทอร์เน็ต ซึ่ง Gopher จะเป็นบริการการค้นหาในลักษณะเป็นเมนูลำดับขั้น ส่วน Archie เป็นการค้นหาที่เก็บข้อมูล ว่าอยู่ที่ใด และ WAIS เป็นการค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ถูกเก็บเอาไว้ ปัจจุบันข้อมูลส่วนใหญ่ที่มีให้บริการ เหล่านี้ได้ถูกพัฒนามาให้บริการในลักษณะของเครือข่ายเวิลด์ไวด์ (World Wide Web) แล้ว บริการเหล่านี้จึงได้รับความนิยมจากผู้ใช้น้อยลง

7. การค้นหาและแสดงข้อมูลผ่านเครือข่ายเวิลด์ไวด์ (WWW : World Wide Web) เครือข่ายเวิลด์ไวด์ หรือ World Wide Web เป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมสูงที่สุดในปัจจุบัน เพราะบริการนี้จะใช้ตัวหนังสือและรูปภาพกราฟิกเข้ามามีส่วนช่วยในการ ดึงดูดความสนใจ เพื่อค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ โดยปัจจุบันข้อมูลจะอยู่ใน

ลักษณะของมัลติมีเดีย (Multimedia) คือ มีทั้งตัวอักษร รูปภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถค้นหาข้อมูลหลากหลายประเภทผ่านทางเครือข่ายใยแมงมุมนี้ได้ ไม่ว่าจะเป็นบทความ ข่าว งานวิจัยข้อมูลสินค้า หรือบริการต่างๆ สารสนเทศประเภทต่าง ๆ แม้กระทั่ง การฟังเพลงหรือดูภาพยนตร์

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร

ผู้รับสารที่มีลักษณะทางประชากร ได้แก่ ภูมิฐานะ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความสนใจต่อข่าวสารแตกต่างกัน ลักษณะทางประชากรจึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญต่อการพิจารณาความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้และการยอมรับสิ่งต่าง ๆ ของผู้รับสาร ดังต่อไปนี้

1. อายุ (Age)

อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประชากรหนึ่งที่เราสามารถใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม บุคคลที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย และบุคคลที่มีอายุน้อยจะมีพฤติกรรมต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่อตนมีอายุมากขึ้น (Mers, Michele Tolera and Myers, Gil E., 1982 : 5) โดยทั่วไปแล้ว คนที่มีอายุน้อยกว่ามักจะมีความคิดเสรีมากกว่า (more liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่า (more conservative) คนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อยมักเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์มากกว่า (more idealistic) ใจร้อนกว่า (more impatient) และมองโลกในแง่ดีกว่า (more optimistic) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากจะเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า (more pragmatic) มีความระมัดระวัง (cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (pessimistic)

นอกจากความแตกต่างในเรื่องความคิดแล้ว อายุยังเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องของความยากง่ายในการชักจูงใจอีกด้วย การวิจัยทางจิตวิทยาพบว่า เมื่อคนมีอายุมากขึ้น เมื่อคนที่มีอายุมากขึ้น โอกาสที่คนจะเปลี่ยนใจหรือถูกชักจูงใจจะน้อยลง (Burgoon, 1974 : 88) นอกจากนั้นลักษณะของการใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน คนที่มีอายุมากกว่าจะใช้สื่อมวลชนเพื่อ

แสวงหาข่าวสารหนักๆมากกว่าเพื่อความบันเทิง ซึ่งบรู๊ค (William D.Brooke,1971: 211-212) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สื่อมวลชนผู้รับสารตามลักษณะประชากรด้านอายุไว้ 3 ประการคือ

1. อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม
2. อายุเป็นสิ่งที่กำหนดความแตกต่างในเรื่องของความยากง่ายในการชักจูงใจ
3. กลุ่มคนที่มีอายุต่างกัน จะมีลักษณะของการใช้สื่อมวลชนแตกต่างกัน

2. เพศ (Sex)

ความแตกต่างระหว่างเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและความต้องการที่จะส่งหรือรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้ต้องการเพียงที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับส่งข่าวสารนั้นด้วย (Willo,P.A.1980:87) ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันทางความคิด ค่านิยมและทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมความต้องการ ตลอดจนการตัดสินใจยอมรับสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ การวิจัยทางจิตวิทยาหลายเรื่องแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงมักถูกจูงใจง่ายกว่าผู้ชาย ผู้ชายใช้เหตุผลมากกว่าและจดจำข่าวสารได้ดีกว่าผู้หญิง ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของหญิงชายไว้ต่างกันและพบว่าผู้หญิงใช้เวลาดูโทรทัศน์มากกว่าผู้ชาย (ปรมะ สตะเวทิน, 2538)

3. การศึกษา (Education)

การศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในสาขาวิชาต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกรู้คิด อุดมการณ์และความต้องการที่แตกต่างกัน งานวิจัยหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของผู้รับสารทำให้มีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันออกไป เช่น ผู้ที่มีการศึกษาสูง จะสนใจข่าวสารกว้างขวาง แต่จะไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ต้องมีเหตุผลสนับสนุนเพียงพอและมักใช้สื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อวิทยุและโทรทัศน์ นอกจากนี้พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ ทำให้มีโลกทัศน์มากขึ้นและการตัดสินใจมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น (ปรมะ สตะเวทิน, 2538 : 117)

5. อาชีพ (Occupation)

คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวคิด อุดมการณ์ และค่านิยมต่อสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงทัศนคติและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่นคนที่อาจารย์มหาวิทยาลัยถูกกำหนดบทบาททางสังคมให้เป็นสมณะ ชลุกกับการค้นคว้าตำราและยึดมั่นในอุดมคติ มีความอิสระทางความคิดในขณะที่ทหารมีความยึดมั่นในระเบียบ มีพฤติกรรมที่เข้มแข็งห้าวหาญ ซึ่งทำให้แต่ละอาชีพต่างก็มีความคิด ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อแตกต่างกันออกไป

6. รายได้ (Income)

รายได้เป็นเครื่องกำหนดความคิดและความต้องการของคน กำกับสิ่งต่าง ๆ และพฤติกรรมของผู้รับสาร คนที่มีรายได้สูงมักใช้สื่อมวลชนมาก และมักเป็นรายการที่เกี่ยวข้องเรื่องข่าวสารการเมือง ปัญหาสังคมและเศรษฐกิจต่างๆ (ปรมะ สตะเวทิน, 2540 : 115) นอกจากนี้งานวิจัยของ Schramm และ White (1949) พบว่า ในสังคมอเมริกัน ผู้ที่มีรายได้สูงมักนิยมเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์และนิยมเนื้อหาที่เป็นข่าวสารหนักไม่ค่อยสนใจข่าวบันเทิง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดด้านลักษณะทางประชากรมาเป็นแนวทางในการศึกษาว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความแตกต่างทางลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตและมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

แนวคิดเรื่องการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต

แนวคิดเรื่องการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต(Internet Literacy) มีแนวคิดมาจากแนวคิดเรื่องการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) โดยมีนักวิชาการพยายามให้ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อหลายท่าน ซึ่งนักวิชาการแต่ละท่านได้ใช้คำที่มีความหมายสอดคล้องกับการรู้เท่าทันสื่ออยู่หลายคำ ได้แก่ สื่อมวลชนศึกษา (Media education / Media studies), ความสำนึกรู้ในการเลือกรับสื่อ (Media awareness) ตัวอย่างเช่น

Rubin, in Baran,S.J (2002) กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อ คือ ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ และความเข้าใจข้อจำกัดทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีในการสร้าง การผลิตและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อในสังคม เพื่อเป้าหมายในการเข้าใจสารที่ถูกผลิตออกมาเหล่านั้น

Potter (1998) กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง มุมมอง (Perspective) ของผู้รับสารที่ใช้แปลความหมายที่ได้รับจากสื่อ ซึ่งมุมมองต่อสื่อเหล่านี้สร้างขึ้นจากความรู้ ทักษะ และข้อมูลข่าวสารจากสื่อและโลกแห่งความเป็นจริง

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, วิลาสินี พิพิธกุล, และวิภา อุดมฉันท (2550) กล่าวว่า โดยรวมแล้ว แนวคิดเรื่องสื่อมวลชนศึกษาหรือการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ในความหมายที่รู้จักกันแพร่หลาย หมายถึงแนวคิดที่จะส่งเสริมการอ่านสื่อออก เขียนสื่อได้ หรือสร้างความสามารถในการอ่านและประเมิน วิเคราะห์ข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆได้ สร้างความสามารถในการสื่อและแสดงออกเชิงข่าวสาร ข้อมูล ความคิดเห็น อารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ผ่านสื่อหลายประเภทและหลายรูปแบบ สื่อมวลชนศึกษายังมุ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้จักสื่อเพื่อให้เกิดความอ่อนไหว ศึกษาความเป็นมนุษย์และวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม และชื่นชมต่อมรดกทางวัฒนธรรม สำนึกู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตสื่อ

จากนิยามที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การรู้เท่าทันสื่อ คือ การที่ผู้รับสารสามารถเข้าใจธรรมชาติของสื่อว่าเป็นอย่างไร ต้องการถ่ายทอดเนื้อหาข่าวสารอะไร อย่างไร สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสารที่สื่อต้องการสื่อสารได้ ทนเล่ห์กลต่างๆของสื่ออื่นๆ โดยการที่ผู้รับสารจะรู้เท่าทันสื่อได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ของผู้รับสารเอง ซึ่งหากได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อที่ถูกต้องจะช่วยป้องกันความเสี่ยงหรือภัยอันเกิดจากการใช้สื่อไม่ถูกวิธีได้

โดยการที่จะรู้เท่าทันสื่อได้นั้นผู้รับสารควรมีฐานหลักคิด 7 ประการ ดังที่ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, วิลาสินี พิพิธกุล, และวิภา อุดมฉันท (2550) ได้กล่าวถึงฐานคิดหลักของสื่อมวลชนศึกษา (Media education / Media studies) ไว้ดังต่อไปนี้

ฐานคิดหลักของสื่อมวลชนศึกษา

1. สื่อทุกชนิดเป็นสิ่งที่คนสร้างขึ้น (All media are constructed)

สิ่งแรกที่ต้องยอมรับให้ได้ว่าสื่อเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเอง ไม่ใช่โลกแห่งความเป็นจริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยสื่อพยายามทำทุกอย่างให้ผลของสื่อที่ผลิตออกมานั้นมีความสมจริงที่สุด ซึ่งความสมจริงหรือเรียกว่าเสมือนจริงนั้น ไม่ใช่ความจริงที่ปรากฏในโลกแห่งความจริง ประกอบกับผู้บริโภคสื่อถูกผู้ผลิตสื่อป้อนให้บริโภคสื่อที่น่าเสนอมาตลอดชีวิต ทำให้ไม่ตระหนักในความจริงที่สื่อต้องการนำเสนอ

2. สื่อเป็นผู้สร้างภาพความจริง (The media construct reality)

สิ่งที่เรารับรู้ผ่านสื่อมาตั้งแต่เกิดเป็นสิ่งที่สื่อพยายามสร้างภาพให้เราเห็นและเข้าใจตามที่สื่อต้องการทั้งสิ้น ทุกสิ่งที่เรารับรู้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่สื่อตีความและสรุปโดยสื่อ ซึ่งล้วนเป็นการสร้างภาพความจริง ดังนั้นผู้ที่รู้เท่าทันสื่อจะต้องมองสื่อแล้วตั้งคำถามหรือวิพากษ์ วิจัย วิเคราะห์ สื่อได้ เพื่อมองให้เห็นความจริงที่สื่อต้องการนำเสนอ

3. ผู้รับสามารถปรับเปลี่ยนความหมายของสื่อ (Audience negotiate meaning in media)

ผู้รับสารมีสิทธิในการวิพากษ์วิจารณ์สื่อได้ ด้วยทัศนคติของแต่ละบุคคล โดยความหมายที่ได้ของแต่ละคนอาจจะมีแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ วัฒนธรรม ความต้องการ ความพอใจส่วนบุคคล เป็นต้น

4. สื่อมีนัยทางธุรกิจแฝงอยู่ (Media have commercial implications)

สื่อส่วนใหญ่ในปัจจุบันถูกรอบงำด้วยองค์กรธุรกิจต่างๆซึ่งแสวงหากำไรสูงสุด ทำให้สื่อในปัจจุบันเป็นสินค้าอย่างหนึ่ง เห็นได้ว่าสื่อในปัจจุบันจะถูกองค์กรธุรกิจครอบงำทั้งด้านเนื้อหาของสื่อ การกระจายสื่อ การผลิตสื่อ และมีลักษณะการผูกขาดทางธุรกิจมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสื่อหลักๆจะอยู่ภายใต้การบริหารขององค์กรธุรกิจรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย

5. สื่อสอดแทรกความคิดอุดมการณ์ของผู้ผลิตมากับเนื้อหาสาร (Media contain ideological and value messages)

ด้วยความที่สื่อถูกครอบงำด้วยองค์กรธุรกิจ จึงไม่น่าแปลกที่สื่อจะเสนอแนวความคิด อุดมการณ์ขององค์กรธุรกิจผู้เป็นนายทุน ผ่านเนื้อหาของสารที่นำเสนอสู่ผู้รับสารมาด้วย เป็นการเผยแพร่ค่านิยมที่นายทุนเป็นผู้ต้องการให้ผู้รับสารดำเนินตาม เพื่อผลประโยชน์คือต้องการกำไรและต้องการควบคุมสื่อ

6. สื่อมีนัยทางสังคมและการเมือง (Media have social and political implications)

สื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและการเมือง สื่อมีอิทธิพลในการสร้างค่านิยมทางสังคมซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลมาจากประเทศตะวันตก และมีส่วนในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างรวดเร็ว

7. สื่อแต่ละประเภทมีรูปแบบ ขนบ และสุนทรียภาพของตนเอง (each media has its own form, convention and aesthetic)

Marshal McLuhan กล่าวว่า “สื่อคือตัวสาร” (the medium is the message) สื่อทุกสื่อมีวิธีการในการนำเสนอสารเพื่อสร้างความเป็นจริงให้กับผู้รับสารแตกต่างกัน ด้วยเรื่องราวหรือเหตุการณ์เดียวกัน สื่อต่างชนิดกันจะสื่อสารแตกต่างกัน สร้างความรู้สึกในอารมณ์และความงามทางศิลปะที่แตกต่างกันให้กับผู้ฟัง รูปแบบของสื่อจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ในการส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) ทางด้านเนื้อหาของอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในหมู่ผู้ใช้ มีความจำเป็นต้องสร้างความสามารถหรืออำนาจในการเลือกและตัดสินใจให้แก่ผู้ใช้ (user empowerment) ซึ่งความสามารถดังกล่าวส่วนหนึ่งก็จะขึ้นอยู่กับความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้ใช้แต่ละคนด้วย ทั้งนี้การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet literacy) จะมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (พิรงรอง รามสูต วัฒนันท์และนิธิตา คณานิธินันท์, 2547)

1. ความสามารถเชิงวิเคราะห์ (Analytical competence) หมายถึง ความเข้าใจในคุณลักษณะต่างๆ ของอินเทอร์เน็ต (เช่น การสร้างเว็บไซต์ การทำงานของลิงค์(link) ต่างๆในเทคโนโลยีไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) ภาษา สัญลักษณ์ที่

เป็นรหัสต่างๆ ในเว็บเป็นต้น) ซึ่งจะนำไปสู่การใช้สื่อใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความรู้เกี่ยวกับบริบทแวดล้อมต่างๆ (Contextual knowledge) หมายถึง ความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองที่แวดล้อมการผลิตและบริโภคสารสนเทศและเนื้อหาต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต ความเข้าใจดังกล่าวจะทำให้ผู้ใช้สามารถประเมินอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทันข้อดีข้อเสียต่างๆ
3. กรอบความรู้ความเข้าใจร่วมในหมู่ผู้ใช้เกี่ยวกับเว็บไซต์ที่ถือเป็น “คลาสสิก” ในบรรดาเว็บไซต์ทั้งหลาย (Canonical knowledge) โดยเฉพาะความเข้าใจว่าทำไมเว็บไซต์ดังกล่าวจึงถือว่าเป็นเว็บไซต์ที่มีความสำคัญ น่าเชื่อถือและมีประโยชน์ ตัวอย่างเช่นเว็บไซต์ www.google.com เป็น search engine ที่มีชื่อเสียง หรือเว็บไซต์ www.cnn.com ที่เป็นเว็บไซต์ข่าวสารที่เป็นที่นิยม
4. ความสามารถในการผลิตเนื้อหา (Production competence) หมายถึง ความสามารถในการผลิตเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ตลอดจนความสามารถในการตีความบริบทและผลิตเพลิงกับอินเทอร์เน็ต (รวมถึงการสร้างเว็บเพจ การหาผลิตภัณฑ์การเข้าร่วมใน mailing list กลุ่มสนทนาและกลุ่มข่าว) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ใช้แต่ละคนผ่านทางการผลิตและการสื่อสารเนื้อหา

การสร้างการรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ผ่านกระบวนการทางการศึกษาที่เป็นทางการในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนกระบวนการทางนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เกิด “วัฒนธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต” ที่แพร่กระจายกว้างขวางที่สุด

สรุปได้ว่า การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นทักษะของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าใจธรรมชาติของสื่ออินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรูปแบบ ภาษา ประเภทของแต่ละเว็บไซต์ สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างและสามารถตั้งข้อสังเกตในเรื่องต่างๆ ที่แต่ละเว็บไซต์ต้องการนำเสนอ การรู้เท่าทันสื่อต้องทำความเข้าใจไปกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การสื่อสารสมัยใหม่ เพื่อหลีกเลี่ยง

ผลกระทบด้านลบต่างๆอันเกิดจากการเปิดรับสื่อ ให้สามารถรับสื่อได้อย่างมีทักษะ สามารถตีความสื่อได้ และรับมือกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้อย่างรอบคอบ ไม่ตกเป็นเหยื่อของภัยร้ายต่างๆในอินเทอร์เน็ต

โดยแนวคิดเรื่องการเรียนรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตยังเป็นแนวคิดใหม่ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี การสร้างแบบวัดความรู้เท่าทันสื่อที่เป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงใช้ตัวชี้วัดคือขอบเขตการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตและความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเองและของผู้อื่นในการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแบบตัวชี้วัดความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตในงานวิจัยชิ้นนี้

3.1 ขอบเขตในการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

สิทธิส่วนบุคคล เป็นประเด็นปัญหามากขึ้น เนื่องจากปัญหาการตีความว่า ขอบเขตเพียงใดที่จะนำเสนอได้ เพราะการเปิดเผยตัวตนมากเกินไปจะทำให้ความเป็นส่วนตัว (Privacy) น้อยลง แต่โดยหลักจริยธรรม บุคคลเหล่านี้ก็ยังได้รับความคุ้มครองในการใช้ชีวิต ส่วนตัว ดังนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องแยกแยะให้ถูกต้องระหว่างขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลกับสิทธิในการรับรู้ของประชาชน โดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต้องยึดถือการใช้งานอินเทอร์เน็ตด้วยความรับผิดชอบทางจริยธรรม คือ มีความยุติธรรมต่อบุคคลอื่นๆด้วย นอกจากนี้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่นำเสนอ ต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างหลักการเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับหลักการ สิทธิส่วนบุคคล

เมื่อสิทธิส่วนบุคคลมีการพูดถึงกันมากขึ้นในสังคมไทย แต่เนื่องด้วยสิทธิ เสรีภาพของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารที่เป็นแนวคิดของตะวันตก เป็นสิ่งที่ยอมรับกันเป็นเวลานานแล้ว การต่อสู้ระหว่างฝ่ายที่ต้องการเสรีภาพกับฝ่ายที่ต้องการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวมีมาโดยตลอด(ชัยนันท์ นันทพันธ์ , 2523 อ้างถึงในอรรถสิทธิ์ ชื่นสงวน พิเศษฐ์ ขวลาธวัช และบังเอิญมุสิกะพงษ์) โดยการต่อสู้ที่ผ่านมาคือ ความพยายามที่จะระบุขอบเขตของคำว่าเสรีภาพกับคำว่าความรับผิดชอบนั่นเอง ซึ่งเสรีภาพกับความรับผิดชอบเป็นเรื่องยากที่จะแยกออกจากกันได้ ในทางความเป็นจริง เพราะเสรีภาพของหนังสือพิมพ์มีความเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยฐานประการหนึ่งของประชาชนเรียกว่าสิทธิในการรับรู้ (Rights to Know)

โดยสิทธิในการรับรู้ นั้น หมายถึง สิทธิของปัจเจกชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยเฉพาะประชาชนในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศจึงจำเป็นต้องรับรู้ข่าวสารต่างๆ เพื่อช่วยในการพัฒนาความคิดและสติปัญญา ทำให้ตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นได้อย่างชาญฉลาด “เมื่อตระหนักว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะปกครองตนเองทุกคนควรสามารถที่จะเลือกความคิดเห็นจากคนอื่น ๆ และสามารถเชื่อในข้อเท็จจริงที่แตกต่างได้ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดเห็นขึ้น” (Alexis de Tocquville , 1945 อ้างถึงใน Heather Macniel ,1992)

สิทธิในการรับรู้ยังรวมถึง สิทธิของประชาชนที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาล โดยสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือให้ประชาชนได้รับสิทธิดังกล่าวในทางปฏิบัติ (ปรัชญา เวสารัตถ์ , 2543) จะเห็นได้ว่าสิทธิในการรับรู้มีประโยชน์ต่อสังคมโดยเฉพาะที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสิทธิที่เอื้อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารประกอบการวินิจฉัยเพื่อแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจที่รอบคอบ สิทธิในการรับรู้จึงเป็นสิทธิที่สำคัญของประชาชนในสังคมที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นการปกครองโดยประชาชนทุกคน ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับ ‘สิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารสาธารณะ’ ว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล และได้ระบุสิทธินี้ไว้ตั้งแต่ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับแรก (วันที่ 10 ธันวาคม 2475) โดยระบุในมาตรา 58 ไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนี้ เป็นหลักประกันทางรัฐธรรมนูญที่มุ่งคุ้มครองบุคคลในฐานะผู้รับข้อมูลข่าวสาร และคุ้มครองบุคคลในฐานะเป็นผู้แสดงออกและผู้เผยแพร่ โดยสิทธิดังกล่าวมีองค์ประกอบสำคัญตามรัฐธรรมนูญอยู่ 2 ประการคือ

1. ข้อมูลข่าวสารนั้นต้องเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
2. ข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นต้องอยู่ในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่บุคคลมีสิทธิรับรู้ตามรัฐธรรมนูญนั้นจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารสาธารณะเท่านั้นไม่รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่ไม่ใช่สาธารณะ ข้อสำคัญจึงต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารสาธารณะมีความหมายกว้างแคบเพียงใด (กิตติศักดิ์ ปกรติ, 2541) เพราะฉะนั้นเป็นสิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจก่อนว่า อะไรคือข้อมูลส่วนบุคคล อะไรคือข้อมูลสาธารณะที่เปิดเผยได้

โดยข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น หมายถึง ข้อมูลข่าวสารซึ่งโดยสภาพหรือโดยความมุ่งหมายของแหล่งที่มาแห่งข้อมูลข่าวสารนั้น ย่อมมุ่งจะให้เป็นที่รับรู้แก่บุคคลซึ่งไม่จำกัดหมู่พวก ทั้งนี้โดยไม่จำกัดว่าข้อมูลข่าวสารนั้นจะเกิดขึ้นในประเทศหรือในต่างประเทศก็ตาม ดังนั้น รัฐย่อมไม่อาจออกกฎหมายจำกัดสิทธิหรือห้ามมิให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ที่เผยแพร่สู่ความรู้ของประชาชนโดยปราศจากเหตุผลสมควรได้ เช่น การออกกฎหมายห้ามนำเข้าหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ หรือดูรายการโทรทัศน์ต่างประเทศที่เผยแพร่แก่สาธารณชนทั่วไปย่อมกระทำมิได้ในทางตรงกันข้ามข้อมูลข่าวสารที่มีได้มีขึ้นเพื่อให้เป็นที่รับรู้แก่ประชาชน เช่น ข้อมูลที่ทางราชการมีไว้เพื่อการเก็บรักษาเป็นความลับหรือข้อมูลเฉพาะบุคคล ย่อมไม่จัดว่าเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และย่อมไม่ตกอยู่ภายใต้ข้อบังคับแห่งสิทธิการรับรู้ตามรัฐธรรมนูญเพราะข้อมูลเหล่านั้นเป็นสิทธิของผู้ครอบครองว่าจะเปิดเผยหรือไม่ก็ได้ (กิตติศักดิ์ ปกติ, 2541)

ในส่วนข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา 4 ในพระราชบัญญัติกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ให้ความหมายไว้ว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จะเห็นได้ว่าข้อมูลส่วนบุคคลกับข้อมูลสาธารณะก็แบ่งแยกอย่างชัดเจนแต่ไม่ได้หมายความว่าข้อมูลส่วนบุคคลจะเผยแพร่ไม่ได้เลย การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลสามารถที่จะทำได้ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. เจ้าของข้อมูลเป็นผู้อนุญาตให้เผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
2. ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต้องพิสูจน์ได้ว่าเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ
3. ให้ข้อมูลส่วนบุคคลต่อศาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

การที่คนในสังคมใช้สิทธิการรับรู้ตามรัฐธรรมนูญเพื่อจะได้ข้อมูลข่าวสารนั้น ในสื่ออินเทอร์เน็ตถือเป็นตัวกลาง ในการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้รับรู้ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงให้สิทธิ เสรีภาพในมาตรา 39 ไว้ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยการพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และสื่อความหมายโดยวิธีอื่นๆ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพเกียรติยศ ชื่อเสียงสิทธิในครอบครัวหรือความเป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจ” และสิทธิ เสรีภาพดังกล่าวต้องไม่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพของบุคคลอื่น ตามมาตรา 28 “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้

สิทธิและ เสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็น ปฏิบัติต่อ รัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน” และมาตรา 34 “สิทธิของบุคคลใน ครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง การกล่าวหาหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วย วิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบ ถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่ กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน”

อย่างไรก็ตาม สิทธิในการรับรู้ของประชาชนหรือเสรีภาพในการเสนอหรือเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นที่ยอมรับและได้รับการคุ้มครองนั้น ไม่ได้หมายความว่าสิทธิในการรับรู้ เหนือสิทธิอื่นๆ ทั้งปวง สิทธิการรับรู้จำเป็นจะต้องมีข้อจำกัดอยู่เหมือนกัน เพราะการใช้สิทธิการรับรู้ หรือใช้เสรีภาพให้เป็นผลร้ายแก่สิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจกระทำได้ จึงเป็นเรื่องที่ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะต้องมีความรับผิดชอบ และยึดจริยธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าจะยึดแต่ เรื่องของสิทธิเสรีภาพอย่างเดียว (William L. Rivers , Wilbur Schramm & Clifford G. Christians 1980 อ้างถึงในอรรถสิทธิ ขึ้นสงวนและคณะ)

จะเห็นว่า การตีความว่ากรณีไหนควรจะเป็นสิทธิในการรับรู้ หรือกรณี ไหนควรจะเป็นสิทธิส่วนบุคคล รวมถึงการตีความเรื่องประโยชน์สาธารณะยังเป็นปัญหาใน สังคมไทยอยู่ ดังงานวิจัยของกมลลา สุวรรณธรรมมา (2538) งานวิจัยนี้ทำให้เห็นถึงนัยยะทางการ รับรู้ปัญหาด้านการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของสังคมไทยว่ายังไม่มีความมั่นคงและชัดเจน โดยยังไม่สามารถแยกออก ว่ากรณีไหนเป็นสิทธิการรับรู้ กรณีไหนเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้ว่าถ้าทำอย่างนี้ถือว่าละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ละเมิด

ปัจจัยที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ทำให้มีช่องว่างในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเชิง ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นอยู่เสมอ ทั้งยังเป็นช่องว่างของสังคมที่จะยอมให้บุคคลอื่นๆ ละเมิด สิทธิส่วนบุคคลเพื่อคนในสังคมจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

ปัญหาความไม่ตระหนักในเรื่องสิทธิส่วนบุคคลของคนไทย

ความไม่ตระหนักในเรื่องของสิทธิส่วนบุคคลในสังคมไทย สะท้อนให้เห็นได้จาก การที่สื่อมวลชนได้ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอยู่บ่อยครั้ง อย่างไรก็ตามไม่ใช่แค่สื่อมวลชนเท่านั้นที่

ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น เพราะในสังคมไทยเองก็มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลให้เห็นอยู่ในชีวิตประจำวันเสมอๆ เช่น การแซงคิว การเปิดวิทยุ โทรทัศน์เสียงดังจนรบกวนเพื่อนบ้าน หรือ การมุ่งดูเหตุการณ์ต่างๆ โดยไม่สนใจว่าผู้อื่นจะเดือดร้อน ซึ่ง พ.ต.อ. ญาณพล ยั่งยืน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กล่าวถึงการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในสังคมไทยว่ามีมากขึ้นโดยได้ยกกรณีตัวอย่างที่ถูกร้องเรียน เช่น (<http://www.nectec.or.th/courseware/pdf-documents/it-law/protection-law.pdf>)

กรณีมีผู้แอบอ้างชื่อผู้อื่นที่มีชื่อเสียง พร้อมข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ เช่น ชื่อ ตำแหน่ง ที่อยู่ อายุ สถานะทางสังคม ฯลฯ ไปใช้สมัครพรีอิมล์ แล้วใช้อีเมลนั้นในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ทำให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าตนเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ตนแอบอ้าง

กรณีธนาคารได้ขายข้อมูลชื่อและที่อยู่ของลูกค้าให้กับผู้อื่น เช่น ใครบ้างที่มีบัตรเครดิตดีทอง เคยใช้วงเงินจำนวนเท่าไรต่อเดือน เคยใช้บัตรที่ต่างประเทศหรือไม่ ฯลฯ แล้วธนาคารจะขายข้อมูลเพื่อให้ส่งเอกสารขายสินค้ามาให้เรา

กรณีโรงแรมม่านรูด จดหมายเลขทะเบียนรถของผู้มาพัก หรือโรงแรม 5 ดาว ทั่วไปจดบันทึกข้อมูลผู้พักตามกฎหมาย (แบบ รร.17) แล้วนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าพนักงาน

กรณี Loxinfo ได้ทำการจัดเก็บข้อมูลบัตรเครดิตของลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ e-Commerce แล้วต่อมาได้ถูกนักเจาะระบบข้อมูลไปและนำข้อมูลดังกล่าวไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต

การนำหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลอื่นไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต ทำให้มีผู้โทรศัพท์ไปหาเป็นจำนวนมากก่อความเดือดร้อนรำคาญ ทั้งหมดนี้คือตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังไม่ได้ตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลเท่าไรนัก ทำให้ทั้งสื่อมวลชนและคนในสังคมยังละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอยู่เสมอๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชินอารี มาลีศรีประเสริฐ (2539) ที่พบว่าคนไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องสิทธิส่วนบุคคล รวมไปถึงนักวิชาชีพและสื่อมวลชนด้วย และอีกหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ส่วนใหญ่ของคนไทยถึงแนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคลไม่ได้รับความสนใจที่เพียงพอ

3.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเอง

ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเองและของผู้อื่นในการใช้อินเทอร์เน็ต คือ การรู้ว่าการกระทำใดเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และการกระทำใดเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น

โดยผู้วิจัยได้นำจริยธรรมซึ่งเป็นความประพฤติที่สังคมเห็นว่าดีงามในการใช้คอมพิวเตอร์ ร่วมกับกฎหมายที่เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตซึ่งถือเป็นกรอบมาตรฐานของสังคม มาใช้ในการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเองและของผู้อื่นในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์มีรายละเอียดดังนี้

จริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ในทางปฏิบัติแล้วการระบุว่ากระทำสิ่งใดผิดจริยธรรมนั้น อาจกล่าวได้ไม่ชัดเจนมากนักทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของสังคมในแต่ละประเทศด้วย

ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จะมีประโยชน์มากมายเพียงใดก็ตาม หากพิจารณาอีกด้านหนึ่งแล้ว คอมพิวเตอร์ก็อาจจะเป็นภัยได้เช่นกัน หากผู้ใช้ไม่ระมัดระวังหรือนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น ในการการใช้งานคอมพิวเตอร์ร่วมกันในสังคม ในแต่ละประเทศ จึงได้มีการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ รวมถึงกฎหมายที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การกระทำที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นการกระทำที่ผิดจริยธรรมเช่น

- การใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายผู้อื่นให้เกิดความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความรำคาญ
- การใช้คอมพิวเตอร์ในการขโมยข้อมูล
- การเข้าถึงข้อมูลหรือคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
- การละเมิดลิขสิทธิ์

โดยทั่วไป เมื่อพิจารณาถึงจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศแล้ว จะกล่าวถึงใน 4 ประเด็น ตัวอย่างว่า PAPA ประกอบด้วย

1. ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)
2. ความถูกต้อง (Information Accuracy)
3. ความเป็นเจ้าของ (Information Property)
4. การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)

1. ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy)

ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศ โดยทั่วไป หมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพังและเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น สิทธินี้ครอบคลุมทั้งส่วนบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรต่าง ๆ ตัวอย่างประเด็นเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว ดังนี้

1. การเข้าไปดูข้อความในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และการบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการบันทึก แลกเปลี่ยนข้อมูลที่บุคคลเข้าไปใช้บริการเว็บไซต์และกลุ่มข่าวสาร
2. การใช้เทคโนโลยีในการติดตามความเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมของบุคคล เช่น บริษัทใช้คอมพิวเตอร์ในการตรวจจับหรือเฝ้าดูการปฏิบัติงาน การใช้บริการของพนักงาน ถึงแม้ว่าจะเป็นการติดตามการทำงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการใช้บริการ แต่กิจกรรมหลายอย่างของพนักงานก็ถูกเฝ้าดูด้วยพนักงานสูญเสียความเป็นส่วนตัว ซึ่งการกระทำเช่นนี้ถือเป็นการผิดจริยธรรม
3. การใช้ข้อมูลของลูกค้าจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ในการขยายตลาด
4. การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่อีเมล หมายเลขบัตรเครดิต และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ เพื่อนำไปสร้างฐานข้อมูลประวัติลูกค้าขึ้นมาใหม่ แล้วนำไปขายให้กับบริษัทอื่น

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศ จึงควรจะต้องระวังการให้ข้อมูล โดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีการส่งเสริมการขายหรือระบุให้มีการลงทะเบียนก่อนเข้าใช้บริการ เช่น ข้อมูลบัตรเครดิต ที่อยู่ อีเมล เป็นต้น

2. ความถูกต้อง (Information Accuracy)

ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการรวบรวม จัดเก็บ และเรียกใช้ข้อมูลนั้น คุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ทั้งนี้ ข้อมูลจะมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลด้วย ประเด็นด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อมูล โดยทั่วไปจะพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่ เช่น ในกรณีที่ต้องครุ่นใจให้ลูกค้าลงทะเบียนด้วยตนเอง หรือกรณีของข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ อีกประเด็น คือ จะทราบได้อย่างไรว่าข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้เกิดจากความตั้งใจ และผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบหากเกิดข้อผิดพลาดในการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ ให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ นั้น ข้อมูลควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำเข้าสู่ฐานข้อมูล รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ควรให้สิทธิแก่บุคคลในการเข้าไป ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลของตนเองได้ เช่น ผู้สอนสามารถดูคะแนนของนักศึกษาในความรับผิดชอบหรือที่สอน เพื่อตรวจสอบว่าคะแนนที่ป้อนไม่ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง

3. ความเป็นเจ้าของ (Information Property)

สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินทั่วไปที่จับต้องได้ เช่น รถยนต์ คอมพิวเตอร์ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา (ความคิด) ที่จับต้องไม่ได้ เช่น บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่สามารถถ่ายทอดและบันทึกลงในสื่อต่าง ๆ ได้ เช่น สิ่งพิมพ์ เทป ซีดีรอม เป็นต้น

ในสังคมของเทคโนโลยีสารสนเทศ มักจะกล่าวถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ เมื่อท่านซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีการจดลิขสิทธิ์ นั่นหมายความว่าท่านได้จ่ายค่าลิขสิทธิ์ในการใช้ซอฟต์แวร์นั้นสำหรับตนเอง หลังจากที่ท่านเปิดกล่อง หรือบรรจุภัณฑ์แล้ว หมายความว่าท่านได้ยอมรับข้อตกลงเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในการใช้สินค้านั้น ซึ่งลิขสิทธิ์ในการใช้จะแตกต่างกันไปในแต่ละสินค้าและบริษัท บางโปรแกรมจะอนุญาตให้ติดตั้งได้เพียงครั้งเดียว หรือไม่อนุญาตให้ใช้กับคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆ ถึงแม้ว่าคอมพิวเตอร์เครื่องนั้นๆ ท่านเป็นเจ้าของ และไม่มีผู้อื่นใช้ก็ตาม ในขณะที่บางบริษัทอนุญาตให้ใช้โปรแกรมนั้นๆ ได้ หลายๆ เครื่อง ตราบใดที่ยังเป็นบุคคลที่มีสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ซื้อ

การคัดลอกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้กับเพื่อน เป็นการกระทำที่จะต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนว่าโปรแกรมที่จะทำการคัดลอกนั้น เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ท่านมีสิทธิ์ในระดับใด เช่น

Copyright หรือ Software License ท่านซื้อซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์มา และมีสิทธิ์ใช้
Shareware ซอฟต์แวร์ให้ทดลองใช้ได้ก่อนที่จะตัดสินใจซื้อ
Freeware ซอฟต์แวร์ใช้งานได้ฟรี คัดลอก และเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้

4. การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility)

ปัจจุบันการใช้งานโปรแกรม หรือระบบคอมพิวเตอร์มักจะมีการกำหนดสิทธิตามระดับของผู้ใช้งาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเข้าไปดำเนินการต่าง ๆ กับข้อมูลของผู้ใช้ที่ไม่ส่วนเกี่ยวข้อง และเป็นการรักษาความลับของข้อมูล ตัวอย่างสิทธิ ในการใช้งานระบบ เช่น การบันทึก การแก้ไข ปรับปรุง และการลบ เป็นต้น ดังนั้นในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์จึงได้มีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงของผู้ใช้ และการเข้าถึงข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม นั้นก็ถือเป็นการผิดจริยธรรมเช่นเดียวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ทั้งนี้การใช้งานคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตร่วมกันอย่างเป็นระเบียบ หากผู้ใช้ร่วมกันปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานอย่างเคร่งครัดแล้ว การทำผิดจริยธรรมตามประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นจะไม่เกิดขึ้น

บัญญัติ 10 ประการ ของผู้ใช้คอมพิวเตอร์

จรรยาบรรณที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยึดถือไว้เสมือนเป็นแม่บทแห่งการปฏิบัติมี

10 ข้อ คือ

1. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายหรือละเมิดผู้อื่น
2. ไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
3. ไม่สอดแนมหรือแก้ไขเปิดดูในแฟ้มของผู้อื่น
4. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร
5. ไม่ใช้คอมพิวเตอร์สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ
6. ไม่คัดลอกโปรแกรมผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์

7. ไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
8. ไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
9. ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคมอันติดตามมาจากการกระทำ
10. ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบ กติกา มารยาท

โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดผู้วิจัยจึงใช้ตัวชี้วัดคือขอบเขตการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตและความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของตนเองและของผู้อื่นในการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นถามทำเป็นแบบสอบถามเรื่องความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต

แนวคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคล

แนวคิดความเป็นส่วนตัวของ Samuel D. Warren และ Louis D. Brandeis ในปี ค.ศ. 1890 ซึ่งได้อธิบายว่า ความเป็นส่วนตัว หมายถึง “สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง” (the right to be let alone) โดยถือเป็นแนวคิดในเชิงกฎหมายในช่วงเริ่มแรก แต่ต่อมาเมื่อ เกิดพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย ทำให้แนวคิดที่ว่า “ความเป็นส่วนตัว” หมายถึง “สิทธิที่จะอยู่โดยลำพัง” (the right to be let alone) นั้น ไม่เพียงพอ เพราะการละเมิดความเป็นส่วนตัวสามารถทำได้โดยง่าย ดังนั้น จึงได้มีความพยายามบัญญัติความหมายของคำว่าความเป็นส่วนตัวให้สอดคล้องกับสังคมยุคใหม่ โดย Alan F. Westin ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า “ความเป็นส่วนตัว” ไว้ในหนังสือ “Privacy and Freedom” โดยหมายถึง “สิทธิของแต่ละบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรในการตัดสินใจว่า ข้อมูลข่าวสารของตนเองนั้น จะถูกเปิดเผยต่อบุคคลอื่น เมื่อใด อย่างไร และมีขอบเขตมากน้อยเพียงใด” (the claim of individuals, groups and institutions to determine for themselves, when, how and to what extent information about them is communicated to others) ปัจจุบันแนวคิดนี้ ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้ค่านิยมของ “ข้อมูลส่วนบุคคล” ที่จะได้รับความคุ้มครองไว้ว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้ให้ความหมายของ "ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล" ว่าเป็น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษาฐานะ การเงิน ประสิทธิภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือ ประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อเสียงผู้้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือ สิ่ง บอกลักษณะอื่นที่ทำให้ตัวผู้้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึก ลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และ ให้หมายความรวมถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

โดยความหมายของสิทธิส่วนบุคคลแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ สิทธิส่วนบุคคลในตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องสื่อมวลชนหรือธุรกิจ และสิทธิส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวัน

สิทธิส่วนบุคคลในตัวบทกฎหมาย สิทธิส่วนบุคคลทางกฎหมาย คือ สิทธิส่วนบุคคลที่มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในตัวบทกฎหมาย โดยสิทธิส่วนบุคคลในความหมายของศาลในสหรัฐอเมริกา หมายถึง สิทธิในชีวิตส่วนตัวที่จะมิให้มีการนำบุคลิกภาพของบุคคลไปใช้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มิให้มีการโฆษณาเรื่องราวส่วนตัวอันสาธารณะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยชอบ หรือมิให้มีการก้าวล่วงโดยมิชอบต่อกิจกรรมส่วนตัวบุคคลในลักษณะรุนแรง หรือก่อให้เกิดความตกใจ ละอายใจ หรืออับอายใจ (กุมพล พลวัน, อรรถสิทธิ์ ชื่นสงวน, วิสาร พันธนะ และสุกัญญา ตีระวนิช, 2532)

สิทธิส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวัน สิทธิส่วนบุคคลในชีวิตประจำวัน คือ สิทธิส่วนบุคคลที่เป็นที่รับรู้กันตามบรรทัดฐานของสังคมแต่ไม่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งก็มีการนิยามกันไปในหลายๆด้าน เช่น

Westin (1970) นิยามไว้ว่า สิทธิของปัจเจกชน กลุ่มคน หรือสถาบัน ในการตัดสินใจเพื่อตนเองว่าข้อมูลส่วนตัวเรื่องใด สามารถเผยแพร่ไปยังคนอื่น ๆ ได้ด้วยวิธีใดและเมื่อใด (Roger Homan , 1991)

Michael Argues (1984) สิทธิในการควบคุมข้อมูลข่าวสารโดยตนเองในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามธรรมดาทั่วไป (Roger Homan , 1991)

Webster's Encyclopedic Dictionary of The English Language (1994) บัญญัติความหมายของสิทธิส่วนบุคคล ว่าหมายถึง สิทธิส่วนบุคคลที่จะทำการใดๆโดยไม่ถูกรบกวนจากบุคคลหรือสังคม นอกจากนี้ สิทธิส่วนบุคคลยังรวมไปถึงสิทธิที่จะปกป้องตนเองจาก

1. การแทรกแซงในชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และความเป็นอยู่ในบ้าน
2. การแทรกแซงเรื่องกายและใจ หรือความประพฤติเรื่องเพศ และอิสรภาพทางความคิด
3. การเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศ
4. ถูกทำให้มัวหมองในสายตาสาธารณชน
5. การเปิดเผยเรื่องส่วนตัวอย่างไม่เคารพและทำให้อับอาย
6. การนำชื่อหรือสิ่งที่บ่งบอกว่าเป็นบุคคลนั้นไปใช้ประโยชน์
7. การสอดแนม การสอดรู้สอดเห็น การจับตามองและการรบกวน
8. การแทรกแซงในการได้ตอบจดหมาย
9. เปิดเผยข้อมูลความลับทางวิชาชีพที่บุคคลนั้นได้ให้หรือได้รับ
10. นำการติดต่อสื่อสาร การเขียน การพูดที่เป็นส่วนตัวไปใช้ในทางที่ผิด

(Michael A.Zimmerman, King & O'Neill, 1976 อ้างถึงใน อังธิดา ลิมป์ปัทมปาณี)

สิทธิส่วนบุคคล เป็นคำที่มีความหมายกว้าง ยากต่อการบัญญัติความหมายครอบคลุมถึงสิทธิต่างๆ หลายประการ อาทิ

1. ความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูล (Information Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม และการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล
2. ความเป็นส่วนตัวในชีวิตร่างกาย (Bodily Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองในชีวิตร่างกายของบุคคลในทางกายภาพที่จะไม่ถูกดำเนินการใดๆ อันละเมิดความเป็นส่วนตัว อาทิ การทดลองทางพันธุกรรม การทดลองยา เป็นต้น
3. ความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสาร (Communication Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองในความปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการติดต่อสื่อสารอื่นใด ที่ผู้อื่นจะล่วงรู้มิได้
4. ความเป็นส่วนตัวในเคหสถาน (Territorial Privacy) เป็นการกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดที่บุคคลอื่นจะบุกรุกเข้าไปในสถานที่ส่วนตัวมิได้ ทั้งนี้ รวมทั้งการติดกล้องวิดีโอ และการตรวจสอบรหัสประจำตัวบุคคล (ID checks)

โดยปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล สามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ (สุพล พรหมมาพันธุ์, 2553)

1. ความเป็นส่วนตัวเรื่องจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail Privacy) หมายถึงจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการรับส่งผ่านอินเทอร์เน็ต มีผู้ที่ไม่ได้รับสิทธิเข้ามาเปิดอ่าน หรือติดตามการรับส่งจดหมายทั้งหมด ผู้ที่ใช้อีเมลทุกคนต้องการความเป็นส่วนตัว ไม่ต้องการให้ใครมาล่วงรู้ข้อมูลการรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการถูกรบกวนให้ได้รับความเสียหายในลักษณะต่างๆ เพราะในปัจจุบันมีอีเมลประเภทหลอกลวงเกิดขึ้นมากมาย เช่น (1) การสร้างโอกาสทางธุรกิจ อีเมลประเภทนี้จะเสนอรายได้ก้อนใหญ่โดยที่ไม่ต้องทำอะไรมาก หรือไม่มีค่าใช้จ่ายในการลงทุน (2) อีเมลขายสินค้าที่มีกลุ่ม

ผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก (Bulk e-Mail) อีเมลประเภทนี้จะเสนอรายชื่อกลุ่มผู้ใช้งานอีเมลซึ่งเป็นจำนวนมาก และชักชวนว่าสามารถโฆษณาหรือขายสินค้าลงไปยังกลุ่มผู้ใช้งานอีเมลนี้ได้ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะไม่อนุญาตอีเมลขายสินค้าในลักษณะเช่นนี้ (3) อีเมลลูกโซ่ อีเมลประเภทนี้จะชักชวนให้ผู้รับส่งเงินจำนวนเล็กน้อยไปยังผู้ส่งและส่งต่ออีเมลไปให้เพื่อนหรือผู้อื่นต่อไป เป็นต้น สำหรับประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดยปรากฏอยู่ใน มาตรา 11 ความว่า ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

2. ความเป็นส่วนตัวบนอินเทอร์เน็ต (Internet Privacy) ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศที่มีการเผยแพร่อยู่บนอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นการสนทนา กลุ่มข่าว ที่มีการเปิดอ่านข้อมูล หรือส่งข้อความถึงกัน ซึ่งบางครั้งเป็นเรื่องส่วนตัว สารสนเทศความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้จะถูกจัดเก็บเอาไว้ทุกครั้งที่มีการเข้าสู่เว็บไซต์ หรือการจัดเก็บโดยกลุ่มข่าว ซึ่งจะมีการจัดเก็บระเบียบข้อมูลเอาไว้ด้วยโปรแกรมขนาดเล็กที่เรียกว่า คุกกี้ไฟล์ (Cookie File) ซึ่งมีอยู่ในฮาร์ดดิสก์ ผู้ที่เป็นเจ้าของเว็บไซต์ หรือบริษัทที่ให้บริการทางระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์จะมีการจัดเก็บข้อมูลเอาไว้ทุกครั้งเมื่อคลิกเข้าไปสู่เว็บไซต์ของเขา และเขาอาจนำเอาสารสนเทศจากคุกกี้ไฟล์เหล่านั้นไปทำการขายต่อให้กับหุ้นส่วนของเขาที่ทำธุรกิจร่วมกัน (Third Parties) นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต และการแชร์ข้อมูลรูปภาพ วิดีโอ ข้อความบนเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่าง Twitter และ Facebook รวมไปถึงการใช้เหมืองข้อมูลสร้างแหล่งข้อมูลส่วนตัวขึ้นมาด้วย
3. ความเป็นส่วนตัวเรื่องสารสนเทศ (Information Privacy) ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัว (Data Privacy) ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บ และการเผยแพร่ข้อมูล, เทคโนโลยี, ความคาดหวังในความเป็นส่วนตัวต่อสาธารณะ,

กฎหมาย และเรื่องนโยบายที่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งตนเองอาศัยอยู่นอกจากนั้นความเป็นส่วนตัวยังเกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่เป็นตัวกำหนดอัตลักษณ์ของบุคคลที่มีการจัดเก็บเอาไว้ในระบบดิจิทัล ได้แก่ (1) ระเบียบในระบบสาธารณสุข ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับผลการรักษาโรค กิจกรรมทางเพศ ซึ่งทุกคนไม่ปรารถนาให้ผู้อื่นล่วงรู้ เพราะอาจมีผลกระทบต่อการทำงาน และการทำประกัน ซึ่งทุกประเทศทั่วโลกนายแพทย์ผู้ตรวจรักษาต้องมีจรรยาบรรณและวัฒนธรรมทางจิตวิทยาที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลความลับของคนที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ (2) ข้อมูลการสืบสวนทางอาชญากรรม และผลพิจารณาทางคดี (3) ข้อมูลทางการเงิน และการประมวลรายการทางธุรกิจ ได้แก่ ข้อมูลเรื่องทรัพย์สิน ข้อมูลการถือหุ้น ข้อมูลสินเชื่อบัตรเครดิต ข้อมูลการซื้อขายสินค้าที่เป็นเรื่องส่วนตัว (4) ข้อมูลทางชีววิทยา คุณสมบัติ เช่น ลักษณะทางพันธุศาสตร์ (5) ข้อมูลที่อยู่อาศัย และระเบียบทางภูมิศาสตร์ (6) ข้อมูลลักษณะของเชื้อชาติหรือกลุ่มชนที่เหมือนกันหรือต่างกัน เป็นต้น

ขอบเขตของสิทธิส่วนบุคคลเริ่มแยกจากสิทธิในการรับรู้เด่นชัดขึ้น และมีความพยายามจำกัดความในเรื่องสิทธิส่วนบุคคลเพื่อให้กระจ่าง โดยอาศัยแนวทางการตัดสินคดีต่างๆ ของศาลซึ่ง William Prosser (1969) ได้สรุปพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเพื่อลดความสับสนและความไม่คงเส้นคงวา โดยแบ่งการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้เป็น 4 ลักษณะ อันได้แก่ (พิศิษฐ์ ชวาลาวัช, 2542)

1. การละเมิดโดยการบุกรุก (Physical Intrusion) เป็นลักษณะการละเมิดทางกายภาพต่อบุคคล หรือการบุกรุกเข้าไปในอาคารสถานที่ส่วนตัว การลักลอบถ่ายภาพในสถานที่ส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น การแอบเข้าไปถ่ายภาพหรือติดตั้งกล้องไว้เพื่อถ่ายภาพในสถานที่ส่วนตัวของบุคคลอื่น บุคคลนั้นสามารถฟ้องร้องสื่อได้ในฐานะเป็นผู้บุกรุกสถานที่ส่วนตัว
2. การละเมิดโดยไม่ได้รับอนุญาต (Appropriation) เป็นลักษณะของการนำข้อมูลข่าวสาร ภาพ หรือเสียงที่สื่อได้มาจากแหล่งข่าวแล้วนำมาเผยแพร่โดยอาจมีการดัดแปลงหรือไม่มีการดัดแปลง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าและโฆษณาโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ตรงกับที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล เช่น ญาติของผู้ตายที่ถูกทำร้ายขอร้องไม่ให้ถ่ายและไม่ให้นำภาพไป

เผยแพร่ แต่สื่อการยังเสนอข่าวและภาพดังกล่าวกรณีนี้ถือเป็นการละเมิด โดยไม่ได้รับอนุญาต

3. การละเมิดโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ (Public Disclosure of Private Facts) เป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของบุคคล โดยที่สื่อเห็นว่าบุคคลคนนั้นเป็นบุคคลสาธารณะ เช่น นักการเมือง นักแสดง บุคคลที่มีชื่อเสียง ซึ่งเรื่องนี้เป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าเรื่องที่จะเสนอเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่ไม่ควรนำเสนอ หรือเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่เมื่อเปิดเผยแล้วเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะจริงๆ เช่น การที่ช่างภาพปาปารัสซีติดตามถ่ายภาพของเจ้าหญิงไดอาน่าในอิริยาบถต่างๆในที่ส่วนตัวเพื่อนำมาเผยแพร่ เป็นกรณีศึกษาที่มีการอภิปรายกันมากกว่าเป็นเรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือเป็นการเปิดเผยที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
4. การละเมิดเนื่องจากการก่อให้เกิดความเข้าใจผิด (False Light) การเผยแพร่เรื่องราวส่วนตัวอันเป็นเท็จ อันจะทำให้คนทั่วไปเข้าใจเรื่องราวของบุคคลนั้นไปในทางที่ผิดความจริง เช่น การถ่ายภาพผู้ขายบริการทางเพศที่ให้บริการอยู่ริมถนนเพื่อนำมาประกอบข่าว ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องที่ติดอยู่ในภาพ อาจฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้

อย่างไรก็ตาม Sammual D.Warren & Louis D.Brandeis ยอมรับว่าสิทธิส่วนบุคคลก็มีข้อจำกัดบางประการเหมือนกันคือ

1. สิทธิในชีวิตส่วนตัวต้องไม่ขัดขวางต่อการเผยแพร่เรื่องราวอันเกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ
2. สิทธิในชีวิตส่วนตัวไม่คุ้มครองบุคคลซึ่งได้แสดงเจตนาสละสิทธิที่จะมีความเป็นอยู่โดยรอดพ้นจากการรับรู้ของสาธารณะ (หมายความว่ายอมให้สาธารณะรับรู้ความเป็นอยู่ในชีวิตของตน)

3. สิทธิในชีวิตส่วนตัว ไม่ขัดขวางต่อการสื่อสารเรื่องราวใดๆซึ่งได้รับเอกสิทธิ์ ภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับการหมิ่นประมาท แม้เรื่องราวนั้นจะเป็นเรื่องส่วนตัวก็ตาม
4. สิทธิในชีวิตส่วนตัวย่อมระงับไป เมื่อมีการเผยแพร่ข้อเท็จจริงโดยตัวผู้ยื่นเอง หรือโดยความยินยอมของผู้ยื่น

แนวคิดเรื่องพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต มาจากคู่มืออินเทอร์เน็ตปลอดภัย สำหรับผู้ประกอบการและนักเรียน (อริสรา พิสิฐโสธานนท์, 2549) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำแบบสอบถาม ซึ่งตัวอย่างของหลักการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย มีดังนี้

1. ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์บ้าน เพราะผู้ไม่หวังดีอาจจะใช้หมายเลขโทรศัพท์บ้านเพื่อโทรสอบถามที่อยู่ของเจ้าของบ้านได้ หรือการใช้เล่นหรือชื่อสมมุติแทนเมื่อสนทนาออนไลน์ (chat) กับบุคคลที่ไม่รู้จัก
2. ไม่ส่งหลักฐานส่วนตัวของตัวเองและของคนในครอบครัวให้ผู้อื่น เช่น สำเนาบัตรประชาชน เอกสารต่างๆ รวมถึงรหัสบัตรต่างๆ เช่น เอทีเอ็ม บัตรเครดิต ให้ผู้อื่นทางอินเทอร์เน็ต
3. ระมัดระวังการซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงคำโฆษณาชวนเชื่ออื่นๆ โดยต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของผู้ขายสินค้า เช่น ดูประวัติ ดูการถามตอบของผู้ที่เคยซื้อสินค้ามาก่อน ดูการจ่ายเงิน และไม่ควรรบอกรหัสบัตรเครดิต และเลขท้าย3หลักที่อยู่ด้านหลังบัตร ให้แก่ผู้ขายหรือผู้อื่น เพราะเป็นรหัสสำหรับการซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านบัตรเครดิต ซึ่งอาจจะถูกยกยอกเงินจากบัตรได้

4. ไม่บันทึกยูสเซอร์เนมและพาสเวิร์ดขณะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะ และระมัดระวังไม่บันทึกยูสเซอร์เนมและพาสเวิร์ดในการเข้าใช้เว็บไซต์หรือโปรแกรมต่างๆ เช่น อีเมล โปรแกรมสนทนา การเข้าใช้เว็บไซต์ธนาคารที่ให้บริการออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้าไปยังเว็บไซต์เพื่อชำระค่าใช้จ่ายต่างๆผ่านทางอินเทอร์เน็ต จะต้องไม่ใส่เครื่องหมายถูกที่หน้ากล่องข้อความที่มีความหมายว่า “ให้บันทึก ชื่อผู้ใช้และพาสเวิร์ดบนเครื่องคอมพิวเตอร์นี้” อย่างเด็ดขาด เพราะผู้ที่มาใช้เครื่องต่อ สามารถเข้าไป จากชื่อที่ถูกบันทึกไว้ได้
5. การใช้โปรแกรมสนทนาออนไลน์อย่างปลอดภัย ควรตั้งค่า Privacy เพื่อเป็นการป้องกันผู้ใช้ และป้องกันข้อมูลไม่เหมาะสมหรือข้อมูลเชิงชวนแปลกๆ จากผู้ใช้ที่เราไม่รู้จักร นอกจากนี้ ไม่ควรใส่ข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อนามสกุลจริง ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ในข้อมูลส่วนตัวผู้ใช้ ถ้าเคยใส่ไว้ ให้ลบออกทันที
6. ระวังการใช้กล้องเว็บแคม ขณะที่ใช้โปรแกรมสนทนา เช่น MSN การพูดคุยกับเพื่อนใหม่ที่เพิ่งรู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต บางครั้งผู้ที่เราคุยด้วยสามารถบันทึกภาพของเราขณะพูดคุยกัน เขาอาจจะนำภาพเราไปใช้ในทางไม่ดี ได้ เช่นเอาไปตัดต่อ นอกจากนี้ควรระมัดระวัง การติดกล้องเว็บแคมที่ต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ตลอดเวลา เพราะระหว่างที่คุณไม่ได้ดูหน้าคอมพิวเตอร์ แต่ต่ออินเทอร์เน็ตทิ้งไว้ พวกมิจฉาชีพก็สามารถใช้โปรแกรมเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ สั่งเปิดกล้องเว็บแคม เพื่อแอบบันทึกภาพบ้าน เตรียมการโจรกรรม หรือแอบถ่ายอิริยาบถของคุณตอนที่ไม่วิ่งแล้วเอาไปขายเป็นวีซีดีประเภทแอบถ่ายได้ ดังนั้นต้องถอดกล้องเว็บแคมออกทุกครั้งที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ และไม่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตทิ้งไว้
7. ไม่ควรบันทึกภาพวิดีโอ หรือเสียงที่ไม่เหมาะสมบนคอมพิวเตอร์ หรือบนโทรศัพท์มือถือ เพราะภาพ เสียง หรือวีดีโอนั้นๆ อาจจะถูกขโมย คัดลอก เช่น การถูกดาวน์โหลดผ่านโปรแกรม ถึงแม้ว่าจะลบไฟล์นั้นออกไปจากเครื่องแล้ว ส่วนใดส่วนหนึ่งของไฟล์นั้นยังหลงเหลืออยู่ในเครื่อง และอาจถูกกู้ข้อมูลกลับมาได้ โดยช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ หรือช่างซ่อมมือถือ เป็นต้น

8. จัดการกับ Junk Mail หรืออีเมลขยะ และคัดกรองจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตัวเอง ซึ่งบางคนอาจเผลอไปเปิดอ่าน แล้วถูกสปายแวร์ หรือไวรัสคอมพิวเตอร์แฝงมาขโมยข้อมูลส่วนตัวหรือทำลายระบบคอมพิวเตอร์ได้ โดยการจัดการกับอีเมลขยะมีดังนี้
- เมื่อใช้อีเมล ควรบันทึกเพื่อนหรือคนรู้จักเอาไว้ในสมุดจดที่อยู่ (Address Book) ซึ่งจะมีอยู่แล้วใน Inbox หรือกล่องจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวของคุณ
 - เมื่อพบอีเมลที่มาจากคนไม่รู้จัก อีเมลที่มีหัวข้อสแปมในทางลามกหรือพยายามขายสินค้า ให้คุณไปคลิกเลือกที่หน้าอีเมลนั้น แล้วเลือก Block หรือสกัดกั้น เขาก็จะส่งอีเมลมาหาเราไม่ได้อีก
 - คลิกแจ้งว่าอีเมลนี้เป็นอีเมลขยะ (Report as junk mail) ในครั้งต่อไป อีเมลนั้นก็จะตกไปอยู่ใน Junk Mail Box แทน
 - ควรมีอีเมลไว้ใช้อย่างน้อย 3 อีเมลแอดเดสส์ อันแรกอาจเป็นอีเมลงาน เอาไว้ติดต่อธุรกิจเท่านั้น ซึ่งไม่ควรให้อีเมลนี้กับคนทั่วไป อันที่สองคืออีเมลไว้ใช้ติดต่อกับเพื่อนๆ และอันที่ 3 ใช้เวลาไปกรอกข้อมูลสมัครสมาชิก ร่วมรายการชิงโชคต่างๆ เพื่อกันพวกสแปมเมล ไวรัสมเมล แอดแวร์ สปายแวร์ ออกจากอีเมลหลักที่ใช้เป็นประจำให้มากที่สุด
9. การลงโปรแกรมหรือดาวโหลดโปรแกรมฟรีเพื่อป้องกันและตรวจจับแอดแวร์ สปายแวร์ และไวรัส ควรหมั่นอัปเดตโปรแกรมอยู่เสมอและหมั่นสแกนเครื่องคอมพิวเตอร์บ่อยๆ นอกจากจะช่วยกันไวรัส สแปม สปายแวร์แล้วยังเป็นการสกรีนและป้องกันการเปิดเข้าไปในเว็บไม่เหมาะสมได้อีกด้วย
10. สำหรับผู้ชอบการดาวโหลดผ่านโปรแกรมแชร์ ให้ระวังข้อมูลสำคัญ ไฟล์ภาพ วีดีโอส่วนตัว ที่ไม่ต้องการจะเปิดเผยสู่สาธารณะชน ควรบันทึกลงซีดี ดีวีดี หรือเทปไว้ อย่าเก็บไว้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ เพราะอาจถูกขโมยข้อมูลเหล่านี้ไปได้
11. ปัจจุบันการสืบค้นข้อมูลผ่าน Search Engine อย่างเช่น Google.com เป็นเสมือนหนึ่งในกิจวัตรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไปแล้ว แต่เนื่องจากผลจากการสืบค้นนั้นมีหลากหลายมาก และอาจเผลอเปิดไปเจอเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมที่

อาจแอบแฝงตัวด้วยการใช้ชื่อธรรมดาๆ หรือชื่อน่ารักๆ ชื่อตัวการ์ตูนต่างๆได้ แต่สามารถป้องกันได้ ด้วยการตั้งค่า Google Preferences เพื่อให้กรองเนื้อหา และภาพที่ไม่เหมาะสมออกไปจากผลการสืบค้น

12. ตั้งค่า POP-UP Blocker เพื่อจัดการกับกล่องข้อความที่เปิดตัวอัตโนมัติทันทีที่เราเปิดเว็บไซต์บางเว็บไซต์ ซึ่งบ่อยครั้งจะเป็นข้อความขายสินค้าสำหรับผู้ใหญ่และมักจะมีสปายแวร์ หรือไวรัส แอบแฝงเข้ามาในคอมพิวเตอร์ของเราอีกด้วย

นอกจากนี้ทางผู้วิจัยยังได้นำแนวคิดพฤติกรรมกรรการป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต มาจากหนังสือ Safety Net การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย สำหรับผู้ใช้งานทั่วไป (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่วมกับ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการคุ้มครองทางอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2548) ตัวอย่างเช่น

- ในการให้ข้อมูลส่วนตัวเพื่อประกอบกระบวนการสั่งซื้อสินค้าผ่านทางเว็บไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเกินความจำเป็น
- ไม่เปิดเผยรหัสผ่านในการเข้าเว็บไซต์ให้กับบุคคลหนึ่งบุคคลใดทราบ
- ให้ตัดการเชื่อมต่อจากอินเทอร์เน็ตทันทีที่ไม่มีการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว
- ให้ระมัดระวังไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเกินความจำเป็น ซึ่งรวมถึงเลขที่บัตรต่างๆ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน บัตรเครดิต ใบขับขี่ บัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร เป็นต้น
- ให้ใช้รหัสผ่านที่ยากต่อการเดาและเปลี่ยนรหัสผ่านบ่อยๆ
- ให้ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสและหมั่นทำการปรับปรุงไฟล์รูปแบบไวรัสอย่างสม่ำเสมอ
- ให้ระมัดระวังการไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของไฟล์
- ให้ระมัดระวังไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาไม่ว่าจะเป็นของบุคคลหรือขององค์กรหนึ่งก็ตาม การละเมิดที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ การนำภาพกราฟิกมาใช้

งานก่อนที่จะได้รับอนุญาต การขโมยความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตน การแชร์ไฟล์ดนตรีที่มีลิขสิทธิ์ เป็นต้น

- ให้กล่าวเฉพาะสิ่งที่มีหลักฐานความจริงสนับสนุนเท่านั้น ห้ามใช้อารมณ์หรือความรู้สึกมากกล่าวลงไป
- อีเมลเมื่อส่งไปยังผู้รับแล้วจะไม่มีทางเรียกกลับคืนมาได้ ฉะนั้นให้ระมัดระวังทุกถ้อยคำในอีเมลที่ส่งถึงผู้รับ
- ให้ระมัดระวังการกล่าวคำในเว็บบอร์ด ห้องสนทนา ข้อความลับพลันที่จะไม่ละเมิดผู้อื่น
- ให้ความรู้แก่พนักงานหรือบุตรหลานเกี่ยวกับการระมัดระวังการใช้ถ้อยคำของตนบนอินเทอร์เน็ต
- ก่อนที่จะกล่าวถึงผู้อื่นในเชิงลบ ให้พิจารณาถึงสาเหตุที่ต้องทำ รวมทั้งประเมินผลที่จะเกิดขึ้นด้วย
- ไม่แสดงหรือทิ้งข้อมูลส่วนตัวไว้ ณ ที่ใดก็ตามบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมถึงประวัติส่วนตัวด้วย
- ไม่ใช้ภาษาที่ไม่สุภาพในห้องสนทนาหรือโปรแกรมส่งข้อความลับพลัน
- ไม่ใช้คำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเรา เช่น ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วันเกิด ชื่อสัตว์เลี้ยง ชื่อเล่น งานอดิเรก หรือกีฬาที่ชอบ
- ไม่ใช้ตัวเลือกให้จาร์หัสผ่านที่มีอยู่ในเว็บไซต์บางเว็บหรือโปรแกรมที่ใช้งานบางโปรแกรม และให้ปิดความสามารถนี้ในโปรแกรมบราวเซอร์ที่ใช้งาน
- ไม่ใช้รหัสผ่านเดียวกันเพื่อเข้าโปรแกรมต่างๆ ที่ใช้งาน
- เปลี่ยนรหัสผ่านเข้าสู่ระบบบ่อยๆ
- ให้ล้างหน่วยความจำคอมพิวเตอร์ (cache) ในเว็บบราวเซอร์หลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว ซึ่งจะช่วยลดโอกาสที่ผู้อื่นจะสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของท่านได้
- ให้ล้างบันทึกประวัติการใช้งาน (history settings) ในเว็บบราวเซอร์หลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว
- ให้ปิดเว็บบราวเซอร์ทั้งหมดที่เปิดใช้งานหลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว
- ไม่อนุญาตให้เครื่องคอมพิวเตอร์จาร์หัสผ่านให้ เช่น จะต้องคลิกตัวเลือกการจาร์หัสผ่านออก

- ไม่ป้อนข้อมูลลับหรือส่วนตัวที่เป็นความลับใดๆ โดยผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะ
- ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสรุ่นล่าสุด ต้องปรับปรุงไฟล์รูปแบบไวรัสใหม่ๆ ให้ทันสมัยและให้ทำการตรวจสอบไฟล์ในเครื่องอย่างสม่ำเสมอ
- ไม่ส่งอีเมลเพื่อตอบกลับสแปมที่ส่งมา การตอบสแปมนั้นเท่ากับเป็นการยืนยันอีเมลแอดเดรสของผู้รับว่าเป็นแอดเดรสที่มีอยู่จริงและจะทำให้ผู้รับนั้นตกเป็นเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- ให้รายงานร่องรอยปัญหาสแปมกลับไปยังผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่อต้านสแปม หรือองค์กรคุ้มครองผู้บริโภค
- ตรวจสอบนโยบายการใช้ข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าของเว็บไซต์ที่เข้าไปใช้บริการ เพื่อดูว่าเว็บนั้นจะนำอีเมลแอดเดรสของลูกค้าไปทำอะไรบ้าง
- ให้ระมัดระวังอีเมลที่ระบุว่าส่งมาจากเพื่อนหรือผู้ร่วมงานและใช้ subject ของอีเมลที่แปลกๆ อีเมลดังกล่าวนี้อาจส่งมาโดยอัตโนมัติจากซอฟต์แวร์ที่ไม่ประสงค์ดีต่างๆ เช่น หนอนเครือข่าย เป็นต้น
- ไม่เปิดไฟล์ที่มาจากแหล่งที่ไม่รู้จักหรือไม่ได้คาดหมายไว้ ให้เปิดไฟล์ได้ก็ต่อเมื่อสามารถตรวจสอบได้ว่าไฟล์นั้นเป็นไฟล์อะไร ส่งมาจากใคร และมีจุดประสงค์อะไร ให้ตรวจสอบทุกไฟล์ก่อนเปิดโดยไม่มีข้อยกเว้น แม้กระทั่งไฟล์แนบในอีเมลที่ระบุว่ามาจากเพื่อนสนิท เนื่องจากเป็นไปได้ว่าผู้บุกรุกอาจบุกรุกเข้าไปในเครื่องของเพื่อนสนิทนั้นและได้อีเมลแอดเดรสของท่านมา
- ไม่ส่งอีเมลที่เป็นลูกโซ่ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สมควรทำบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหากได้รับอีเมลลูกโซ่และมีข้อความขอให้ส่งต่ออีเมลนั้น ให้ติดต่อหรือแจ้งผู้ดูแลระบบโดยทันที
- ไม่เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อความอีเมลดั้งเดิมที่ได้รับมาและต้องการส่งต่อไป และหากอีเมลนั้นถูกส่งถึงผู้รับเป็นการส่วนตัว ให้ขออนุญาตผู้ส่งก่อนที่จะส่งต่ออีเมลนั้นไป

จาก 2 หลักการข้างต้นนำมาเป็นกรอบในการออกแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตัวจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

แนวคิดประเด็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

กฎหมายไทยที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคลมีอยู่หลายฉบับ แต่ยังไม่มียกกฎหมายฉบับใดที่บัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชน โดยเฉพาะกฎหมายในปัจจุบันที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เช่น (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2544: 97)

- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539
- ประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดฐานเปิดเผยความลับ
- ประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดฐานหมิ่นประมาท
- พระราชบัญญัติคุ้มครองความลับของทางราชการ พ.ศ.2483
- พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534
- พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2478
- พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522
- พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505

ปัจจุบันภาครัฐสังเกตเห็นว่า มีการล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปแสวงหาประโยชน์หรือเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายให้แก่บุคคลดังกล่าว

แม้ว่าจะได้มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบางเรื่อง แต่ก็ยังไม่มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป และโดยที่มาตรา ๓๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป เพื่อให้มีมาตรการคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลและการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ... โดยปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

โดยบทบัญญัติที่ใช้ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยสนใจนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ถือเป็นความผิดทางอาญา มีทั้งโทษปรับทั้งโทษจำคุก หรือทั้งโทษปรับและจำคุก ส่วนลักษณะการกระทำความผิดและโทษจากการกระทำความผิด มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ใดเข้าใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยเจ้าของไม่ได้อนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. ผู้ใดลักลอบล่วงรู้วิธีการเข้าระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น แล้วเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปทราบ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
3. ผู้ใดขโมยข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
4. ผู้ใดดักจับการส่งข้อมูลระหว่างบุคคลของบุคคลอื่น มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
5. ผู้ใดทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ทำให้ข้อมูลบุคคลอื่นเสียหาย หรือเพิ่มเติมข้อมูลของบุคคลอื่นไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมดโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

6. ผู้ใดแก้ไข ดัดแปลง ก่อทวนระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น จนทำให้ไม่สามารถทำงานตามปกติได้ เช่น ข้อความ ไวรัส โทรจัน หรือ worm หรืออย่างอื่นในลักษณะเดียวกัน มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
7. ผู้ใดส่งอีเมลล์ให้บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่ง ข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข เช่น spam การโฆษณาขายสินค้า มีโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท
8. ผู้ใดทำผิด ข้อ 5 และ ข้อ 6
 - 1) เป็นการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าจะความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลัง และไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ มีโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีและปรับไม่เกิน 200,000 บาท
 - 2) เป็นการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ มีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 - 15 ปี และปรับตั้งแต่ 60,000 - 300,000 บาท
 - 3) ถ้าการกระทำความผิดตาม ข้อ 2) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย มีโทษจำคุกตั้งแต่ 10 - 20 ปี
9. ผู้ใดจัดทำโปรแกรมเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ตามข้อ 1 - 8 มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
10. ผู้ใดปลอมแปลงข้อมูลไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ เผยแพร่สื่อลามกอนาจาร อันจะก่อให้เกิดความตระหนกตกใจหรือความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ เช่น

การส่งต่ออีเมลเรื่องการก่อการร้ายต่อกันไป ทำทนายอานาจรัฐ และผู้ที่เผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลข้างต้น มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

11. ผู้เป็นเจ้าของเว็บไซต์ปล่อยปลละละเลยจนเกิดการกระทำผิดตามข้อ 10 มีโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
12. ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
13. ผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย สัญชาติไทย ทำผิดที่เว็บไซต์ซึ่งอยู่เมื่อนอก มีความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว รัฐบาลไทยหรือผู้เสียหายที่เป็นคนไทยสามารถร้องขอให้ลงโทษได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิมพิวิภา ชัยอุ้น (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “สแปมเมลกับการรุกรานสิทธิความเป็นส่วนตัวและพฤติกรรมการป้องกันตัวจากสแปมเมลของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัว ความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตัวจากสแปมเมล เพศชายจะมีพฤติกรรมการตอบกลับสแปมเมลมากกว่าเพศหญิง โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาสแปมเป็นปัญหาที่สำคัญมากสำหรับการใช้อินเทอร์เน็ต และรู้สึกเบื่อรำคาญเมื่อได้รับสแปมเมล โดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเลือกใช้วิธีการป้องกันตัวเองจากสแปมโดยวิธีการไม่ตอบกลับสแปมเมลมากที่สุด

พัฒนารพี เล้าตระกูล (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน” ผลการวิจัยพบว่าในด้าน การรับรู้และพฤติกรรมของประชาชนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล พบว่า การรับรู้หลักการในเรื่องสิทธิส่วนบุคคลไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เนื่องจากในกรณีต่างๆที่ยกมาเป็นกรณีศึกษา ประชาชนจะรับรู้ว่าจะถ้าทำพฤติกรรมเช่นนี้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในทางปฏิบัติประชาชนก็ยังปฏิบัติพฤติกรรมเช่นนั้นอยู่ และลักษณะทางประชากรมีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน มีความแตกต่างเรื่องเพศเท่านั้นที่ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน

สุนิตา เข้มทอง (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความตระหนักรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวรรณกรรม งานศิลปะ-การแสดง และซอฟต์แวร์บนอินเทอร์เน็ต” พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความตระหนักรู้ต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวรรณกรรม งานศิลปะ-การแสดงและงานซอฟต์แวร์ในประเด็นด้านศีลธรรมมากที่สุด ส่วนด้านทศนคตินั้นมองว่าการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิ่งที่ไม่ดีและเห็นด้วยต่อประเด็นของความยุติธรรมในสังคมมากที่สุด โดยคิดว่าเจ้าของผลงานควรมีสิทธิอันชอบธรรมในผลงานของตนในการที่จะได้ค่าตอบแทนและมีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป ในเรื่องของการมองตนเองและผู้อื่น พบว่ามีทศนคติกับความตระหนักรู้ในเชิงบวกต่อการมองตนเองสูงกว่าการมองคนอื่น ความต้องการความรู้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์มากที่สุด และสาเหตุที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ตัดสินใจที่จะไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ก็เพราะความรู้สึกลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการดาวน์โหลดภาพ ภาพถ่ายบนอินเทอร์เน็ตมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของผลงาน มีการคัดลอกข้อความ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์บนอินเทอร์เน็ตมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ได้อ่างแหล่งที่มา และ ดาวน์โหลดเพลงบนอินเทอร์เน็ต เช่น mp3 โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

จินดารัตน์ บวรบริหาร (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต การประเมินความเสี่ยงและพฤติกรรมการป้องกันตัวเองของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับต่ำ จะมีความเสี่ยงในระดับสูง และมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสามพบว่าความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับการประเมินความเสี่ยงบนอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์ในทางลบกับพฤติกรรมการ

ป้องกันตัว กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่า คือผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันตัวต่ำกว่า ในขณะที่ผู้ที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตต่ำกว่า คือผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันตัวสูงกว่า

จิตติญาดา เจริญมณี (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต” พบว่าเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม แบ่งเป็น 4 หมวด ซึ่งหมวดหมู่ที่กลุ่มตัวอย่างมองว่าไม่เหมาะสมในระดับสูงคือ ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ที่มีลักษณะร่วมกันคือ การมีนัยยะของความไม่ปกติ วิดถาวร และเว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ที่มีลักษณะร่วมกันคือเป็นเว็บไซต์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันสำคัญของประเทศ ส่วนภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงและเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่เหมาะสมนั้น ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งในสถานการณ์ประเมินผลกระทบต่อบุคคลที่สามพบว่าเด็กและเยาวชนจะได้รับการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าที่ตนเองจะได้รับ โดยด้านการกลั่นกรองเนื้อหา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีการควบคุมเนื้อหา โดยผู้ที่ควรมีอำนาจในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุดได้แก่ เว็บมาสเตอร์หรือผู้ดูแลเว็บไซต์ ส่วนวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาทั้ง 4 วิธี ได้แก่ การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้ชม การปิดกั้นโดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง และวิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายนั้น

กรรณิกา คุณากรเวโรจน์ (2544) ศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการข้อมูลในเวปไซด์ได้แก่ บริการค้นหาข้อมูลทางวิชาการ บริการสั่งซื้อสินค้าผ่านเว็บ และบริการติดต่อกับผู้อื่นผ่านห้องสนทนา รวมถึงเหตุผลที่ใช้ ปัญหาที่พบ และความน่าไว้วางใจของบริการข้อมูลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้บริการค้นหาข้อมูลทางวิชาการและบริการสั่งซื้อสินค้าเพราะความสะดวกสบายในการใช้งานมากกว่าจะคำนึงถึงเรื่องความน่าไว้วางใจของบริการ ส่วนในบริการห้องสนทนานั้น กลุ่มตัวอย่างใช้เพื่อความสนุกสนานมากที่สุด ส่วนปัญหาที่เกิดจากการใช้พบว่า ปัญหาด้านระบบล่าช้าหรือล่มเป็นปัญหาอันดับหนึ่งในบริการค้นหาข้อมูลทางวิชาการและบริการสั่งซื้อสินค้า ส่วนในบริการห้องสนทนาพบปัญหาไม่ควบคุมคำพูดและการหลอกลวงมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มผู้ที่ไม่ใช้บริการข้อมูลข้างต้นนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ใช้บริการสั่งซื้อสินค้าเพราะไม่ไว้วางใจในระบบรักษาความปลอดภัยเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่ในบริการค้นหาข้อมูลทางวิชาการและบริการห้องสนทนา กลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าไม่มีความจำเป็นต้องใช้มากที่สุด ในเรื่องความน่าไว้วางใจของบริการข้อมูลพบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านรูปแบบบริการ ลักษณะ

ทางประชากร และความถี่ในการใช้บริการ ส่วนปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญกับความน่าไว้วางใจในบริการข้อมูลใน เวิลด์ไวด์เว็บ

เกศรา ชั่งชวลิต (2544) ทำการศึกษาเรื่อง “การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล” พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน ส่วนการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ อีกทั้งการแสวงหาข่าวสาร เกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการ เรียนรู้ และการรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

ปรเมศวร์ รัมย์ยากร (2546) ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมกรรการสื่อสาร ทศนคติ และ การใช้ประโยชน์จากบริการกระดานข่าวผ่านระบบเวิลด์ไวด์เว็บของวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร” ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีปริมาณการใช้กระดานข่าวในระดับต่ำ ใช้กระดานข่าวที่บ้านนิยมเข้า เว็บไซต์ ประเภทบันเทิง และมักเข้าไปอ่านกระทู้ในกระดานข่าวเพียงอย่างเดียว โดยเว็บไซต์ www.pantip.com เป็นเว็บไซต์ที่กลุ่มตัวอย่างเข้าไปใช้กระดานข่าวมากที่สุด โดยปริมาณการใช้ กระดานข่าวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อกระดานข่าว ปริมาณการใช้กระดานข่าวมีความ สัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากกระดานข่าว ทัศนคติที่มีต่อกระดานข่าวมีความสัมพันธ์กับการใช้ ประโยชน์จากกระดานข่าว ทัศนคติที่มีต่อกระดานข่าวสามารถอธิบายการใช้ประโยชน์จาก กระดานข่าวได้ดีที่สุด

ทัศนพร วทานิยานนท์ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร” พบว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพอย่างมากในการดึงดูดความสนใจ

และทำให้เกิดการเรียนรู้ โดยส่งผลทางด้านบวกต่อการศึกษาศึกษาของเด็กและเยาวชน แต่ก็อาจทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก และนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม

Livingstone และ Bober (2005) ทำการสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนในประเทศอังกฤษพบว่า ถึงแม้ว่าการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของเยาวชนจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต โดยเยาวชนที่เป็นกลุ่มชนชั้นกลางจะมีอินเทอร์เน็ตใช้ส่วนตัวที่บ้านมากกว่ากลุ่มชนชั้นแรงงาน ทั้งยังมีใช้อินเทอร์เน็ตมานานกว่าและใช้มากกว่าด้วย และจากการสำรวจได้พบความเหลื่อมล้ำใหม่ที่เป็นความเหลื่อมล้ำด้านการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนยังขาดความหลากหลาย เนื่องจากเลือกเข้าเว็บไซต์ไม่กี่ประเภท นอกจากนี้การใช้เน็ตของผู้ปกครองยังส่งผลต่อโอกาสในการใช้อินเทอร์เน็ตของบุตรหลานด้วย ส่วนทางด้านการศึกษาการสอนเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เยาวชนประมาณหนึ่งในสามไม่เคยได้รับการเรียนการสอนเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเลย และขาดความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่งผลให้เยาวชนกลุ่มนี้เชื่อข้อมูลข่าวสารนั้น และเพิ่มความน่าเป็นห่วงต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนกลุ่มนี้ เนื่องจากเยาวชนจำนวนมากกว่าครึ่งบอกว่าเคยดูภาพหรือเนื้อหาทางเพศอย่างโจ่งแจ้งและให้ข้อมูลส่วนตัวแก่คนที่รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต

Moran (2004) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินผลกระทบต่อบุคคลที่สามของวัยรุ่นหญิงเชื้อสายละตินอเมริกา พบว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่าละครสั้นทางโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลต่อตนเอง แต่มีอิทธิพลทางด้านลบต่อบุคคลอื่น ทั้งนี้ Moran ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการขาดความตระหนักถึงอิทธิพลของสื่อ เป็นอุปสรรคของการสร้างการรู้เท่าทันสื่อ ในการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องความรู้เท่าทันสื่อ จึงควรทำให้ผู้เรียนเห็นว่า อิทธิพลทางด้านลบของสื่อมีอยู่จริง และอาจส่งผลกระทบต่อผู้เปิดรับสื่อ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญกับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันอย่างมาก งานที่ศึกษาเรื่องการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีไม่มากนัก งานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการรับรู้เรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวหรือเรียกอีกอย่างว่าสิทธิส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวแต่ถึงจะรับรู้ว่าจะทำพฤติกรรมเช่นนี้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในทางปฏิบัติก็ยังปฏิบัติพฤติกรรมเช่นนั้นอยู่ โดยมีความต้องการรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มี

ประสิทธิภาพอย่างมากในการดึงดูดความสนใจและทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก และอาจนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางคนขาดความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่งผลให้เชื่อข้อมูลข่าวสารนั้นได้ง่าย โดยผู้ที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่า คือผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันตัวต่ำกว่า ในขณะที่ผู้ที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตต่ำกว่า คือผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันตัวสูงกว่า โดยลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการแสวงหาข่าวสารที่ต่างกันและมีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน

สรุปได้ว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิความเป็นส่วนตัวถึงจะรับรู้ว่าการทำพฤติกรรมเช่นนี้ถือว่าการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในทางปฏิบัติก็ยังปฏิบัติพฤติกรรมเช่นนั้นอยู่ โดยผู้ที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่า คือผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันตัวต่ำกว่า ในขณะที่ผู้ที่มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตต่ำกว่า คือผู้ที่มีพฤติกรรมการป้องกันตัวสูงกว่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดครั้งเดียว (One Shot Case Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยทั้งหมด โดยมีจำนวนประมาณ 18.3 ล้านคน (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ: NECTEC, 2553)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การคำนวณตามสูตรที่นำเสนอโดยทาโร ยามาเนะ (Taro Yamane อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2547) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (0.05)

$$n = \frac{18,300,000}{1 + 18,300,000 \times 0.05^2}$$

$$= 400$$

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 18,300,000 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 400 คน โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 449 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ โดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ต โดยผู้วิจัยใช้การส่งแบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ต (Online Survey) โดยการส่งเว็บลิงค์ให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้เข้าไปตอบแบบสอบถาม และระบบจะทำการเก็บบันทึกข้อมูลอัตโนมัติ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตรงตามเป้าหมายของผู้วิจัยคือผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างโดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 คำถามด้านลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 คำถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่

- ความบ่อยครั้งในการใช้อินเทอร์เน็ต
- เนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต
- วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 คำถามเพื่อศึกษาการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่

- ขอบเขตการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
- ความเข้าใจสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 4 คำถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตอนที่ 5 คำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในอินเทอร์เน็ต

การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบว่าคำถามมีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้แล้วหรือไม่ จากนั้นจึงแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบความน่าเชื่อถือกับกลุ่มที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง (Pre-test) แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Cronbach Coefficient) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[\frac{\sum V_i}{V_t} \right]$$

โดย α = ความเชื่อถือได้

k = จำนวนข้อ

V_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

V_t = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

โดยค่าจากการทดสอบความเชื่อถือได้ของแต่ละตัวแปร มีดังนี้

ค่าความเชื่อถือได้ของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต = 0.77

ค่าความเชื่อถือได้ของการรู้เท่าทันสื่อ = 0.79

ค่าความเชื่อถือได้ของพฤติกรรมปกป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต = 0.77

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามผ่านออนไลน์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเขียนข้อความเชิญชวนให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเข้าไปทำแบบสอบถามซึ่งได้ทำเป็นเว็บลิงค์ให้ผู้สนใจตอบแบบสอบถามคลิกเพื่อเข้าไปสู่แบบสอบถามได้ โดยได้ประกาศตามเว็บไซต์ต่างๆ และการส่งข้อความเชิญชวนผ่านทางอีเมล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ความถี่ และร้อยละในการอธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ก็จะใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการอธิบายพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการรู้เท่าทันสื่อ

2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ดังนี้

- **สมมติฐานที่ 1** พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
- **สมมติฐานที่ 2** การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยกับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
- **สมมติฐานที่ 3** ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 ตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)
- **สมมติฐานที่ 4** ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 ตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

1. แบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียวสำหรับคำถามด้าน พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และแบบประเมินค่าตามวิธี Likert Scale 5 ระดับ สำหรับการวัดอุปสรรคในการใช้อินเทอร์เน็ต ดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน
ไม่เคยใช้	0 คะแนน

2. แบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว สำหรับการคำถามเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต มีตัวชี้วัดคือการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต และความเข้าใจสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก	2 คะแนน
ตอบผิด	1 คะแนน
ไม่ทราบ	0 คะแนน

3. แบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว และแบบประเมินค่าตามวิธี Likert Scale 5 ระดับ สำหรับการวัดพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต โดยใช้การประเมินแบบ Likert Scale 5 ระดับ ดังนี้

ทำบ่อยที่สุด	5 คะแนน
ทำบ่อย	4 คะแนน

ทำปานกลาง	3 คะแนน
ทำน้อย	2 คะแนน
ทำน้อยที่สุด	1 คะแนน
ไม่เคยทำเลย	0 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ผู้วิจัยจะนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยแบ่งออกเป็น ช่วงๆ (Rating Scale) มีดังนี้

1. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ความถี่ของวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตและความบ่อยในการใช้
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับต่ำมาก
 คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับต่ำ
 คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับสูง
 คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับสูงมาก

2. พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

ความถี่ของการทำพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตระดับต่ำมาก
 คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตระดับต่ำ
 คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตระดับสูง
 คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตระดับสูงมาก

การแปลความหมายค่าสหสัมพันธ์

กำหนดเกณฑ์ในการจัดระดับความสัมพันธ์ของค่าสหสัมพันธ์ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543)

ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.00 – 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.21 – 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.41 – 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.61 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าสหสัมพันธ์ มากกว่า 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

คุนยวิทยทรพยากร
จุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอรายงานผลการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต” ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 449 คน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้ในการวิเคราะห์

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน
2. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ สถานที่ที่เข้าใช้อินเทอร์เน็ต ระยะเวลาที่ใช้ อินเทอร์เน็ต ความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต เวลาเฉลี่ยต่อการใช้นั่งหนึ่งครั้ง เนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต
3. การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ ขอบเขตการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต และความเข้าใจสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต
4. พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานที่ 2 การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย_ใช้วิธีการหาค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

สมมติฐานที่ 4 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

1.1 ผลวิเคราะห์ด้านลักษณะทางประชากร

เป็นการวิเคราะห์ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	226	50.3
ชาย	223	49.7
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 1 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงและเพศชายจำนวนใกล้เคียงกัน โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 50.3 และเป็นเพศชายร้อยละ 49.7

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 18 ปี	43	9.6
18-27 ปี	152	33.9
28-35 ปี	134	29.8
36-45 ปี	76	16.9
มากกว่า 45 ปี	44	9.8
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 2 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 18 – 27 ปี จำนวนร้อยละ 33.9 รองลงมาคือช่วยอายุ 28 – 35 ปี, 36 – 45 ปี, มากกว่า 45 ปี, และต่ำกว่า 18 ปี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	0	0.0
ประถมศึกษา	0	0.0
มัธยมต้น	19	4.2
มัธยมปลาย / ปวช.	44	9.8
อนุปริญญา / ปวส.	10	2.2
ปริญญาตรี	210	46.8
สูงกว่าปริญญาตรี	166	37.0
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 3 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวนร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี, มัธยมศึกษา / ปวช., มัธยมต้น, และอนุปริญญา / ปวส. และไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าประถมศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	146	32.5
ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว	48	10.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ราชการ	83	18.5
พนักงานบริษัทเอกชน	150	33.4
แม่บ้าน	3	0.7
อื่นๆ	19	4.2
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 4 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวนร้อยละ 33.4 รองลงมาคืออาชีพนักเรียน / นักศึกษา, พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ราชการ, ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว, อื่นๆ, และแม่บ้าน โดยอาชีพอื่นที่ระบุ ได้แก่ พระภิกษุ แพทย์ พนักงานองค์การไม่แสวงหาผลกำไร เกษตรกร ลูกจ้างชั่วคราว นักร้อง ข้าราชการบำนาญ และว่างงาน

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	89	19.8
5,001 – 10,000 บาท	59	13.1
10,001 – 15,000 บาท	69	15.4
15,001 – 20,000 บาท	40	8.9
20,001 – 25,000 บาท	29	6.5
25,001 – 30,000 บาท	39	8.7
มากกว่า 30,000 บาท	124	27.6
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 5 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จำนวนร้อยละ 27.6 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท 25,001 – 30,000 บาท และ 20,001 – 25,000 บาท

1.2 ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

เป็นการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในด้านสถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ระยะเวลาที่ใช้ อินเทอร์เน็ต ความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต เวลาเฉลี่ยต่อการใช้หนึ่งครั้ง เนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ที่เข้าใช้อินเทอร์เน็ต

สถานที่ที่เข้าใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ที่บ้านอย่างเดียว	149	33.2
ที่ทำงานอย่างเดียว	57	12.7
ที่สถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่อย่างเดียว	0	0.0
อื่นๆ (มือถือ / อุปกรณ์พกพา) อย่างเดียว	2	0.4
ทั้งที่บ้าน + ที่ทำงาน	161	35.9
ทั้งที่บ้าน + สถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่	14	3.1
ทั้งที่บ้าน + อื่นๆ (มือถือ / อุปกรณ์พกพา)	4	0.9
ทั้งที่ทำงาน + สถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่	2	0.4
ที่บ้าน ที่ทำงาน และสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่	46	10.2
ที่บ้าน ที่ทำงาน และอื่นๆ (มือถือ / อุปกรณ์พกพา)	11	2.4
ทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน สถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ และอื่นๆ (มือถือ / อุปกรณ์พกพา)	3	0.7
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 6 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ที่เข้าใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตจากทั้งที่บ้านและที่ทำงาน จำนวนร้อยละ 35.9 และกลุ่มตัวอย่างมักมีการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตจากสถานที่มากกว่า 1 แห่ง โดยไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตจากสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่เพียงแห่งเดียวเลย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	2	0.4
1 - 2 ปี	15	3.3
3 - 4 ปี	34	7.6
มากกว่า 4 ปี	398	88.6
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 7 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตมานานมากกว่า 4 ปี จำนวนร้อยละ 88.6 รองลงมาคือ 3 - 4 ปี, 1 - 2 ปี, และต่ำกว่า 1 ปี

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต

ความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์	0	0.0
1 - 2 วันต่อสัปดาห์	6	1.3
3 - 4 วันต่อสัปดาห์	31	6.9
5 - 6 วันต่อสัปดาห์	83	18.5
ทุกวัน	329	73.3
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 8 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน จำนวนร้อยละ 73.3 รองลงมาคือ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์, 3 - 4 วันต่อสัปดาห์, 1 - 2 วันต่อสัปดาห์, และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์เลย

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเวลาเฉลี่ยต่อการใช้หนึ่งครั้ง

เวลาเฉลี่ยต่อการใช้หนึ่งครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 1 ชั่วโมง	12	2.7
1 - 3 ชั่วโมง	140	31.2
4 - 6 ชั่วโมง	145	32.3
7 - 10 ชั่วโมง	83	18.5
11 - 15 ชั่วโมง	33	7.3
16 - 20 ชั่วโมง	27	6.0
มากกว่า 20 ชั่วโมง	9	2.0
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 9 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเวลาเฉลี่ยต่อการใช้หนึ่งครั้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อครั้งประมาณ 4 - 6 ชั่วโมง จำนวนร้อยละ 32.3 รองลงมา คือ 1 - 3 ชั่วโมง, 7 - 10 ชั่วโมง, 11 - 15 ชั่วโมง, 16 - 20 ชั่วโมง, ไม่เกิน 1 ชั่วโมง, และมากกว่า 20 ชั่วโมง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต

เนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
บันเทิง	359	59.93
การศึกษา	56	9.35
ข่าวสาร	34	5.68
ธุรกิจ	8	1.34
การเมือง	70	11.69
สาธารณสุข	50	8.35
อื่นๆ	22	3.67
รวม	449	100.0

จากตารางที่ 10 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตดูเนื้อหาเกี่ยวกับความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมาคือ การเมือง, การศึกษา, สาธารณสุข, ข่าวสาร, อื่นๆ (การสื่อสาร กีฬา การท่องเที่ยว) และธุรกิจ

จากตารางที่ 11 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้นหาข้อมูลต่างๆ สูงที่สุด อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D. = 0.82) และใช้เพื่อทำธุรกรรมทางการเงินต่ำที่สุด อยู่ในระดับต่ำมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.23 (S.D. = 1.47)

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความบ่อยของ วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายชื่อ

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยใช้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความบ่อย
ติดตามข่าวสารตามเว็บไซต์ต่างๆ	133 (29.6%)	148 (33.0%)	139 (31.0%)	28 (6.2%)	0 (0.0%)	1 (0.2%)	3.85	0.93	สูง
ค้นหาข้อมูลต่างๆ	175 (39.0%)	187 (41.6%)	80 (17.8%)	3 (0.7%)	2 (0.4%)	2 (0.4%)	4.17	0.82	สูง
รับส่ง Email	150 (33.4%)	92 (20.5%)	130 (29.0%)	51 (11.4%)	16 (3.6%)	10 (2.2%)	3.62	1.27	สูง
สนทนาออนไลน์ (Chat)	65 (14.5%)	90 (20.0%)	147 (32.7%)	70 (15.6%)	48 (10.7%)	29 (6.5%)	2.93	1.39	ปานกลาง
เพื่อความเพลิดเพลินบันเทิง (ดูทีวี ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกมออนไลน์)	80 (17.8%)	128 (28.5%)	131 (29.2%)	69 (15.4%)	31 (6.9%)	10 (2.2%)	3.28	1.25	ปานกลาง
ดาวน์โหลด/โอนถ่ายข้อมูล (เกม เพลง หนังสือ การ์ตูน คลิป โปรแกรม)	78 (17.4%)	121 (26.9%)	135 (30.1%)	70 (15.6%)	37 (8.2%)	8 (1.8%)	3.24	1.25	ปานกลาง
ซื้อขายสินค้าหรือบริการออนไลน์	5 (1.1%)	25 (5.6%)	66 (14.7%)	91 (20.3%)	104 (23.2%)	158 (35.2%)	1.36	1.30	ต่ำมาก

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยใช้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความบ่อย
ดูสินค้าหรือบริการตามเว็บไซต์ต่างๆ	31 (6.9%)	86 (19.2%)	177 (39.4%)	91 (20.3%)	47 (10.5%)	17 (3.8%)	2.80	1.18	ปานกลาง
อ่านหรือแสดงความคิดเห็นตามเว็บไซต์ต่างๆ	45 (10.0%)	98 (21.8%)	145 (32.3%)	68 (15.1%)	70 (15.6%)	23 (5.1%)	2.80	1.35	ปานกลาง
ทำธุรกรรมทางการเงินผ่านทางอินเทอร์เน็ต	9 (2.0%)	33 (7.3%)	64 (14.3%)	68 (15.1%)	49 (10.9%)	226 (50.3%)	1.23	1.47	ต่ำมาก
รวม	771 (17.2%)	1,008 (22.5%)	1,214 (27.0%)	609 (13.6%)	404 (9.0%)	484 (10.8%)	-	-	-

1.3 ผลวิเคราะห์การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากตารางที่ 12 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตพบว่า โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้เท่าทันว่าพฤติกรรมใดเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายข้อ

ข้อใดเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ
การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น (ประวัติส่วนตัว เลขที่บัตรประชาชน ข้อมูลบัตรเครดิต ข้อมูลบัญชีธนาคาร)	356 (79.3%)	71 (15.8%)	22 (4.9%)
การนำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย	396 (88.2%)	46 (10.2%)	7 (1.6%)
การคัดลอกข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปใช้โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล	218 (48.6%)	199 (44.3%)	32 (7.1%)
การใช้ชื่อปลอมแชตกับคนที่ไม่รู้จัก โดยไม่มีเจตนาร้ายใดๆ	223 (49.7%)	180 (40.1%)	46 (10.2%)
การแชร์ไฟล์เพลง ภาพยนตร์ หนังสือ ที่มีลิขสิทธิ์ในอินเทอร์เน็ต	264 (58.8%)	119 (26.5%)	66 (14.7%)
การใช้ชื่อผู้อื่นในการสมัครใช้บริการต่างๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต	387 (86.2%)	48 (10.7%)	14 (3.1%)
การนำรูปดาราที่ถ่ายแบบชุดว่ายน้ำในนิตยสารมาเผยแพร่หรือส่งต่อ	167 (37.2%)	182 (40.5%)	100 (22.3%)
การติดตั้งกล้องไว้เพื่อถ่ายภาพในสถานที่ส่วนตัวของผู้อื่น	373 (83.1%)	56 (12.5%)	20 (4.5%)
การนำรูป วิดีโอ หรือบทความของผู้อื่นไปโพสต์ในอินเทอร์เน็ตโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของและบอกแหล่งที่มา รวมทั้งชื่อเจ้าของผลงานนั้นๆ	264 (58.8%)	166 (37.0%)	19 (4.2%)
การโพสต์ข้อความโดยกล่าวถึงบุคคลอื่น องค์กร สถาบัน ในทางเสียหาย ไม่ว่าเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่	354 (78.8%)	63 (14.0%)	32 (7.1%)
การโพสต์ข้อความด่าผู้อื่น โดยใช้คำก้าวร้าว รุนแรง หยาดคาย	320 (71.3%)	88 (19.6%)	41 (9.1%)

ข้อใดเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่ทราบ
การคัดลอกรูป วีดีโอ บทความของผู้อื่นมาใช้เป็นของตัวเอง หรือโพสต์เนื้อหา ข้อความ รูปภาพของผู้อื่นที่เจอในอินเทอร์เน็ตโดยไม่ได้รับอนุญาต	375 (83.5%)	50 (11.1%)	24 (5.4%)
การสมัครใช้อีเมลส่วนตัวมากกว่า 1 อีเมล (gmail, yahoo, hotmail)	325 (72.4%)	95 (21.2%)	29 (6.5%)
การเผยแพร่เนื้อเพลงโดยระบุชื่อเพลงและชื่อผู้ร้องเพลง	273 (60.8%)	128 (28.5%)	48 (10.7%)
การเข้าใช้อีเมลผู้อื่นโดยได้รับอนุญาต	263 (58.6%)	163 (36.3%)	23 (5.1%)
การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ อีเมล หมายเลขบัตรเครดิต และข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ แล้วนำไปขายให้กับบริษัทอื่น	395 (88.0%)	46 (10.2%)	8 (1.8%)
การส่งต่ออีเมลให้เพื่อนๆ หรือคนรู้จัก (Forward mail)	271 (60.4%)	100 (22.3%)	78 (17.4%)
การลบข้อความหรือรูปของผู้อื่นที่โพสต์ในพื้นที่ส่วนตัวในอินเทอร์เน็ต (Blog, Facebook, Hi5, Twitter เป็นต้น)	155 (34.5%)	205 (45.7%)	89 (19.8%)
การส่งต่อ Freeware ให้เพื่อนไปใช้	235 (52.3%)	140 (31.2%)	74 (16.5%)
การโพสต์รูปภาพ ลามก อนาจาร บนอินเทอร์เน็ต	310 (69.0%)	99 (22.1%)	40 (8.9%)
รวม	5,924 (66.0%)	2,244 (25.0%)	812 (9.0%)

1.4 ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากตารางที่ 13 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักไม่นำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้

ในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายชื่อเสียงสูงสุด อยู่ในระดับสูงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 (S.D. = 0.51) และมักเปลี่ยนรหัสผ่านเข้าสู่ระบบต่างๆ ต่ำที่สุด อยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 (S.D. = 1.23) โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 (S.D. = 1.35)

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความบ่อยของพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต	บ่อยที่สุด	บ่อย	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยทำเลย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความบ่อย
ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแก่บุคคลที่ไม่รู้จัก	185 (41.2%)	135 (30.1%)	85 (18.9%)	31 (6.9%)	11 (2.4%)	2 (0.4%)	3.99	1.08	สูง
เปลี่ยนรหัสผ่านเข้าสู่ระบบต่างๆ บ่อยครั้ง	10 (2.2%)	29 (6.5%)	125 (27.8%)	120 (26.7%)	105 (23.4%)	60 (13.4%)	1.97	1.23	ต่ำ
ไม่คัดลอกข้อมูลของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	173 (38.5%)	134 (29.8%)	62 (13.8%)	61 (13.6%)	18 (4.0%)	1 (0.2%)	3.85	1.20	สูง
ตัดการเชื่อมต่อจากอินเทอร์เน็ตทันทีที่ไม่มีการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว	114 (25.4%)	72 (16.0%)	64 (14.3%)	60 (13.4%)	55 (12.2%)	84 (18.7%)	2.73	1.85	ปานกลาง
ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของไฟล์ (เพลง วีดีโอ รูป)	170 (37.9%)	71 (15.8%)	75 (16.7%)	83 (18.5%)	40 (8.9%)	10 (2.2%)	3.49	1.48	ปานกลาง

พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต	บ่อยที่สุด	บ่อย	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยทำเลย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความบ่อย
อ่านเงื่อนไขหรือข้อจำกัดการสมัครอย่างละเอียดก่อนที่จะสมัครใช้บริการตามเว็บไซต์ต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต	59 (13.1%)	86 (19.2%)	147 (32.7%)	75 (16.7%)	53 (11.8%)	29 (6.5%)	2.86	1.39	ปานกลาง
ไม่นำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายชื่อเสียง	404 (90.0%)	31 (6.9%)	9 (2.0%)	3 (0.7%)	2 (0.4%)	0 (0.0%)	4.85	0.51	สูงมาก
ไม่แชร์ไฟล์บนอินเทอร์เน็ต	120 (26.7%)	94 (20.9%)	86 (19.2%)	87 (19.4%)	45 (10.0%)	17 (3.8%)	3.24	1.47	ปานกลาง
อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์รุ่นล่าสุดและไฟล์รูปแบบไวรัสใหม่ๆ ให้ทันสมัยเสมอ	93 (20.7%)	98 (21.8%)	95 (21.2%)	90 (20.0%)	44 (9.8%)	29 (6.5%)	3.04	1.49	ปานกลาง
ไม่เปิดเผยรหัสผ่านในการเข้าเว็บไซต์ให้กับบุคคลอื่น	244 (54.3%)	91 (20.3%)	25 (5.6%)	20 (4.5%)	35 (7.8%)	34 (7.6%)	3.86	1.64	สูง
ไม่เปิดไฟล์จากแหล่งที่ไม่รู้จักหรือไม่ได้คาดหมาย	106 (23.6%)	127 (28.3%)	87 (19.4%)	90 (20.0%)	33 (7.3%)	6 (1.3%)	3.37	1.31	ปานกลาง
ไม่ใช้ตัวเลือกให้จำรหัสผ่านของตนเองที่มีอยู่ในเว็บไซต์หรือโปรแกรมบางโปรแกรมและเปิดความสามารถนี้ในโปรแกรมเบราว์เซอร์ที่ใช้	98 (21.8%)	86 (19.2%)	74 (16.5%)	90 (20.0%)	63 (14.0%)	38 (8.5%)	2.89	1.61	ปานกลาง

พฤติกรรมกรรมการ ป้องกันตัวเองจาก การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทาง อินเทอร์เน็ต	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่เคย ทำเลย	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับ ความ บ่อย
ไม่ใช้คำที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลส่วนตัว (ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วัน เกิด ชื่อสัตว์เลี้ยง ชื่อ เล่น งานอดิเรก หรือ กีฬาที่ชอบ) ในการตั้ง เป็นรหัสผ่าน	91 (20.3%)	72 (16.0%)	47 (10.5%)	84 (18.7%)	93 (20.7%)	62 (13.8%)	2.55	1.74	ปาน กลาง
ระมัดระวังการกล่าวคำ ในเว็บบอร์ด ห้อง สนทนา ที่ไม่ละเมิด ผู้อื่น	213 (47.4%)	136 (30.3%)	47 (10.5%)	20 (4.5%)	14 (3.1%)	19 (4.2%)	4.02	1.31	สูง
ล้างบันทึกประวัติการ ใช้งาน (History settings) ในเว็บ เบราว์เซอร์หลังจากที่ใช้ งานเสร็จแล้ว	44 (9.8%)	46 (10.2%)	108 (24.1%)	87 (19.4%)	89 (19.8%)	75 (16.7%)	2.21	1.54	ต่ำ
ปิดเว็บเบราว์เซอร์ ทั้งหมดที่เปิดใช้งาน หลังจากที่ใช้งานเสร็จ แล้ว	211 (47.0%)	119 (26.5%)	62 (13.8%)	27 (6.0%)	16 (3.6%)	14 (3.1%)	3.98	1.29	สูง
ไม่ป้อนข้อมูลลับหรือ ส่วนตัวที่เป็นความลับ ใดๆ โดยผ่านทางเครื่อง คอมพิวเตอร์สาธารณะ	211 (47.0%)	122 (27.2%)	70 (15.6%)	37 (8.2%)	6 (1.3%)	3 (0.7%)	4.08	1.09	สูง
ไม่ส่งอีเมลเพื่อตอบ กลับ สแปมที่ส่งมา	310 (69.0%)	75 (16.7%)	34 (7.6%)	18 (4.0%)	10 (2.2%)	2 (0.4%)	4.45	1.00	สูง
ระมัดระวังอีเมลที่ระบุ ว่าส่งมาจากเพื่อนหรือ คนที่รู้จักและใช้หัวข้อ ของอีเมลที่แปลกๆ	184 (41.0%)	134 (29.8%)	66 (14.7%)	27 (6.0%)	19 (4.2%)	19 (4.2%)	3.85	1.35	สูง

พฤติกรรมกรรมการ ป้องกันตัวเองจาก การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทาง อินเทอร์เน็ต	บ่อย ที่สุด	บ่อย	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่เคย ทำเลย	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับ ความ บ่อย
ใช้โปรแกรมป้องกัน ไวรัสตรวจสอบเครื่อง คอมพิวเตอร์ที่ใช้งานทั้ง เครื่องอย่างน้อย สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง	85 (18.9%)	83 (18.5%)	138 (30.7%)	69 (15.4%)	46 (10.2%)	28 (6.2%)	3.02	1.44	ปาน กลาง
รวม	3,125 (34.8%)	1,841 (20.5%)	1,506 (16.8%)	1,179 (13.1%)	797 (8.9%)	532 (5.9%)	3.41	1.35	ปาน กลาง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ตารางที่ 14 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย กับ การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

	การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	
	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	ค่านัยสำคัญ (p)
พฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ต ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	-0.040	0.41

จากตารางที่ 14 พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 2 การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ตารางที่ 15 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

	พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	
	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	ค่านัยสำคัญ (p)
การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	0.059	0.21

จากตารางที่ 15 พบว่า การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีเพศต่างกัน

เพศ	จำนวน	คะแนนตอบถูก	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 40คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	ค่านัยสำคัญ (p)
(1) ชาย	222	2,996	32	1.60	0.23	2.25*	0.013
(2) หญิง	227	2,928	30.8	1.54	0.29		
รวม	449	5,924	31.4	1.57	0.26	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายและเพศหญิง รู้เท่าทันสื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหญิงรู้เท่าทันสื่อน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชาย

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน

อายุ	จำนวน	คะแนนตอบถูก	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 40คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	ค่านัยสำคัญ (p)
(1) ต่ำกว่า 18 ปี	43	579	32.2	1.61	0.24	2.00	0.094
(2) 18-27 ปี	152	2,011	31.4	1.57	0.26		
(3) 28-35 ปี	134	1,708	30.4	1.52	0.28		
(4) 36-45 ปี	76	1,022	32	1.60	0.26		
(5) มากกว่า 45 ปี	44	604	32.6	1.63	0.22		
รวม	449	5,924	31.6	1.58	0.25	-	-

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	คะแนน ตอบถูก	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 40คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	ค่า นัยสำคัญ (p)
(1) ต่ำกว่า ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	2.32	0.056
(2) ประถมศึกษา	-	-	-	-	-		
(3) มัธยมต้น	19	246	30.8	1.54	0.27		
(4) มัธยมปลาย / ปวช.	44	615	32.8	1.64	0.25		
(5) อนุปริญญา / ปวส.	10	145	34	1.70	0.18		
(6) ปริญญาตรี	210	2,814	31.8	1.58	0.26		
(7) สูงกว่าปริญญาตรี	166	2,104	30.6	1.53	0.27		
รวม	449	5,924	31.4	1.57	0.26	-	-

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	จำนวน	คะแนนตอบถูก	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 40คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	ค่านัยสำคัญ (p)
(1) นักเรียน / นักศึกษา	146	1,921	31.2	1.56	0.27	1.58	0.163
(2) ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว	48	608	30.4	1.52	0.27		
(3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ / รับราชการ	83	1,141	32.8	1.64	0.20		
(4) พนักงานบริษัทเอกชน	150	1,965	31.2	1.56	0.28		
(5) แม่บ้าน	3	21	29.6	1.48	0.30		
(6) อื่นๆ	19	254	31.4	1.57	0.30		
รวม	449	5,924	31.4	1.57	0.26	-	-

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	คะแนนตอบถูก	คะแนนเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 40คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	ค่านัยสำคัญ (p)
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	89	1,230	32	1.60	0.24	1.28	0.265
(2) 5,001 – 10,000 บาท	59	745	30.6	1.53	0.25		
(3) 10,001 – 15,000 บาท	69	900	31.4	1.57	0.25		
(4) 15,001 – 20,000 บาท	40	480	30	1.50	0.27		
(5) 20,001 – 25,000 บาท	29	377	30.6	1.53	0.30		
(6) 25,001 – 30,000 บาท	39	534	32	1.60	0.29		
(7) มากกว่า 30,000 บาท	124	1,658	31.8	1.59	0.27		
รวม	449	5,924	31.4	1.57	0.26	-	-

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีเพศต่างกัน

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	ค่านัยสำคัญ (p)
(1) ชาย	222	1.17	0.21	-0.92	0.358
(2) หญิง	227	1.15	0.19		
รวม	449	1.16	0.20	-	-

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	ค่านัยสำคัญ (p)	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า 18 ปี	43	3.15	0.49	8.26***	0.000	1<3, 4, 5
(2) 18-27 ปี	152	3.33	0.50			2<4
(3) 28-35 ปี	134	3.44	0.45			
(4) 36-45 ปี	76	3.59	0.49			
(5) มากกว่า 45 ปี	44	3.58	0.52			
รวม	449	3.41	0.50	-	-	-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 28-35 ปี, 36-45 ปี, และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ส่วนกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 18-27 ปีมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน

ระดับการศึกษา สูงสุด	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	ค่า นัยสำคัญ (p)	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่า ประถมศึกษา	-	-	-	4.28**	0.002	-
(2) ประถมศึกษา	-	-	-			-
(3) มัธยมต้น	19	3.06	0.53			3<6, 7
(4) มัธยมปลาย / ปวช.	44	3.26	0.51			
(5) อนุปริญญา / ปวส.	10	3.56	0.38			
(6) ปริญญาตรี	210	3.46	0.49			
(7) สูงกว่าปริญญา ตรี	166	3.44	0.48			
รวม	449	3.41	0.50	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	ค่า นัยสำคัญ (p)	คู่ที่ ต่างกัน
(1) นักเรียน / นักศึกษา	146	3.23	0.46	7.40***	0.000	1<2, 3, 4, 6
(2) ค้าขาย / ประกอบอาชีพ ส่วนตัว	48	3.58	0.47			
(3) พนักงาน รัฐวิสาหกิจ / รับ ราชการ	83	3.53	0.46			
(4) พนักงาน บริษัทเอกชน	150	3.45	0.50			
(5) แม่บ้าน	3	3.42	0.43			
(6) อื่นๆ	19	3.64	0.64			
รวม	449	3.41	0.50	-	-	-

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพพนักงาน / นักศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทาง

อินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว, พนักงานรัฐวิสาหกิจ / รับราชการ, พนักงานบริษัทเอกชน, และอื่นๆ (พระภิกษุ แพทย์ พนักงานองค์การไม่แสวงหาผลกำไร เกษตรกร ลูกจ้างชั่วคราว นักร้อง ข้าราชการบำนาญ ว่างาน)

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	ค่านัยสำคัญ (p)	คู่ที่ต่างกัน
(1) น้อยกว่า 5,000 บาท	89	3.27	0.46	3.10**	0.006	1<7
(2) 5,001 – 10,000 บาท	59	3.33	0.54			
(3) 10,001 – 15,000 บาท	69	3.40	0.56			
(4) 15,001 – 20,000 บาท	40	3.45	0.49			
(5) 20,001 – 25,000 บาท	29	3.40	0.31			
(6) 25,001 – 30,000 บาท	39	3.45	0.46			
(7) มากกว่า 30,000 บาท	124	3.55	0.50			
รวม	449	3.41	0.50	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจแบบวัดครั้งเดียว และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 449 คน และได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2554 – เดือนมีนาคม 2554 รวมระยะเวลา 1 เดือน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
5. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

และตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

- **สมมติฐานที่ 1** พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยกับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

- **สมมติฐานที่ 2** การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยกับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
- **สมมติฐานที่ 3** ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่ต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 ตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)
- **สมมติฐานที่ 4** ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 ตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

1.1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมดเป็นเพศหญิงและเพศชายจำนวนใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18-27 ปี โดยมีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด เมื่อจำแนก

ตามอาชีพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาคือนักเรียน นักศึกษา และส่วนใหญ่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท

1.2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตจากทั้งที่บ้านและที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 35.9 และกลุ่มตัวอย่างมักมีการใช้อินเทอร์เน็ตจากสถานที่มากกว่า 1 แห่ง โดยไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตจากสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต / ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่เพียงแห่งเดียวเลย

ระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตมานานมากกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 88.6 รองลงมาคือ 3 - 4 ปี, 1 - 2 ปี และต่ำกว่า 1 ปี

ความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมาคือ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์, 3 - 4 วันต่อสัปดาห์, 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์เลย

เวลาเฉลี่ยต่อการใช้นั่งครั้ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อครั้งประมาณ 4 - 6 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาคือ 1 - 3 ชั่วโมง, 7 - 10 ชั่วโมง, 11 - 15 ชั่วโมง, 16 - 20 ชั่วโมง, ไม่เกิน 1 ชั่วโมง และมากกว่า 20 ชั่วโมง

เนื้อหาที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตดูเนื้อหาเกี่ยวกับความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมาคือ การเมือง, การศึกษา, สาธารณสุข, ข่าวสาร, อื่นๆ (การสื่อสาร กีฬา การท่องเที่ยว) และธุรกิจ

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้นหาข้อมูลต่างๆ สูงที่สุด ในระดับมากที่สุด และใช้เพื่อทำธุรกรรมทางการเงินต่ำที่สุด ในระดับน้อย

สรุป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้อินเทอร์เน็ตทั้งที่บ้านและที่ทำงาน โดยจำนวนผู้ใช้ระยะเวลาใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มากกว่า 4 ปี และมีพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันมากที่สุด โดยเวลาเฉลี่ยในการใช้ต่อครั้งส่วนใหญ่คือ 4-6 ชั่วโมง เนื้อหาหลักที่เข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตคือเนื้อหาเกี่ยวกับบันเทิง และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข่าวสารต่างๆ สูงสุด รองลงมาคือติดตามข่าวสารตามเว็บไซต์ต่างๆ

1.3 การรู้เท่าทันสื่อ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้เท่าทันว่าพฤติกรรมใดเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 66 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดและไม่ทราบร้อยละ 34

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยไม่มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากการวิจัยพบว่า การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน ดังนี้

เพศ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายและเพศหญิง รู้เท่าทันสื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศหญิงรู้เท่าทันสื่อน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชาย จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

อายุ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

อาชีพ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ระดับการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

รายได้ต่อเดือน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน รู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมี

พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานบางส่วน ดังนี้

เพศ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

อายุ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 28-35 ปี, 36-45 ปี, และมากกว่า 45 ปี ส่วนกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 18-27 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

อาชีพ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว, พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ราชการ, พนักงานบริษัทเอกชน, และอื่นๆ (พระภิกษุ แพทย์ พนักงานองค์การไม่แสวงหาผลกำไร เกษตรกร ลูกจ้างชั่วคราว นักร้อง ข้าราชการบำนาญ ว่างาน) จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

ระดับการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

รายได้ต่อเดือน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต” พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยครั้ง โดยมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73.3 ที่มีพฤติกรรมในกรใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน เวลาในกรใช้อินเทอร์เน็ตต่อครั้งมีแนวโน้มมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากโทรศัพท์รุ่นใหม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้เทียบเท่ากับอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงตามบ้าน ที่ทำงาน หรือร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ เป็นต้น ด้วยความสะดวกของโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ในการพกพาไปไหนได้ตลอดเวลา ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางคนจึงยอมจ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ แม้ขณะนั่งทำงานก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตเล่นเกมส์ คุยกับเพื่อนๆผ่านโปรแกรม chat ต่างๆได้ จึงทำให้ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อครั้งมีจำนวนมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online Survey) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษาและกลุ่มคนวัยทำงานซึ่งแสดงให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต

ของคนรุ่นใหม่ ที่กลุ่มคนวัยทำงานใช้อินเทอร์เน็ตติดต่อสื่อสารในการทำงาน สำหรับนักเรียน นักศึกษาที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา โดยเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตก็เพื่อความบันเทิงเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร วทานิชานนท์ (2542) ที่พบว่า ปัจจัยเรื่องลักษณะการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชนยังใช้เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก

ผลการวิจัยเรื่องวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่เชื่อมั่นเรื่องความปลอดภัยในการใช้อินเทอร์เน็ต เห็นได้จากความบ่อยครั้งในการซื้อสินค้าหรือบริการออนไลน์ และการทำธุรกรรมทางการเงินทางอินเทอร์เน็ตมีระดับต่ำมาก

สำหรับผลวิจัยเรื่องความรู้เท่าทันสื่อทางอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีความไม่แน่ใจเรื่องขอบเขตของสิทธิส่วนบุคคลและความเข้าใจในเรื่องสิทธิส่วนบุคคล เห็นได้จากจำนวนผู้ตอบถูก-ผิดสำหรับคำถามบางข้อ เช่น การคัดลอกข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปใช้โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูล มีผู้ตอบถูกร้อยละ 48.6 ผู้ตอบผิดและไม่ทราบรวมกันร้อยละ 51.4 จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่แน่ใจว่าการใช้ข้อมูลของผู้อื่นโดยที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลแล้วนั้น จะถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่ โดยสิทธิส่วนบุคคล เป็นประเด็นปัญหาที่มากขึ้น เนื่องจากปัญหาการตีความว่า ขอบเขตเพียงใดที่จะนำเสนอได้ เพราะการเปิดเผยตัวตนมากเกินไปจะทำให้ความเป็นส่วนตัว (Privacy) น้อยลง แต่โดยหลักจริยธรรม บุคคลเหล่านี้ก็ยังได้รับความคุ้มครองในการใช้ชีวิตส่วนตัว ดังนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องแยกแยะให้ถูกต้องระหว่างขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลกับสิทธิในการรับรู้ของประชาชน โดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต้องยึดถือการใช้งานอินเทอร์เน็ตด้วยความรับผิดชอบทางจริยธรรม คือ มีความยุติธรรมต่อบุคคลอื่นๆด้วย นอกจากนี้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่น่าเสนอต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแบบสำรวจความคิดเห็นในงานสัมมนากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 21-24 มิถุนายน 2544 ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ พบว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่ทราบว่า การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลทำได้ง่าย และทราบว่าตนเองถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ร้อยละ 68 โดยอีก ร้อยละ 28 ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจว่าตนเองถูกละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล และที่สำคัญยังพบอีกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นความสำคัญของการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และยังมีงานวิจัยของ กมลลา สุวรรณธรรมมา (2538) แสดงให้เห็นนัยยะทางการรับรู้ปัญหาด้านการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของสังคมไทยว่ายังไม่มีความมั่นคงและชัดเจน โดยยังไม่สามารถแยกออกได้ว่ากรณีไหนเป็นสิทธิในการรับรู้ กรณีไหนเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้ว่าถ้าทำอย่างนี้ถือว่าการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือไม่

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ถึงแม้ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจะพบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.040$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร วทานิยานนท์ (2542) พบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพอย่างมากในการดึงดูดความสนใจและทำให้เกิดการเรียนรู้โดยส่งผลทางด้านบวกต่อการศึกษาของเด็กและเยาวชน แต่ก็อาจทำให้ผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก และนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ปัจจุบันผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรีมากขึ้น และการใช้อินเทอร์เน็ตในที่ส่วนตัว เช่นที่บ้าน ในห้องนอนส่วนตัว ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบางคนได้แสดงความเป็นตัวเองมากขึ้น และใช้อินเทอร์เน็ตตอบสนองความต้องการของตัวเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในการใช้อินเทอร์เน็ต เนื่องจากคิดเห็นว่าไม่มีใครรู้เห็นในสิ่งที่ทำ เป็นต้น

จากบทความในหนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 1 มิถุนายน 2553 กล่าวถึง ผลสำรวจของวินโดวส์ไลฟ์ (Windows live) ที่มีสมาชิกในประเทศไทยกว่า 7,000 คน พบว่า แม้คนไทยส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ดี ทั้งในด้านการป้องกันตนเอง การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยต่อผู้ใช้คนอื่นๆ แต่ก็ยังพบผู้ร่วมการสำรวจจำนวนมากที่ยอมรับว่ามีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยทั่วไป ทั้งยังละเลยมาตรการด้านความปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ต มีกรณีแอบอ้างใช้ชื่อผู้อื่นเข้าไปออนไลน์ อีกทั้งจากการสำรวจในประเทศไทยกว่าร้อยละ 90 ยอมรับว่าเคยปลอมแปลงเป็นบุคคลอื่นในขณะที่ออนไลน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีคนจำนวนมากที่ไม่คิดว่าการหลอกลวงเป็นเรื่องที่ผิด จากผลสำรวจพบว่าส่วนมากแสวงเป็นบุคคลอื่นเพื่อสามารถเข้าร่วมเล่นเกมชิงรางวัลออนไลน์ได้หลายครั้งมากขึ้น นอกจากนี้ในเรื่องการระมัดระวังในการใช้พาสเวิร์ดผลสำรวจพบว่าคนไทยร้อยละ 69 รู้ถึงกฎทองของการเข้าสู่บัญชีอี-เมลออนไลน์ คือการไม่บอกพาสเวิร์ดส่วนตัวแก่ผู้อื่นโดยเด็ดขาด แต่ก็ยังมีผู้ที่ไม่กระทำตามข้อพึงปฏิบัติ เกือบร้อยละ 30 ของผู้ร่วมสำรวจยอมรับว่าเคยบอกพาสเวิร์ดส่วนตัวกับผู้อื่น รวมถึงพ่อแม่ สามีภรรยาคนรัก ลูกๆ เพื่อนสนิท ประเด็นน่าเป็นห่วงที่พบจากผลสำรวจคือ การจดจำพาสเวิร์ดของตน เกือบร้อยละ 40 ยอมรับว่าตั้งพาสเวิร์ดเป็นชื่อหรือวันเกิดของตัวเองร้อยละ 7.5 กล่าวว่พาสเวิร์ดของพวกเขาคือคำว่า "Password" และอีกร้อยละ 7 ระบุว่าได้เขียนพาสเวิร์ดของตัวเองลงบนกระดาษและแปะไว้หน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่าพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยไม่มีความสัมพันธ์กับการรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 การรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้
อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

จากผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองที่พบว่า การรู้เท่าทันสื่อ
ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.059$) ซึ่งสอดคล้องกับ
การศึกษาของ พัฒน์พี เล้าตระกูล (2549) เรื่อง “วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและ
พฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน” ที่พบว่า ประชาชนจะรับรู้ถ้าทำ
พฤติกรรมเช่นนี้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ในทางปฏิบัติประชาชนก็ยังปฏิบัติ
พฤติกรรมเช่นนั้นอยู่ เหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่า ในการกระทำพฤติกรรมใดก็ตาม นอกจาก
ความรู้หรือทักษะแล้ว สิ่งที่เป็นตัวกำกับและส่งผลต่อพฤติกรรมร่วมกับความรู้และทักษะคือ
แรงจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจนี้เกิดจากตัวกำหนด (Determinants) 3 อย่าง ได้แก่ (1) ทางเลือกในการ
กระทำ (Choice to perform) ซึ่งก็คือ พฤติกรรมทางเลือกอื่นที่สามารถทำในเวลาเดียวกัน
โดยสามารถก่อให้เกิดประโยชน์และความพอใจแก่ผู้กระทำเช่นกัน ซึ่งอาจมากกว่า เท่ากับ หรือ
น้อยกว่าก็ได้ (2) ระดับความพยายาม (Level of effort) เช่น ความยากง่ายในการกระทำ ความ
อดทนและฝ่าฝืนเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรในการทำพฤติกรรมต่างๆ ให้สำเร็จ เป็นต้น และ (3) การ
คงอยู่ของความพยายาม (Persistence of effort) คือ ระยะเวลาที่ผู้กระทำต้องรักษาระดับความ
พยายามเพื่อให้การกระทำใดสำเร็จ เช่น ต้องทำเรื่องที่ยากมากๆ ก็ต้องใช้ความพยายามใน
การศึกษานาน เป็นต้น (Campbell, McCloy, Oppler, & Sager, 1993:43)

ดังนั้น เมื่อกลับมาพิจารณาแบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจาก
การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตก็จะพบว่า บางคำถาม เช่น
“อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์รุ่นล่าสุดและไฟล์รูปแบบไวรัสใหม่ๆ ให้ทันสมัยอยู่
เสมอ” “ใช้โปรแกรมป้องกันไวรัสตรวจสอบเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานทั้งเครื่องอย่างน้อยสัปดาห์

ละหนึ่งครั้ง” “เปลี่ยนรหัสผ่านเข้าสู่ระบบต่างๆบ่อยครั้ง” “อ่านเงื่อนไขหรือข้อจำกัดการสมัครอย่างละเอียดก่อนที่จะสมัครใช้บริการตามเว็บไซต์ต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต” เหล่านี้ จะเห็นว่า พฤติกรรมเหล่านี้ สำหรับผู้ใช้บางคนคิดว่าตนไม่ได้มีความจำเป็นต้องระมัดระวังตนเองมากนัก อาจเนื่องจากคิดว่าตนเองไม่ได้ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการโดนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในเรื่องดังกล่าว จึงรู้สึกว่าการกระทำสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความพยายาม มากเกินไปเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้กลับมา และคำถามทางลบบางคำถาม เช่น “ใช้ตัวเลือกให้จำรหัสผ่านของตนเองที่มีอยู่ในเว็บไซต์บางเว็บหรือโปรแกรมที่ใช้งานบางโปรแกรม และเปิดความสามารถนี้ในโปรแกรมเบราว์เซอร์ที่ใช้งาน” “ใช้คำที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัว เช่น ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วันเกิด ชื่อสัตว์เลี้ยง ชื่อเล่น งานอดิเรก หรือกีฬาที่ชอบ ในการตั้งเป็นรหัสผ่าน” อาจถูกมองจากคนทั่วไปว่าเป็นการอำนวยความสะดวกและร่นระยะเวลาในการใช้งานลง โดยรับรู้ว่าเป็นประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ

นอกจากนี้ คำถามอย่างเช่น “ตัดการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตทันทีที่ไม่มีการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว” “ล้างบันทึกประวัติการใช้งาน (history settings) ในเว็บเบราว์เซอร์หลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว” “ปิดเว็บเบราว์เซอร์ทั้งหมดที่เปิดใช้งานหลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว” หากพิจารณาให้ละเอียดจะพบว่า แม้เว็บไซต์เบราว์เซอร์ต่างๆ จะมีความสามารถสำหรับรักษาความปลอดภัยไว้ให้ผู้ใช้ แต่สิ่งเหล่านี้ยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักและแพร่หลายนักในกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย อาจเนื่องมาจากความถี่และระดับความรุนแรงของอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยยังน้อยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ เช่นในสหรัฐอเมริกา ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจึงอาจยังไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของสิ่งเหล่านี้ สุดท้ายคือคำถามที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการบริโภคและความเป็นส่วนตัว เช่น “ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของไฟล์ เช่น เพลง วีดีโอ รูป” “แชร์ไฟล์บนอินเทอร์เน็ต” “ระมัดระวังการกล่าวคำในเว็บบอร์ด ห้องสนทนา ข้อความที่จะไม่ละเมิดผู้อื่น” ถึงแม้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจะรับรู้ว่าการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แต่ก็ยังคงพบเห็นพฤติกรรมเหล่านี้ในอินเทอร์เน็ตมากมาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในประเทศไทยยังไม่มีกฏบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้อย่างจริงจัง และผู้ใช้เองก็มองว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิตา เข้มทอง (2549) พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความตระหนักรู้ต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวรรณกรรม งานศิลปะ-การแสดง และงานไฮดทศน์บนอินเทอร์เน็ต แต่ยังพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการดาวน์โหลดภาพถ่ายบนอินเทอร์เน็ตมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของผลงาน มีการคัดลอกข้อความ

บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์บนอินเทอร์เน็ตมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ได้อ้างแหล่งที่มา และ ดาวน์โหลดเพลงบนอินเทอร์เน็ต เช่น mp3 โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ และ งานวิจัย ของ ฌ็อง-ฌัก ฌูสตูร์ (2548) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาเห็นว่าผลงานที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อ สาธารณะ ที่คิดว่าเจ้าของผลงานได้นำมาแบ่งปันเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งตรงตามแนวคิดของ Bologna (อ้างถึงในปีที่ปี เมธาคุณวุฒิ, 2539) กลุ่มประโยชน์นิยม (Utilitarian) จะมองว่า การ ลักลอบใช้ผลงานลิขสิทธิ์ไม่ใช่ว่าการผิดจริยธรรม โดยผู้ผลิตควรที่จะแบ่งปันผลงานของตน หรือในทาง กลับกัน หากเจ้าของผลงานต้องการจะแสดงผลงานของตนไว้บนสื่ออินเทอร์เน็ต ก็มีหน้าที่ต้อง ปกป้องผลงานของตนเอง ตัวอย่างเห็นได้จากเว็บไซต์บางแห่ง ซึ่งหากไม่ต้องการให้นำรูปภาพไป ใช้ ก็จะต้องตั้งค่าเพื่อทำให้ไม่สามารถบันทึกหรือคัดลอกภาพนั้นได้

คนทั่วไปมองว่า อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งที่ผู้คนจะสามารถแบ่งปันทรัพยากร ทางการศึกษาระหว่างสมาชิกบนอินเทอร์เน็ต และยังเป็นการกระจายความเจริญทางด้านวิชาการ ไปทั่วทุกมุมโลก การคัดลอกเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ไม่ได้เรียกว่าการขโมยหรือละเมิดลิขสิทธิ์ โดยเข้าใจว่าอินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่สาธารณะที่หมายถึง Public Sphere ที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่คน ทุกกลุ่มจะสามารถสื่อสารได้อย่างเต็มที่ เพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องผลประโยชน์จากมิติ ต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2543) และถึงแม้ในสภาพความเป็นจริง พื้นที่ สาธารณะบนอินเทอร์เน็ตจะเป็นที่ที่ผู้คนจะสามารถเข้าถึงข้อมูลและผลงานที่เผยแพร่ไว้ให้ สาธารณชนได้ดูโดยง่าย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ข้อมูลและผลงานเหล่านั้นเป็นงานสาธารณะที่ใครก็ ตามสามารถนำไปใช้ได้ โดยปราศจากการอ้างอิงหรือขออนุญาตจากเจ้าของผลงาน โดยใน ประเด็นนี้อาจจะสับสนกับงานสาธารณะ (Work in Public domain) ในเรื่องของลิขสิทธิ์ ซึ่ง หมายถึงงานอันมีลิขสิทธิ์ซึ่งหมดอายุการคุ้มครองแล้ว งานนั้นก็จะเป็นสมบัติของสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์ บุคคลใดๆใน สังคมก็สามารถใช้งานได้โดยอิสระ ไม่ต้องขออนุญาต และไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนใดๆอีก (อร พรพรรณ พันธ์พัฒนา, 2547)

อีกทั้ง ผลสำรวจของวินโดวส์ไลฟ์ (Windows live) ในหนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 1 มิถุนายน 2553 ยังกล่าวถึงผลสำรวจอีกว่าประมาณร้อยละ 14 ของผู้ร่วมสำรวจคนไทยยอมรับว่า เคยถูกละเมิดทางออนไลน์อย่างน้อย 1 ครั้ง ขณะที่ผู้ร่วมการสำรวจจำนวนเท่าๆ กันกล่าวว่า พวกเขาไม่เคยหลงเชื่อกลลวงต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต และร้อยละ 38 ระบุว่าไม่ทราบว่าเคยถูก หลอกลวงทางออนไลน์มาก่อนหรือไม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่ทราบถึงขอบเขต ของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องสิทธิส่วนบุคคล ทำให้กลุ่มคน

เหล่านี้มีทั้งที่ไม่ได้ป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หรือได้ป้องกันไว้ดีแล้ว หรือบางคน อาจจะป้องกันแต่ไม่ได้ระมัดระวังอย่างรอบคอบ ทำให้มีผู้ไม่หวังดีบางคนหาช่องว่างนี้ในการ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้อย่างง่ายดาย และบางครั้งก็ทำให้ผู้ถูกละเมิดเองไม่รู้ตัวว่าได้ถูกขโมย ข้อมูลอะไรไปบ้าง เป็นต้น

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมีการรู้เท่า ทนสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน

เพศ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายและเพศหญิงมีการรู้เท่า ทนสื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศหญิงรู้เท่า ทนสื่อน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชาย อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงมักถูกจูงใจง่ายกว่าเพศ ชาย เพศชายใช้เหตุผลมากกว่าและจดจำข่าวสารได้ดีกว่าเพศหญิง (ปรมะ สตะเวทิน, 2538)

การจะเข้าใจธรรมชาติของสื่ออินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรูปแบบ ภาษา ประเภทของแต่ละเว็บไซต์ สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างและสามารถตั้งข้อสังเกตในเรื่องต่างๆ ที่แต่ละเว็บไซต์ต้องการนำเสนอได้ ต้องทำความเข้าใจไปกับการติดตามข่าวสารการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีสมัยใหม่ต่างๆ ซึ่งความรอบรู้ในเรื่องเหล่านี้ เพศชายมักจะมีมากกว่าเพศหญิงอัน เนื่องมาจากความคิด ค่านิยม ทักษะคิด และพฤติกรรมที่แตกต่างกันของทั้งสองเพศ สอดคล้องกับที่ นันทิดา โอรุกรรม (2547) กล่าวว่าไว้ว่า เพศชายมักจะมีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารหนักๆ เช่น ข่าว สารคดี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี มากกว่าเพศหญิง เช่นเดียวกับแนวคิดด้าน ประชากรศาสตร์ของ ยุกบล เบญจรงค์กิจ (2534) ที่เชื่อว่า คนที่มีคุณลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่ต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสในการเปิดรับสื่อมวลชนของผู้รับ สาร (Opportunity of Audience) นอกจากนี้เพศชายจะมีกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ความชอบ ความสนใจ มากกว่าเพศหญิงแล้ว โอกาสในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อและแนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงการใช้สื่อก็มีมากกว่าเพศหญิง ซึ่งตรงตามแนวคิดของปรมะ สตะเวทิน (2538) ที่ กล่าวว่า ผู้หญิง กับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องของความคิด ค่านิยม และทักษะคิด ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินดารัตน์ บวรบริหาร (2548) กล่าวว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อมูลข่าวสารต่างๆจำนวนมากและหลากหลายรูปแบบ โดยมีทั้งที่เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และบางข้อมูลที่ให้โทษ อย่างไรก็ตามยังไม่มีมาตรการที่เป็นสากลในการวัดว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่ดีมีประโยชน์และข้อมูลใดไม่ดี เพราะแต่ละสังคมต่างก็มีมาตรฐานของตัวเอง การตัดสินใจเนื้อหาใดบนอินเทอร์เน็ตมีความเสี่ยงหรือไม่ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเป็นสำคัญ ดังที่ The National Academy of Sciences (2002) ได้กล่าวไว้ว่าการพิจารณาว่าสิ่งใดบนอินเทอร์เน็ตไม่เหมาะสมหรือมีความเสี่ยงนั้นเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับค่านิยมของแต่ละบุคคลและกระบวนการขัดเกลาทางสังคมซึ่งมีความคาดหวังต่อบทบาทของบุคคลกลุ่มต่างๆ ในสังคมต่างกัน โดยเฉพาะความคาดหวังต่อบทบาทของหญิงและชาย (gender role expectations) สังคมคาดหวังให้เพศหญิงประพฤติตัวอยู่ในกรอบของสังคมและระแวง ระวังภัยมากกว่าเพศชาย (Peters, 1994) เพศหญิงจึงได้รับการสั่งสอนให้กลัวการข่มขู่คุกคามและอันตรายมากกว่าเพศชาย ซึ่งชอบเรื่องที่มีความเสี่ยงหรือเรื่องที่มีอันตรายมากกว่า (Hetherington et al. อ้างถึงใน MacDonald, 2005) ส่งผลให้เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะคิดว่าโลกไซเบอร์มีความเสี่ยงมากกว่า

นอกจากนี้ Hargittai และ Shafer (2004) พบว่าการประเมินความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตของเพศหญิงต่ำกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามเพศหญิงและเพศชายไม่มีความแตกต่างกันทางด้านความสามารถที่แท้จริงในการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่อเดือน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มี อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สูงสุด และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการรู้เท่าทันสื่อไม่แตกต่างกัน ปัจจุบันไม่ว่าใครก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรี ไม่จำกัดเวลา ไม่จำกัดสถานที่ และด้วยค่าบริการอินเทอร์เน็ตที่ลดลงจึงทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งไม่เป็นข้อจำกัดเหมือนยุคแรกๆที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้ดี จึงจะสามารถจ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ตได้ หรือไม่ต้องมีระดับการศึกษาสูงๆก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งนโยบายหนึ่งของรัฐที่มีการสนับสนุนให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตฟรีบางพื้นที่ เช่น ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยขาดการคำนึงถึงผลเสียต่างๆที่ตามมา เช่น หากเยาวชนเข้าใช้อินเทอร์เน็ตโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล ก็อาจจะทำให้เยาวชนถูกหลอกลวง หรือกระทำการอันไม่เหมาะสมต่างๆได้ จึงเป็นเหตุผลที่สอดคล้องกับงานวิจัย ที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนหันมาสนใจเทคโนโลยีใหม่ๆมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มคนเหล่านี้ที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ลักษณะทางประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่แตกต่างกันมี

พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแตกต่างกัน

เพศ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการอภิปรายเกี่ยวกับแนวโน้มการมีพฤติกรรมป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต จะพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำพฤติกรรมดังกล่าว จะเกี่ยวข้องกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการผลของการกระทำ โดยประโยชน์ที่จะได้รับจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของอายุ อาชีพ รายได้ ต่อเดือน และระดับการศึกษาสูงสุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นเพศใด ก็สามารถจะมีได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ทั้งเพศชายและเพศหญิงก็สามารถที่จะได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าวเหมือนกัน จึงมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน ดังที่ Hargittai และ Shafer (2004) พบว่า ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตของเพศชายและหญิงไม่มีความแตกต่างกัน โดยในปัจจุบันปัจจัยเรื่องเพศมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญลดลงเรื่อยๆ โดยเฉพาะทางด้านความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต

อายุ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 28-35 ปี, 36-45 ปี, และมากกว่า 45 ปี ส่วนกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 18-27 ปีมีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีอายุมากกว่ามีแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย เพราะได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าวสืบเนื่องจากการอภิปรายผลการวิจัยในสมมติฐานที่ 2 เกี่ยวกับแรงจูงใจของ Campbell และคณะ (1993) จะเห็นว่า พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

บางอย่าง จำเป็นต้องเสียเงินซื้อหามาใช้ สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุมากกว่าจะมีหน้าที่การงานและความรับผิดชอบมากกว่า จึงเป็นไปได้ที่จะลงทุนป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิ เช่น ซื้อซอฟต์แวร์แกันไวรัส หรือซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์มาใช้ อ่านข้อตกลงต่างๆ ก่อนลงโปรแกรมหรือใช้บริการใดทางอินเทอร์เน็ต ตั้งรหัสผ่านต่างๆ ที่ยากต่อการคาดเดาและไม่ซ้ำกัน รวมทั้งจัดบันทึกและจัดเก็บรหัสผ่านเหล่านั้นด้วยตนเอง ระวังระวังความเสียหายที่อาจจะเกิดจากการไปล่วงเกินผู้อื่นในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

นอกจากนี้ ผลการทดสอบที่ได้ยังสอดคล้องกับที่ Mers, Tolera และ Myers, และ Gil (1982) กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีอายุต่างกันจะมีพฤติกรรมการตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างกัน ผู้ที่มีอายุน้อยกว่ามักจะมีความคิดเสรีมากกว่า ผู้ที่มีอายุมาก ในขณะที่ผู้ที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษ์นิยมมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า ระวังระวัง และมองโลกในแง่ร้าย ดังนั้น ผู้ที่มีอายุมากกว่าจึงมีแนวโน้มที่จะป้องกันตนเองสูงกว่า

อาชีพ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอาชีพค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว, พนักงานรัฐวิสาหกิจ / รัฐบาล, พนักงานบริษัทเอกชน, และอื่นๆ (พระภิกษุ แพทย์ พนักงานองค์การไม่แสวงหาผลกำไร เกษตรกร ลูกจ้างชั่วคราว นักร้อง ข้าราชการบำนาญ ว่างาน) ซึ่งจากหลักการเดียวกันกับเรื่องของอายุ จะเห็นว่าผู้ที่เป็นนักเรียนเป็นผู้ที่มีอายุน้อยและยังไม่ได้ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง ทำให้ยังไม่มีประสบการณ์ในหน้าที่การงานที่สำคัญมากพอที่จะลงทุนเพื่อป้องกันตัวเองจากการถูกละเมิดสิทธิ หรืออาจกล่าวได้ว่า มีแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพ (ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว, พนักงานรัฐวิสาหกิจ / รัฐบาล, พนักงานบริษัทเอกชน) เพราะได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าวน้อยกว่า ซึ่งกลุ่มผู้ที่มีอายุน้อยเหล่านี้จะมีผู้ปกครองดูแล ควบคุม และป้องกันจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลให้

ระดับการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้ จะเห็นว่าระดับการศึกษานั้นสัมพันธ์กับ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน กล่าวคือ ระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีอายุมากกว่า ผู้ที่ยังเป็นนักเรียนจะมีระดับการศึกษาต่ำกว่าผู้ที่ทำงานแล้ว หรือระดับการศึกษาที่สูงกว่าจะมีแนวโน้มที่จะทำงานที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ดังนั้น จึงสามารถอธิบายได้ด้วยหลักการเดียวกันกับด้านบน คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงอาจมีแนวโน้มจะมีหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม มีกำลังซื้อ และได้รับประโยชน์จากการป้องกันความเสี่ยงจากการป้องกันตนเองจากการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากกว่า สอดคล้องกับ ประมะ สตะเวทิน (2538) ที่ว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ ทำให้มีโลกทัศน์มากขึ้นและการตัดสินใจมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น ก็มีแรงจูงใจให้กระทำพฤติกรรมมากกว่า

รายได้ต่อเดือน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีพฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท เช่นเดียวกันกับการอธิบายในส่วนของอายุ คือ พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตบางอย่างจะต้องจ่ายเงินซื้อหามาใช้ เช่น ซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ เพลงหรือหนังสือลิขสิทธิ์ โปรแกรมสแกนไวรัส เป็นต้น ดังนั้น ผู้ที่มีรายได้ก็น้อยก็มักไม่มีกำลังในการใช้จ่ายเพื่อซื้อหามาใช้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ประมะ สตะเวทิน (2540) ที่ว่า คนที่มีรายได้สูงมักใช้สื่อมวลชนมาก

โดยผลการทดสอบที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน” ของ พัฒนรพี เล้าตระกูล

(2549) ที่ว่า ลักษณะทางประชากรมีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน มีแต่ปัจจัยเรื่องเพศเท่านั้นที่ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน

กล่าวสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา กลุ่มคนที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย เป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงเนื่องจากมีพฤติกรรมในการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีอายุมากกว่า กลุ่มคนวัยทำงาน และกลุ่มคนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า โดยทางภาครัฐ องค์กรต่างๆ รวมถึงสถานศึกษาควรให้ความสนใจร่วมกันแก้ไขปัญหาหากกลุ่มนี้เป็นสำคัญเนื่องจากเป็นกลุ่มเยาวชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต ประกอบกับเทคโนโลยีก้าวหน้าตลอดเวลา การร่วมกันวางแนวทางหรือนโยบายให้เยาวชนหันมาตระหนักรวมทั้งการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างรู้เท่าทัน และปลูกฝังให้มีความระมัดระวังในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต และใช้อย่างมีจริยธรรมไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชน และลดปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสมได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี กลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลน้อยกว่ากลุ่มคนวัยทำงาน และกลุ่มผู้มีรายได้สูง ดังนั้น ภาครัฐ หน่วยงาน องค์กร และสถาบันการศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับกลุ่มนี้ในเรื่องของการรณรงค์ และให้ความรู้ในเรื่องการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต รวมถึงภัยอันตรายจากการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างไม่ระมัดระวัง เพื่อกระตุ้นให้กลุ่มดังกล่าวมีความตระหนักและระมัดระวังตนเองมากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลรูปแบบต่างๆ และให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตและบทลงโทษ เพื่อสร้างจิตสำนึกและเป็นบรรทัดฐานให้แก่เยาวชนในการใช้อินเทอร์เน็ตในทางสร้างสรรค์ ปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นต่อไป
2. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่รู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีพฤติกรรมการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอยู่ ดังนั้น ภาครัฐ จึงควรมีการบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความตระหนักที่จะไม่ทำการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาในกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่างๆ อย่างเฉพาะเจาะจง เช่น กลุ่มคนทำงาน กลุ่มนักเรียน / นักศึกษา เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันอย่างชัดเจนขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไป แต่เนื่องด้วยระยะเวลาและข้อจำกัดในการโพสต์ข้อความเชิญชวนให้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ ผลการวิจัยด้านการรู้เท่าทันสื่อของลักษณะประชากรจึงไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละช่วงอายุจำนวนมากขึ้นและศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะทำให้งานวิจัยน่าเชื่อถือมากขึ้น
3. การศึกษาการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต ควรมีการศึกษาโดยใช้ตัวชี้วัดอื่นๆ นอกจากขอบเขตการรับรู้สิทธิส่วนบุคคลและความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว
4. ควรศึกษาโดยแยกการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลออกเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มละเมิดลิขสิทธิ์ กลุ่มละเมิดความเป็นส่วนตัว เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร,กระทรวง ร่วมกับ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ
ธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
Safety Net การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย สำหรับผู้ใช้งานทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่วมกับ สำนักงาน
เลขาธิการ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2548
- กมล พลวัน , อรรถสิทธิ์ ชื่นสงวน , วิสาร พันธนะ และสุกัญญา ตีระวนิช. เอกสารการสอนชุด
วิชา 15307 กฎหมายและจริยธรรมสื่อสารมวลชน. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- เกศรา ชั่งชวลิต. การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่าน
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- จรัสศรี ปักกัตตั้ง. การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และทัศนคติของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีต่อการ
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตของหน่วยงานภาครัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2542.
- จินดารัตน์ บวรบริหาร. ความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต การประเมินความเสี่ยงและพฤติกรรมการ
ป้องกันตัวเองของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- จำเนียร ช่างโชติ และคนอื่นๆ. จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา
, 2516
- พิศิษฐ์ ขวาลาภวัช. กฎหมายและจริยธรรม สื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน์พริ้นติ้ง, 2542.
- พัชรินทร์ จงยิ่งเจริญวงศ์. ลีลาการเขียนข่าวธุรกิจกับการรับรู้ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

- พัฒนารพี เล้าตระกูล. วัฒนธรรมไทยกับการรับรู้หลักการและพฤติกรรมในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- พิงรอง รามสูต อดะนันท์ และนิธิตา คณานิธินันท์. การกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. โครงการปฏิรูประบบสื่อ การกำกับดูแลเนื้อหาโดยรัฐ การกำกับดูแลตนเอง และสื่อภาคประชาชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547.
- วิมพิวิภา ชัยอุ้น. สเปกเมมกับการรุกรานสิทธิความเป็นส่วนตัวและพฤติกรรมปกป้องกันตัวจากสเปกเมมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. สำนักงาน ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2551. [ออนไลน์] 2552 แหล่งที่มา : <http://nstda.or.th/index.php/nstda-knowledge/560-internet-user-profile-thailand>, [2552, กรกฎาคม 12]
- สุพล พรหมมาพันธุ์. ความเป็นส่วนตัวบนโลกไซเบอร์. ไทยโพสต์ 14, 5024. (4 สิงหาคม 2553) : 4.
- อริสรา พิสิฐโสธานนท์. คู่มืออินเทอร์เน็ตปลอดภัย. บางพลัด : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2549
- อรพรธณ พันธ์พัฒนา. คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์. กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2547.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมวัน : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- เอกสารประกอบการสัมมนา กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล. วันพฤหัสบดีที่ 2 สิงหาคม 2544 ณ ESCAP Hall ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Atkin, C.K. New Model for Mass Communication Research. New York: The Free Press, 1973

Baran, S., J. Introduction to mass communication : Media literacy and culture. USA : McGraw Hill, 2002.

Campbell, J. P., McCloy, R. A., Oppler, S. H., and Sager, C. E. (1993). A theory of performance. In N. Schmitt & W. C. Borman (Eds.), *Personnel selection in organizations* (pp.35-70). San Francisco: Jossey-Bass.

Klapper, J. T. The Effect of Mass Communication. New York: The Free Press, 1960.

Michael A.Z., King and O'Neill. How to Implement Privacy and Security. S.I. : Theorem, 1976.

Potter, W. J. .Media Literacy. California : Sage Publications, 1998.

Roger, H. The ethics of social research. New York : Longman, 1991.

Samuel, D. W. and Louis, D. B. The right to privacy. 4 Harvard Law Review, 1890.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การรู้เท่าทันสื่อ และพฤติกรรมการป้องกันตัวเอง จากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต”

คำชี้แจง : แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบคำถามตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์สูงสุดทางวิชาการ และขอยืนยันว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ

โปรดใส่เครื่องหมาย ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 18 ปี 4. 36 – 45 ปี
 2. 18 – 27 ปี 5. 45 ปีขึ้นไป
 3. 28 – 35 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด (รวมทั้งที่กำลังศึกษาอยู่)

1. ต่ำกว่าประถมศึกษา 5. อนุปริญญา / ปวส.
 2. ประถมศึกษา 6. ปริญญาตรี
 3. มัธยมต้น 7. สูงกว่าปริญญาตรี
 4. มัธยมปลาย / ปวช.

4. อาชีพ

☐ 1. นักเรียน / นักศึกษา	☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน
☐ 2. ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว	☐ 5. แม่บ้าน
☐ 3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ / รับราชการ	☐ 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. รายได้ต่อเดือน

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5. 20,001 – 25,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 6. 25,001 – 30,000 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 7. มากกว่า 30,000 บาท
☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท	

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

1. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. บ้าน
☐ 2. ที่ทำงาน
☐ 3. สถานที่ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่
☐ 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตมานานเท่าใด

☐ 1. ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 3. 3 – 4 ปี
☐ 2. 1 – 2 ปี	☐ 4. มากกว่า 4 ปี

3. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยเพียงใด ใน 1 สัปดาห์

- 1. ทุกวัน
- 2. น้อยกว่า 1 วัน
- 3. 1 – 2 วัน
- 4. 3 – 4 วัน
- 5. 5 – 6 วัน

4. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยต่อครั้งเป็นเวลาเท่าใด

☐ 1. ไม่เกิน 1 ชั่วโมง	☐ 5. 11 – 15 ชั่วโมง
☐ 2. 1 – 3 ชั่วโมง	☐ 6. 16 – 20 ชั่วโมง
☐ 3. 4 – 6 ชั่วโมง	☐ 7. มากกว่า 20 ชั่วโมง
☐ 4. 7 – 10 ชั่วโมง	

5. เว็บไซต์ประเภทใดที่ท่านเข้าไปใช้บริการบ้าง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. บันเทิง
- 2. การศึกษา
- 3. ข่าวสาร
- 4. ธุรกิจ
- 5. การเมือง
- 6. สาธารณสุข
- 7. อื่นๆ โปรดระบุ

6. วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตและความบ่อยในการใช้

ข้อ ที่	วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่ เคย ใช้
1	ติดตามข้อมูลข่าวสารตามเว็บไซต์ต่างๆ						
2	ค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ						
3	รับส่ง E-mail						
4	สนทนาออนไลน์ (Chat)						
5	เพื่อความเพลิดเพลินบันเทิง เช่น ดูทีวี, ดูหนัง, ฟังเพลง, เล่น เกมส์ออนไลน์						
6	ดาวน์โหลด/โอนถ่าย ข้อมูลหรือซอฟต์แวร์ต่างๆ เช่น เกมส์, เพลง, ภาพยนตร์, การ์ตูน, คลิป, โปรแกรมต่างๆ						
7	ซื้อ-ขายสินค้าหรือบริการออนไลน์						
8	ดูสินค้าหรือบริการตามเว็บไซต์ต่างๆ						
9	อ่านหรือแสดงความคิดเห็นตามเว็บบอร์ดต่างๆ						
10	ทำธุรกรรมทางการเงินผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น การโอนเงิน						
11	อื่นๆ โปรดระบุ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 การรู้เท่าทันสื่อ

ข้อ ที่	ท่านคิดว่าข้อใดเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ ทราบ
1	การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น เช่น ประวัติส่วนตัว เลขที่บัตรประชาชน ข้อมูลบัตรเครดิต ข้อมูลบัญชีธนาคาร			
2	การนำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายชื่อเสียง			
3	การคัดลอกข้อมูลของผู้อื่นไปใช้โดยได้รับอนุญาต			
4	เว็บไซต์ที่ให้บริการอีเมลขายข้อมูลอีเมลเพื่อใช้ในการส่งเสริมการตลาดโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ส่งอีเมลขายสินค้า โฆษณาต่างๆ ซักชวนหารายได้พิเศษ			
5	การแชร์ไฟล์เพลง ภาพยนตร์ ที่มีลิขสิทธิ์			
6	การใช้ชื่อผู้อื่นในการสมัครใช้บริการต่างๆโดยไม่ได้รับอนุญาต			
7	การนำรูปหรือคลิปของดารามาเผยแพร่หรือส่งต่อ			
8	การเข้าใช้อีเมลผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต			
9	นำรูป หรือวิดีโอของผู้อื่นไปโพสต์ในอินเทอร์เน็ตโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของรูปนั้น			
10	โพสต์ข้อความโดยกล่าวถึงบุคคลอื่นในทางเสียหาย ไม่ว่าจะเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่			
11	โพสต์ข้อความด่าผู้อื่น โดยใช้คำหยาบคาย			
12	การก๊อปปี้รูป วิดีโอ บทความของผู้อื่นมาใช้เป็นของตัวเอง			
13	การนำวิดีโอที่ถ่ายกับเพื่อนไปโพสต์บนอินเทอร์เน็ต			
14	การส่งต่อคลิปต่างๆให้ผู้อื่น			
15	การติดตั้งกล้องไว้เพื่อถ่ายภาพในสถานที่ส่วนตัวของผู้อื่น			

ข้อ ที่	ท่านคิดว่าข้อใดเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัว	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ ทราบ
16	การรวบรวมหมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่อีเมล หมายเลขบัตรเครดิต และข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ เพื่อนำไปสร้างฐานข้อมูลประวัติลูกค้าขึ้นมาใหม่ แล้วนำไปขายให้กับบริษัทอื่น			
17	การถูกถ่ายรูปในงานคอนเสิร์ตแล้วนำไปโพสต์บนอินเทอร์เน็ต			
18	การคัดลอกบทความมาใช้ โดยบอกแหล่งที่มาของบทความนั้น			
19	การส่งต่อ freeware ให้เพื่อนไปใช้			
20	การโพสต์รูปภาพ ลามก อนาคต บนอินเทอร์เน็ต			

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันตัวเองจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทางอินเทอร์เน็ต

ข้อ ที่	ท่านทำพฤติกรรมเหล่านี้บ่อยเพียงใด	ทำ บ่อย ที่สุด	ทำ บ่อย	ทำ ปาน กลาง	ทำ น้อย	ทำ น้อย ที่สุด	ไม่เคย ทำ เลย
1	เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวแก่บุคคลที่ไม่รู้จัก						
2	เปลี่ยนรหัสผ่านเข้าสู่ระบบต่างๆบ่อยครั้ง						
3	คัดลอกข้อมูลของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต						
4	ตัดการเชื่อมต่อจากอินเทอร์เน็ตทันทีที่ไม่มีการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว						
5	ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของไฟล์ เช่น เพลง วีดีโอ รูป						
6	อ่านเงื่อนไขหรือข้อกำหนดการสมัครอย่างละเอียดก่อนที่จะสมัครใช้บริการตามเว็บไซต์ต่างๆบนอินเทอร์เน็ต						
7	นำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียง						
8	แชร์ไฟล์บนอินเทอร์เน็ต						
9	อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์รุ่นล่าสุดและไฟล์รูปแบบไวรัสใหม่ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ						
10	ไม่เปิดเผยรหัสผ่านในการเข้าเว็บไซต์ให้กับบุคคลอื่นทราบ						
11	เปิดไฟล์ที่มาจากแหล่งที่ไม่รู้จักหรือไม่ได้คาดหมายไว้						
12	ใช้ตัวล็อกให้จำรหัสผ่านของตนเองที่มีอยู่ในเว็บไซต์บางเว็บหรือโปรแกรมที่ใช้งานบางโปรแกรม และเปิดความสามารถนี้ในโปรแกรมบราวเซอร์ที่ใช้งาน						

ข้อ ที่	ท่านทำพฤติกรรมเหล่านี้บ่อยเพียงใด	ทำ บ่อย ที่สุด	ทำ บ่อย	ทำ ปาน กลาง	ทำ น้อย	ทำ น้อย ที่สุด	ไม่เคย ทำ เลย
13	ใช้คำที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัว เช่น ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วันเกิด ชื่อสัตว์เลี้ยง ชื่อเล่น งานอดิเรก หรือกีฬาที่ชอบ ในการตั้งเป็นรหัสผ่าน						
14	ระมัดระวังการกล่าวคำในเว็บบอร์ด ห้องสนทนา ข้อความที่จะไม่ละเมิดผู้อื่น						
15	ล้างบันทึกประวัติการใช้งาน (history settings) ในเว็บเบราว์เซอร์หลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว						
16	ปิดเว็บเบราว์เซอร์ทั้งหมดที่เปิดใช้งานหลังจากที่ใช้งานเสร็จแล้ว						
17	ป้อนข้อมูลลับหรือส่วนตัวที่เป็นความลับใดๆ โดยผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์สาธารณะ						
18	ส่งอีเมลเพื่อตอบกลับสแปมที่ส่งมา						
19	ระมัดระวังอีเมลที่ระบุว่าส่งมาจากเพื่อนหรือคนที่รู้จักและใช้หัวข้อของอีเมลที่แปลกๆ						
20	ใช้โปรแกรมป้องกันไวรัสตรวจสอบเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานทั้งเครื่องอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง						

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องการป้องกันสิทธิส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*** ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามค่ะ ***

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว สุภรณ์ แก้วสุทธิ เกิดเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2523 ที่ จังหวัดแพร่
สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต ภาควิชาการตลาด มหาวิทยาลัย
รามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2551 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2552

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย